

Hallitus 28.5.2020

Kokoustiedot

Aika 28.5.2020 klo 10.05 - 11.50

Paikka Teams-kokous

Osanottajaluettelo

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja	Räsänen Joonas	SDP
I varapuheenjohtaja	Rautio Sari	Kok.
II varapuheenjohtaja	Tölli Tapani	Kesk.
	Kokko Annika	Kok.
	Rautava Risto	Kok.
	Lehtonen Harri	SDP
	Lyly Lauri	SDP
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Taponen Merja	Kesk.
	Lumela Meri	Vihr.
	Rantanen Tuomas	Vihr.
	Kankaanniemi Toimi	PS
	Korhonen Martti	Vas.
	Nylander Mikaela	RKP

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Mäkinen Tapani	Kok.
Talvitie Mari-Leena	Kok., saapui klo 11.15
Autto Heikki	Kok.
Ikonen Anna-Kaisa	Kok.
Korhonen Ari	SDP
Lepola Kaisa	SDP
Röppänen Neeta	SDP
Pelttari Pekka	Kesk.
Seppälä Topi	Kesk., saapui klo 10.38
Hertell Sirpa	Vihr.
Saario Mari	Vihr.
Reijonen Minna	PS
Ollikainen Mikko	RKP

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Pakkanen Markku	Kesk.
I varapuheenjohtaja	Berg Kim	SDP
II varapuheenjohtaja	Markkula Markku	Kok.

Muut läsnäolijat

Reina Timo	varatoimitusjohtaja, saapui klo 11.40
Tainio Hanna	varatoimitusjohtaja
Sulin Ida	johtaja, ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat
Eriksson Nina	kokouksen sihteeri

sekä muut sihteerin laatiman läsnäololistan mukaiset osanottajat.

Hallitus 28.5.2020

Asiat

42	Kokouksen avaus
43	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
44	Pöytäkirjan tarkastajan valinta
45	Esityslistan hyväksyminen
46	Ajankohtaiskatsaus
47	Kuntaliiton talouskatsaus, huhtikuu 2020
48	Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2019
49	Muutokset Kuntaliiton sääntöihin ja valtuuskunnan työjärjestykseen
50	Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokous 27.8.2020
51	Suomen Kuntaliiton lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (VN/1985/2020-OKM-1)
52	Yhtiökokousedustaja sekä toimiohje Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokoukseen
53	Kuntaliiton hallituksen seuraaviin kokouksiin suunnitellut asiat
54	Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous
55	Muut asiat
56	Kokouksen päättäminen

Hallitus 28.5.2020

42

Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja avaa Kuntaliiton hallituksen kokouksen.

Ehdotus

Todetaan.

Päätös

Puheenjohtaja Joona Räsänen avasi kokouksen klo 10.05.

43

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 43 Läsnäololista

Sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu lähetetään hallituksen varsinaisille jäsenille ja varajäsenille viimeistään 21.5.2020.

Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat myös varajäsenet.

Kokouksen sihteeri laatii läsnäolijoista läsnäololistan, joka otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Ehdotus

Todetaan kokouksen osanottajat ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Suoritetussa nimenhuudossa todettiin kokoukseen osallistuvat hallituksen jäsenet ja varajäsenet. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

44

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Hallituksen pöytäkirjan allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Hallitus päätti 16.2.2018, että pöytäkirjan tarkastaa yksi kussakin kokouksessa valittava jäsen.

Ehdotus

Hallitus päättää, että tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi valitaan hallituksen jäsen Janne Sankelo.

Päätös

Hallitus päätti, että tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin hallituksen jäsen Annika Kokko.

45

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus

Hallitus hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:

Päätös

Hallitus hyväksyi kokouksen esityslistan muutoksitta.

46

Ajankohtaiskatsaus

Suomen Kuntaliiton lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
johtaja Terhi Päivärinta

Hallitus 28.5.2020

Kuntaliiton talouskatsaus huhtikuu/2020
talous- ja hallintojohtaja Elina Liippola

Toimitusjohtajan katsaus
varatoimitusjohtaja Hanna Tainio

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin, että Topi Seppälä saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 10.38.

Merkittiin, että Mari-Leena Talvitie saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 11.15.

Todettiin, että erillistä talouskatsausta ei pidetty. Hanna Tainio esitteli talousluvut puheenvuorossaan.

Merkittiin tiedoksi.

47

Kuntaliiton talouskatsaus, tammikuu-huhtikuu 2020

Liite 1, 47 § Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-huhtikuu 2020
Liite 2, 47 § Talousraportti, huhtikuu 2020
Liite 3, 47 § OP Varainhoidon kuukausiraportti, huhtikuu 2020

Jakso tammikuu - huhtikuu 2020:

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 7 796 600 euroa alittaen budjetin 7 841 600 euroa 45 000 eurolla. Kustannukset ovat yhteensä 8 495 900 euroa, jolloin budjetti 8 701 200 euroa alittuu 205 300 eurolla.

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -699 300 euroa budjetin ollessa -859 600. Eroa budjettiin on +160 300 euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos kirjanpidossa on -1 229 800 euroa budjetin ollessa +575 000 euroa. Eroa budjettiin on -1 804 800 euroa.

Sijoitussalkun markkina-arvo 30.4.2020 on 66,8 milj. euroa, mikä on + 3,8 milj. euroa verrattuna 31.3.2020 tilanteeseen ja - 6,5 milj. euroa verrattuna 31.12.2019.

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on -1 929 100 euroa, kun se on budjetissa -284 600 euroa. Ero budjettiin on -1 644 500 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n taseen oma pääoma oli tilikauden alussa 93,3 milj. euroa ja huhtikuussa 91,4 milj. euroa. Muutos tilikauden aikana on - 1,9 milj. euroa. Taseen loppusumma on 115,9 milj. euroa. (vuosi 2019: 114,7 milj. euroa)

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Hallitus 28.5.2020

48

Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2019

Liite 1, 48 § Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2019

Vuosikertomuksessa on esitelty liiton toimintaa ja toiminnan tuloksia vuonna 2019.

Ehdotus

Hallitus päättää

- hyväksyä Suomen Kuntaliiton vuosikertomuksen 2019 esityslistan liitteen 1, 48 § mukaisena,
- antaa tiedoksi liiton valtuuskunnalle Kuntaliiton vuosikertomuksen 2019 esityslistan liitteen 1, 48 § mukaisena,
- valtuuttaa Kuntaliiton toimitusjohtajan tekemään tarvittaessa kertomukseen mahdollisia viimeisteleviä muutoksia ennen sen julkaisua. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

49

Muutokset Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöihin sekä valtuuskunnan työjärjestykseen

Liite 1, 49 § Muutosehdotukset sääntöihin

Liite 2, 49 § Muutosehdotukset valtuuskunnan työjärjestykseen

Kuntaliiton sääntöjen mukaan etäosallistuminen kokoukseen on mahdollista vain vaalipiirikohtaisille kuntapäiville. Koronaviruksen kaltaiset poikkeusolot voivat edellyttää sitä, että myös valtuuskunnan kokoukseen tulisi voida osallistua etänä. Kuntaliiton sääntöihin ehdotetaan lisättäväksi määräykset, jotka mahdollistavat etäosallistumisen valtuuskunnan kokoukseen. Lisäksi sääntöihin ehdotetaan tehtäväksi joitakin muita pientempiä muutoksia.

Valmisteluryhmä (Riitta Myllymäki, Nina Eriksson ja asianajaja Oili Kela) on käynyt läpi säännöt ja valtuuskunnan työjärjestyksen. Muutosehdotukset on merkitty liitteiden tekstiin punaisella.

Patentti- ja rekisterihallitus on ennakkotarkastanut ja hyväksynyt säännöt.

Muutosehdotukset **yhdistyksen sääntöihin:**

1 § Nimi ja kotipaikka

- Kuntaliiton englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Municipalities tai The Association of Finnish Local and Regional Authorities.

12 § Toimielimet

- Vaalilautakunnan kokoonpanossa ei edellytetä noudatettavan tasa-arvolain vaatimuksia. Kuntaliiton hallituksessa, Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskunnassa, ruotsinkielisessä neuvottelukunnassa ja pienten kuntien neuvottelukunnassa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momenttia, jonka mukaan toimielimessä tulee pääsääntöisesti olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

16 § Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät

Hallitus 28.5.2020

- Sääntöihin ehdotetaan lisättäväksi tapa, jolla vaalipiirikohtaiset kunta-päivät kutsutaan koolle.

17 § Valtuuskunnan tehtävä

- Tilintarkastajat hyväksyy nykyisin Patentti- ja rekisterihallituksen alainen Tilintarkastusvalvonta.

18 § Valtuuskunnan kokoukset

- Sääntöihin ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus osallistua etänä valtuuskunnan kokoukseen. Etäosallistumismahdollisuudesta ja siihen mahdollisesti liittyvästä puhevallan käyttämisen rajoittamisesta on mainittava kokouskutsussa. Tarkemmat määräykset etäosallistumisesta on lisätty valtuuskunnan työjärjestykseen.

21 § Hallituksen työskentely

- Pykälään lisätään selvyiden vuoksi kokouskutsun toimittamista koskeva määräys, jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen kutsumaan hallituksen kokousta koolle.

Keskeisimmät muutosehdotukset **valtuuskunnan työjärjestykseen:**

2 § Kokouskutsu ja esityslista

- Pykälään esitetään lisättäväksi asiat, jotka on mainittava kokouskutsussa, jos valtuuskunnan kokoukseen on mahdollista osallistua etänä.

4 § Kokouksen päätösvaltaisuus ja läsnäolo-oikeus

12 § Äänestys- ja päätöksentekojärjestys

- Työjärjestykseen ehdotetaan lisättäväksi määräykset osallistumisoikeuden ja ääntenlaskennan oikeellisuuden selvittämisestä tavallisessa kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

13 § Vaalit

- Yhdistyslain 28 §:n mukaan kaikille päätösvallan käyttöön oikeutetuille on turvattava oikeus osallistua ehdokkaiden asettamiseen vaalissa. Pykälään edotetaan lisättäväksi mahdollisuus edellyttää ehdokkaiden asettaminen ennen kokousta, jos kokoukseen on mahdollista osallistua etänä. Lisäksi ehdotetaan määräys suljetuin lipuin järjestettävän vaalin menettelytavoista etäkokouksen yhteydessä.

17 § Etäosallistuminen valtuuskunnan kokoukseen

- Etäosallistumista voidaan käyttää vain kokouksen aikana, jollei valtuuskunta päättä erikseen muuta. Hallitus päättää muista tarkemmista etäosallistumismahdollisuuteen liittyvistä käytännön järjestelyistä.

18 § Reaaliaikaisen etäosallistumisyhteyden katkeaminen

- Työjärjestykseen ehdotetaan lisättäväksi määräys toimenpiteistä, joita reaaliaikaisen etäosallistumisyhteyden katkeaminen aiheuttaa.

Ehdotus

Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta hyväksyy liitteiden 1, 49 § ja 2, 49 § mukaiset muutokset Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöihin sekä valtuuskunnan työjärjestykseen. /MK

Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta päättää, että sääntöjen muutosta noudatetaan yhdistyksen sisäisessä toiminnassa ennakotarkastuksesta annetun päätöksen voimassaoloaikana, vaikka muutosta ei ole vielä merkitty rekisteriin. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus 28.5.2020

50

Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokous 27.8.2020

Liite 1, 50 § Valtuuskunnan kokousohjelmaluonnos ja kokouksessa käsiteltävät asiat

Kuntaliiton sääntöjen mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalís-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Hallitus päätti 19.3.2020 kokouksessaan, että valtuuskunta kokoontuu kevätkokoukseen 25.6.2020 Kuntatalolla.

Ajankohtainen koronatilanne ja siitä johtuvat rajoitukset liikkumisessa ja kokoontumisessa huomioon ottaen valtuuskunnan kevätkokouksen ajankohtaa on syytä siirtää. Eduskunnan 30.4.2020 hyväksymä väliaikainen yhdistyslain muutos (290/2020) mahdollistaa sen, että valtuuskunnan kevätkokous pidetään syyskuun loppuun mennessä.

Valtuuskunnan kevätkokous voitaisiin pitää hallituksen elokuun kokouksen yhteydessä 27.8. klo 14.00-18.00 Kuntatalolla.

Eduskunnan 30.4.2020 hyväksymä väliaikainen yhdistyslain muutos (290/2020) mahdollistaa myös sen, että hallitus sallii valtuutetun valtuuttaa toisen valtuutetun toimimaan puolestaan valtuutettujen kokouksessa.

Kuntaliiton sääntöjen mukaan kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Valtuuskunnan esityslista laaditaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Kuntaliiton hallituksen tulee valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

Hallituksen puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla ja jäsenillä, toimitusjohtajalla ja muilla johtajilla sekä muilla yhdistyksen valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Edellä olevan nojalla Kuntaliiton hallitus päättää kutsua Kuntaliiton valtuuskunnan kevätkokoukseen ja hyväksyä sille tämän asian liitteen mukaisen asialistan.

Ehdotus

Hallitus päättää, että valtuuskunnan vuoden 2020 kevätkokous siirretään elokuulle ja kutsuu valtuuskunnan koolle kevätkokoukseen 27.8.2020 Kuntatalolle.

Samalla hallitus hyväksyy valtuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat hallituksen esityslistan tämän asian liitteen mukaisesti.

Lisäksi hallitus päättää, että valtuuskunnan jäsen voi valtuuttaa toisen valtuuskunnan jäsenen toimimaan puolestaan valtuuskunnan kevätkokouksessa 27.8.2020. Valtuuskunnan sihteeri antaa tarkemmat ohjeet valtuuttamisesta. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus 28.5.2020

51

Suomen Kuntaliiton lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (VN/1985/2020-OKM-1)

Liite 1, 51 § Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Suomen Kuntaliitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksen luonnos on luettavissa oppivelvollisuuden laajentamishankkeen hankesivuilla osoitteessa <https://minedu.fi/oppivelvollisuus-hanketiedot-ja-asiakirjat>.

Oppivelvollisuuden laajentaminen ja siihen liittyvät rakenteelliset ratkaisut ovat hallituksen keskeisin koulutuspoliittinen tavoite.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi oppivelvollisuuslaki ja laki tutkinto-koulutukseen valmentavasta koulutuksesta. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi näihin uusiin annettaviin lakeihin liittyen perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia, opintotukilakia, koulumatkatukilakia, ylioppilastutkinnosta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin oppivelvollisuusiän korottamisesta 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamisesta, toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämisestä. Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen.

Kuntaliiton lausuntoa on valmisteltu vuorovaikutteisesti kuntien ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Kuntaliiton hallituksen työvaliokunta käsitteli lausuntoluonnosta kokouksessaan 7.5.2020. Kuntaliitto järjesti 8.5.2020 kunnille ja koulutuksen järjestäjille suunnatun webinaarin, jossa kävimme läpi oppivelvollisuus uudistuksen keskeiset kysymykset (n. 150 osallistujaa). Lausuntoluonnos toimitettiin myös kuntien ja koulutuksen järjestäjien käyttöön. 15.5.2020 järjestettiin TEAMS-tilaisuus, jossa vastattiin ennakoon lähetettyihin kysymyksiin (n. 120 osallistujaa). Kunnilla oli vielä tämän tilaisuuden jälkeen mahdollisuus antaa kommentteja Kuntaliiton lausuntoluonnokseen.

Kuntaliiton hallituksen lausunnossa otetaan kantaa esityksen keskeisiin kysymyksiin; oppivelvollisuuden laajentamiseen, maksuttomaan toisen asteen koulutukseen, kuntien ja koulutuksen järjestäjien tehtäviin ja velvoitteisiin, uudistuksen kustannuksiin ja toimenpanon aikatauluun. Tämän lausunnon lisäksi laaditaan asiantuntijalausunto, jossa otetaan kantaa esityksen yksityiskohtiin. Näissä molemmissa lausunnoissa on otettu huomioon kuntien ja koulutuksen järjestäjien kommentit. Molemmat lausunnot julkaistaan Kuntaliiton verkkosivuilla, jotta kunnat ja koulutuksen järjestäjät voivat halutessaan hyödyntää niitä antaessaan omaa lausuntoaan.

Ehdotus

Kuntaliiton hallitus hyväksyy liitteen 1, 51 § mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. /TH

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus 28.5.2020

52

Yhtiökokousedustaja sekä toimiohje Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokoukseen

Liite 1, 52 § Kuntaliitto Holding Oy:n tilinpäätös 2019
Liite 2, 52 § Tilintarkastuskertomus 2019
Liite 3, 52 § Tilintarkastuskertomuksen allekirjoitusliite

Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokous pidetään 12.6.2020 klo 13.00.

Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaiset sääntömääräiset asiat.

Kuntaliitto Holding Oy:n hallituksen jäsenet ovat esteellisiä osallistumaan Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksessa toimiohjeen antamiseen Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokoukselle.

Ehdotus

Hallitus päättää valtuuttaa Kuntaliiton johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeffin edustamaan Suomen Kuntaliitto ry:tä Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokouksessa 12.6.2020.

Hallitus päättää antaa yhtiökokousedustajalle seuraavan toimiohjeen:

Kuntaliitto Holding Oy:n tilinpäätös 2019 vahvistetaan ja hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus tarkastetulta tilikaudelta.

Hyväksytään tilikauden 2019 hallituksen esitys yhtiökokoukselle, että osinkoa tilikaudelta 2019 maksetaan 0,14 euroa osakkeelta.

Kuntaliitto Holding Oy:n hallitukseen seuraavaksi toimikaudeksi valitaan seuraavat seitsemän (7) jäsentä:

Räsänen Joona	Suomen Kuntaliitto	puheenjohtaja
Rautio Sari	Suomen Kuntaliitto	
Tölli Tapani	Suomen Kuntaliitto	
Kankaanniemi Toimi	Suomen Kuntaliitto	
Korhonen Martti	Suomen Kuntaliitto	
Lumela Meri	Suomen Kuntaliitto	
Nylander Mikaela	Suomen Kuntaliitto	

Yhtiön hallituksen jäsenille on maksettu kokouspalkkioina 400 euroa kokoukselta.

Tilintarkastajalle on maksettu laskun mukaan.

Päätetään, että yhtiön hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan ja kokouspalkkio on myös jatkossa 400 euroa/kokous. Päätetään, että tilintarkastajalle maksetaan laskun mukaisesti noudattaen tilintarkastuksesta annettujen tarjousten korvausmääriä.

Kuntaliitto Holding Oy:n tilintarkastusyhteisönä jatkaa KPMG Oy Ab Suomi.

Päätös

Merkittiin, että Joona Räsänen, Sari Rautio, Tapani Tölli, Toimi Kankaanniemi, Martti Korhonen, Mikaela Nylander, Meri Lumela ja Lauri Lyly poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Merja Taponen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi tämän asian käsittelyn ajaksi.

Hallitus 28.5.2020

Hallitus päätti valtuuttaa Kuntaliiton johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeffin edustamaan Suomen Kuntaliitto ry:tä Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokouksessa 12.6.2020.

Hallitus päätti antaa yhtiökokousedustajalle seuraavan toimiohjeen:

Kuntaliitto Holding Oy:n tilinpäätös 2019 vahvistetaan ja hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus tarkastetulta tilikaudelta.

Hyväksytään tilikauden 2019 hallituksen esitys yhtiökokoukselle, että osinkoa tilikaudelta 2019 maksetaan 0,14 euroa osakkeelta.

Kuntaliitto Holding Oy:n hallitukseen seuraavaksi toimikaudeksi valitaan seuraavat seitsemän (7) jäsentä:

Räsänen Joona	Suomen Kuntaliitto	puheenjohtaja
Rautio Sari	Suomen Kuntaliitto	
Tölli Tapani	Suomen Kuntaliitto	
Kankaanniemi Toimi	Suomen Kuntaliitto	
Korhonen Martti	Suomen Kuntaliitto	
Lumela Meri	Suomen Kuntaliitto	
Nylander Mikaela	Suomen Kuntaliitto	

Yhtiön hallituksen jäsenille on maksettu kokouspalkkioina 400 euroa kokoukselta.

Tilintarkastajalle on maksettu laskun mukaan.

Päätetään, että yhtiön hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan ja kokouspalkkio on myös jatkossa 400 euroa/kokous. Päätetään, että tilintarkastajalle maksetaan laskun mukaisesti noudattaen tilintarkastuksesta annettujen tarjousten korvausmääriä.

Kuntaliitto Holding Oy:n tilintarkastusyhteisönä jatkaa KPMG Oy Ab Suomi.

53

Kuntaliiton hallituksen seuraaviin kokouksiin suunnitellut asiat

Hallituksen lähiajan kokouksiin on suunniteltu valmisteltaviksi seuraavat, tässä vaiheessa tiedossa olevat asiat.

25.6.2020 klo 10

- Ajankohtaiskatsaus
- Kuntaliiton talouskatsaus
- Kuntaliiton kansainvälisen toiminnan ja EU-toiminnan tavoitteet 2020-2030

27.8.2020 klo 10

- Ajankohtaiskatsaus
- Kuntaliiton talouskatsaus
- Vuoden 2021 kokousohjelma

Ehdotus

Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Hallitus 28.5.2020

54

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään torstaina 25.6.2020 klo 10.00 Teams-kokouksena.

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

55

Muut asiat

Todettiin, että muita asioita ei ollut.

56

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.15

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Joona Räsänen

Nina Eriksson

Käsitellyt asiat 42 § - 56 §

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

Allekirjoitus

Annika Kokko

28.5.2020

Suomen Kuntaliiton hallitus**Varsinaiset jäsenet**

Puheenjohtaja	Räsänen Joona	SDP
I varapuheenjohtaja	Sari Rautio	Kok.
II varapuheenjohtaja	Tapani Tölli	Kesk.

Jäsenet

Toimi Kankaanniemi	PS
Annika Kokko	Kok.
Martti Korhonen	Vas.
Harri Lehtonen	SDP
Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg	Kesk.
Meri Lumela	Vihr.
Lauri Lyly	SDP
Mikaela Nylander	RKP
Tuomas Rantanen	Vihr.
Risto Rautava	Kok.
Merja Taponen	Kesk.

Varajäsenet

Heikki Autto	Kok.
Sirpa Hertell	Vihr.
Anna-Kaisa Ikonen	Kok.
Ari Korhonen	SDP
Kaisa Lepola	SDP
Tapani Mäkinen	Kok.
Mikko Ollikainen	RKP
Pekka Pelttari	Kesk.
Minna Reijonen	PS
Neeta Röppänen	SDP
Mari Saario	Vihr.

Valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Markku Pakkanen	Kesk.
Kim Berg	SDP
Markku Markkula	Kok.

Muut läsnäolijat

Timo Reina
Hanna Tainio
Ida Sulin
Nina Eriksson

28.5.2020

Muut läsnäolijat

Jarkko Huovinen
Maarit Kallio-Savela
Tommi Karttaavi
Elina Liippola
Juha Myllymäki
Tarja Myllärinen
Markus Pauni
Kirsi Pohjola
Terhi Päivärinta
Sini Sallinen
Selina Sassila
Ilari Soosalu
Ida Sulin
Satu Tuomela
Jose Valanta
Miia Välikorpi

Kunnallissihteerit

Christoffer Hällfors, RKP
Heimo Konttinen, PS
Kimmo Kyrölä, Vihr.
Jouni Markkanen, Kok.
Mikko Rekimies, KD
Antti Saarelainen, Vas
Pekka Tuuri, SDP

Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-huhtikuu 2020

TUOTOT

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 7 796 600 euroa alittaen budjetin 7 841 600 euroa 45 000 eurolla.

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Asiantuntijapalvelutuotot ovat 47 300 euroa alittaen budjetin 84 500 euroa 37 300 eurolla. Kunnia- ja ansiomerkkien myynti on 137 300 euroa budjetin ollessa 166 700 euroa eli budjettialitus on 29 400 euroa. Muita tuloja kertyi 304 100 euroa. Niiden budjetti on 141 500 euroa eli ylitystä on 162 500 euroa.

Palvelutuotot, tuotemyynti ja muut tulot ovat yhteensä 488 600 euroa. Niiden budjetti on 392 700 euroa eli budjetti alittuu 95 900 eurolla.

Ulkoinen rahoitus

Ulkoiset rahoitustuotot (projektit ja hankkeet) ovat 1 088 900 euroa budjetin ollessa 1 135 100 euroa, joten budjetti alittuu 46 200 eurolla. Edellä mainittuihin toteutuneisiin ja budjetoituihin sisältyy Kuntasäätiön tuki 352 300 euroa, joka vastaa toimitilojen vuokraa.

Jäsenmaksut (kunta- ja yhteistyöjäsenet sekä palvelusopimusasiakkaat)

Jäsenmaksut ovat 6 219 000 euroa. Budjetti 6 313 800 euroa alittuu 94 700 eurolla. Alitus selittyy lähinnä Maakuntien uusitun sopimuksen mukaisten palvelumaksujen jääminen vuositasolla 276 000 euron budjetoidun 500 000 euron asemasta.

KUSTANNUKSET

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (ml. palkat, palkkiot, eläkkeet ja henkilösivukulut) ovat 4 901 200 euroa budjetin ollessa 5 036 900 euroa, jolloin budjetti alittuu 135 700 eurolla.

Muut henkilöstö-, koulutus-, matka-, markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut

Yhteissummaltaan 293 700 euron muut henkilöstö-, koulutus-, matka-, markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut alittavat budjetoidun 460 800 euroa yhteensä 167 100 eurolla.

Muita henkilöstökuluja toteutuu 135 300 euroa budjetin ollessa 186 900 euroa, mikä alittuu 51 600 eurolla.

Matkakustannuksia toteutuu 98 900 euroa mikä alittaa budjetoidun 206 200 euroa 107 300 eurolla. Pääosa alituksesta selittyy voimassa olevilla liikkumisrajoituksilla ja -suosituksilla.

Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskuluja on yhteensä 59 500 euroa alittaen budjetoidun 67 700 euroa 8 200 eurolla.

Vuokrat

Toimitila- ja toimistokalustevuokria 467 200 budjetin ollessa 479 500, joka alittuu 12 300 eurolla. Pääosan vuokrista muodostaa Säätiölle maksettavien toimistotilojen vuokra 352 300, jonka rahoitustuottoihin merkitty Säätiön tuki kattaa.

ICT-kustannukset

Tietoteknisten laitteiden ja palveluiden kustannukset 725 600 euroa alittavat budjetoidun 731 400 euroa 5 900 eurolla. FCG:n tuottamien tai läpilaskuttamien ict-kulujen osuus toteutuneista on 415 300 euroa ylittäen budjetoidun 368 100 euroa 47 200 eurolla.

Ulkopuoliset palvelut

Ulkopuoliset palvelut ovat 1 642 700 euroa budjetin ollessa 1 582 600 euroa, jolloin budjettiylitys on 60 100 euroa:

- Asiantuntija- ja muut ostopalveluja toteutuu 742 400 euroa. Niitä budjetoitiin 750 400 euroa, joten budjetti ylittyy 7 900 eurolla.
- Konsernin hallintopalveluita toteutuu 874 800 euroa. Budjetti 789 100 euroa ylittyy 85 600 eurolla.
- Lakiasian- ja tilintarkastuspalveluja toteutuu 25 500 euroa. Budjetti 43 200 euroa alittuu 17 600 eurolla.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulu ovat 454 600 euroa. Budjetti 401 400 ylittyy 53 200 eurolla.

- Kokous- ja neuvottelu-, toimisto- ja muita hallintokuluja toteutuu 279 100 euroa. Budjetti 340 000 euroa alittuu 60 900 eurolla.
- Vakuutus- ja jäsenmaksuja toteutuu 166 500 euroa. Budjetti 61 400 euroa ylittyy 105 200 eurolla, joka selittyy toteutuneiden menojen painottumisella alkuvuoteen ja budjetissa menot ovat tasaisesti.

Muut kulut yhteensä

Muut kulut yhteensä ovat 3 583 800 euroa. Budjetti 3 655 800 euroa alittuu 72 000 eurolla.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 8 495 900 euroa, jolloin budjetti 8 701 200 euroa alittuu 205 300 eurolla.

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ELI OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOS

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -699 300 euroa budjetin ollessa -859 600. Eroa budjettiin on +160 300 euroa.

SIOJITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on -1 229 800 euroa budjetin ollessa +575 000 euroa. Eroa budjettiin on -1 804 800 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoon merkitty tappio on -2 427 600 euroa budjetin ollessa +575 000 euroa. Eroa budjettiin on -3 002 600 euroa.

Kuntaliiton sijoitusomaisuus on hoidettavana kolmella varainhoitajalla (OP, SEB ja Evli), jotka hoitavat sijoitusomaisuutta Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, joka löytyy Teamsista. Varainhoidon kuukausiraportti kuvaa sijoitusomaisuuden arvonkehityksen markkina-arvoihin perustuen.

Sijoitussalkun markkina-arvo 30.4.2020 on 66,8 milj. euroa, mikä on + 3,8 milj. euroa verrattuna 31.3.2020 tilanteeseen ja - 6,5 milj. euroa verrattuna 31.12.2019.

Sijoitustoiminnan tuotot esitetään kirjanpidossa varovaisuuden periaatetta noudattaen, jolloin sijoituksen hankintamenoa alempi arvo kirjataan aina, mutta kurssivoitto vain myynnin yhteydessä.

Korkoja ja muita rahoituskuluja toteutuu 20 600 euroa. Rahoituskuluja ei budjetoitu erikseen.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu Labquality Oy:n osakkeista saatu myyntivoitto 1 152 400 euroa.

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on -1 929 100 euroa, kun se on budjetissa -284 600 euroa. Ero budjettiin on -1 644 500 euroa.

YHTEENVETO

Huhtikuun 2020 kumulatiiviset tuotot ovat 45 000 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiiviset kustannukset ovat 205 300 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiiviset sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ovat 1,8 milj. euroa budjetoitua pienemmät.

Kuntaliiton tulos 1-4/2020

KUNTALIITTO (pl. KT) (1000€)**TUOTOT**

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Ulkoinen rahoitus

Jäsenmaksut

Tuotot yhteensä**KUSTANNUKSET**

Palkat ja palkkiot

Eläke- ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut yhteensä**Poistot**

Muut henkilöstökulut ja koulutus

Vuokrat

Ict-kulut

Matkat

Ulkopuoliset palvelut

Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus

Muut toimintakulut

Muut kulut yhteensä**KUSTANNUKSET YHTEENSÄ****Tuotto-/kulujäämä**

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

	TOT 1-4/2020	BUD 1-4/2020	TOT - BUD	EDV 1-4/2019	TOT - EDV
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	489	393	96	225	264
Ulkoinen rahoitus	1 089	1 135	-46	591	498
Jäsenmaksut	6 219	6 314	-95	6 301	-81
Tuotot yhteensä	7 797	7 842	-45	7 116	680
KUSTANNUKSET					
Palkat ja palkkiot	-4 101	-4 231	130	-4 070	-31
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-800	-806	6	-771	-29
Henkilöstökulut yhteensä	-4 901	-5 037	136	-4 841	-60
Poistot	-11	-9	-2	-12	1
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-135	-187	52	-253	118
Vuokrat	-467	-480	12	-125	-343
Ict-kulut	-726	-731	6	-591	-134
Matkat	-99	-206	107	-176	77
Ulkopuoliset palvelut	-1 643	-1 583	-60	-1 654	12
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-60	-68	8	-50	-9
Muut toimintakulut	-455	-401	-53	-466	12
Muut kulut yhteensä	-3 584	-3 656	72	-3 316	-268
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-8 496	-8 701	205	-8 169	-327
Tuotto-/kulujäämä	-699	-860	160	-1 053	353
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-1 230	575	-1 805	3 850	-5 080
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 929	-285	-1 644	2 797	-4 727

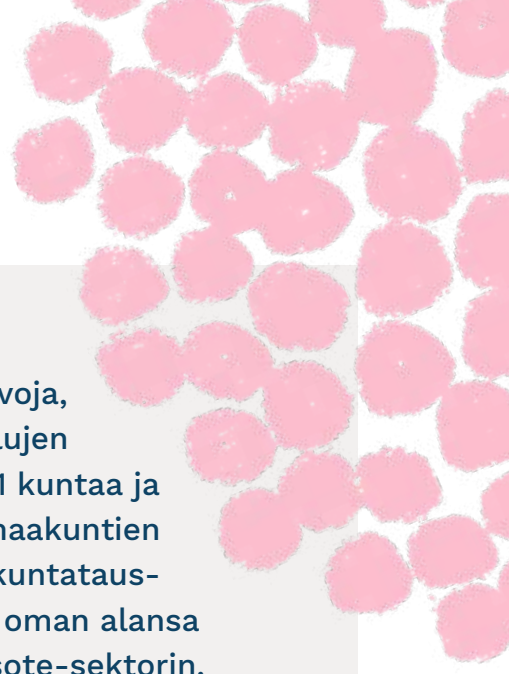
**KUNTA
LIITTO**

KUNTALIITON VUOSIKERTOMUS 2019

Sisällysluettelo

1 Toimitusjohtajan tervehdys	4
2 Kuntaliiton strategia ja uudistuminen	6
2.1 Vaikuttava kumppani kunnille -strategiapäivitys	7
2.2 Vuoden 2019 kärkitavoitteet	8
2.3 Toimintamallikokeilu	10
2.4 Kuntaliiton brändityö ja visuaalisen ilmeen uudistus	11
2.5 Henkilöstö uudistumisen voimavarana	13
2.6 Asiakkuudet ja verkostot	13
2.4 Kuntaliiton talous	15
3 Toiminnan keskeisimmät tulokset 2019	16
3.1 Lakiasiat	17
3.2 Kuntatalous	18
3.3 Kuntakehitys, demokratia ja johtaminen	20
3.4 Tietoyhteiskunta	22
3.5 Ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat	23
3.6 Alueet ja yhdyskunnat	25
3.7 Opetus ja kulttuuri	28
3.8 Sosiaali- ja terveystaloudet	30
4 Kuntaliiton päätöksenteko	32
Valtuuskunta	33
Hallitus	33
Neuvottelukunnat	33
KT Kuntatyöntekijien valtuuskunta	33
Vaalilautakunta	34
Kuntaliiton hallituksen, hallituksen työvaliokunnan, valtuuskunnan, neuvottelukuntien, KT:n valtuuskunnan ja vaalilautakunnan jäsenet	35

Suomen Kuntaliitto on kuntasektorin edunvalvoja, kehittäjäkumppani sekä asiantuntija- ja tietopalvelujen tarjoaja. Kuntaliiton jäseniä ovat kaikki Suomen 311 kuntaa ja kaupunkia. Toiminnassamme ovat mukana myös maakuntien liitot, sairaanhoitopiirit, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt. Kuntaliitossa työskentelee 200 oman alansa huippuasiantuntijaa: lakiasioden, kuntatalouden, sote-sektorin, kuntien elinvoiman, demokratian ja johtamisen, alueiden käytön, kuntatekniikan ja ympäristön, tietoyhteiskunnan, opetus- ja kulttuurisektorin jne. aloilta.

Perustehtävänäme on tehdä työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävissään. Toteutamme perustehtävääme:

Edunvalvonnalla

Edunvalvontamme lähtökohta on turvata kunta-alalle riittävät toimintaedellytykset ja resurssit tuottaa laadukkaita palveluita asukkailleen sekä edistää alueensa elinvoimaa. Olemme vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja, joka on askeleen edellä vaikuttamassa kansalliseen ja kansainväliseen päätöksentekoon ministeriöissä, eduskunnassa ja Euroopan unionissa.

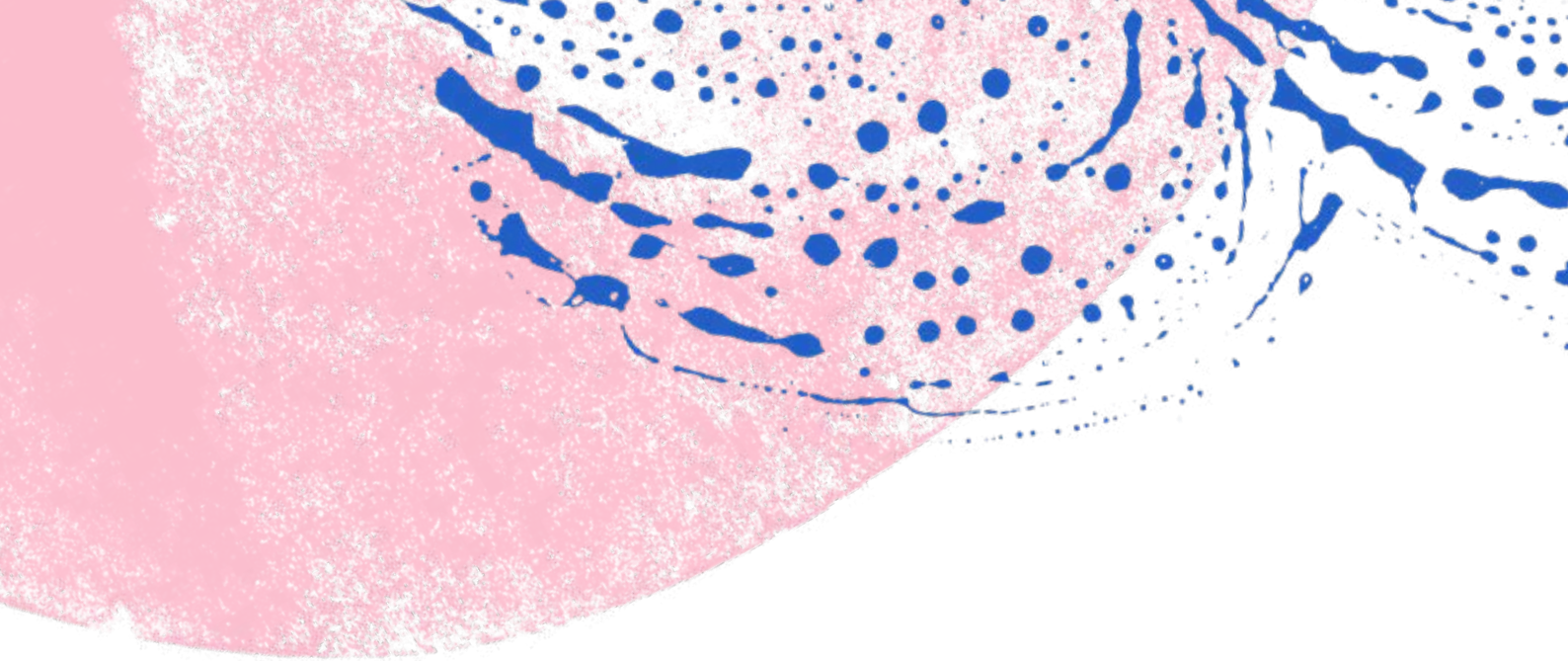
Kehittämällä

Kuntaliiton tutkimus- ja kehittämistoiminnan tehtävänä on edistää kuntien ja koko kunta-alan uudistumista. Haluamme olla luomassa edellytyksiä kuntien kestäväälle ja tulokselliselle uudistumiselle sekä elinvoimaisuuden ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamiselle.

Tarjoamalla neuvonta- ja tietopalveluja

Tarjoamme monialaiseen osaamiseen perustuvia asiantuntija- ja tietopalveluja sekä kohtaamismahdollisuuksia kunnille ja kuntataustaisille yhteisöille.

1

Toimitusjohtajan tervehdys

Aloitin Kuntaliiton toimitusjohtajana helmikuussa 2019. Vuosi oli monipuolinen ja työntäyteinen koko liitossa. Asetin aloittaessani työlleni kaksi tavoitetta; Kuntaliitto on arvostettu ja tavoiteltu työpaikka sekä jokainen kunta kokee aidosti hyötyvänsä Kuntaliiton jäsenyydestä. Ensimmäinen tavoite on helppo saavuttaa. Kuntaliitossa on erinomaisia ja motivoituneita asiantuntijoita. Työ on mielenkiintoista kansallisella näköalapaikalla edunvalvonnan eturivissä. Toisen tavoitteen saavuttamiseksi olemme vahvistaneet erityisesti verkostojen toimintaa. Ymmärrämme, että kunnat ovat keskenään hyvin erilaisia ja samanlaiset ratkaisut eivät sovi kaikille. Tämä on vahva viestimme myös maan hallitukselle.

Kuntaliiton strategia ”Onnistuva Suomi tehdään lähellä” päivitettiin vuoden 2019 aikana. Kuntaliiton päivitetty strategia ”Vaikuttava kumppani kunnille” linjaa Kuntaliiton toiminnan painopisteet ja tavoitteet tuleviksi vuosiksi. Sen avulla suunnataan keskeisimmät kuntien edunvalvonnan, kehittämisen sekä liiton oman uudistamisen toimenpiteet. Strategian kantavana teemana on toiminnan vaikuttavuus. Kuntaliitto haluaa olla vaikuttava kumppani kunnille luomalla kestävää pohjaa kuntien työlle ja hyvinvoin-

nille, toimimalla yhteiskunnallisena suunnannäyttäjänä ja erilaisten kuntien äänenä. Tässä onnistumiseen tarvitaan uutta osaamista, kuntien erilaisuuden huomioimista sekä ennakoivaa työtettä. Kuntaliitto haluaa myös olla muutoskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on vakaalla pohjalla.

Strategiassa on määritelty myös liiton arvot. ”Askeleen edellä” kertoo, että emme voi vain reagoida vaan entistä useammin meidän on kyettävä ennakoimaan ja tarjottava kunnille sitä mitä ne tarvitsevat, ei vain sitä mitä ne haluavat. ”Yhteistyötä yli rajojen” haastaa organisaatiomme sekä sisäisesti että ulkoisesti. Kokeilimme syksystä alkaen uudenlaista toimintamallia eli ratkaisuryhmiä, joissa entistä enemmän teimme ennakoiden ja yli organisaatiotarojen. Kuntaliittolaiset ovat vahvoja osallistujia verkostoissa, mutta verkosten rakentamisessa erityisesti kolmansien osapuolten kuten tutkimuslaitosten, järjestöjen ja yritysten kanssa meillä on vielä opittavaa. Tarvitsemme ulkopuolista osaamista, jotta voimme myös itse oppia. Kolmas arvomme on ”Avoin toimintakulttuuri”. Haluamme jakaa tietoa ja toimia avoimesti. Vain vuorovaikutuksessa tieto lisääntyy.

Henkilöstömme on Kuntaliiton merkittävin voimavara. Kuntaliitossa käynnistettiin joulukuussa 2019 Osaamisprojekti. Projektissa määritellään Kuntaliiton strategiaa tukevat kriittisten osaamiset ja niiden kuvaukset. Projektissa määritellään myös Kuntaliiton osaamisen johtamisen toimintamalli eli se, miten kartoitamme ja kehitämme osaamistamme ja potentiaaliamme systemaattisesti. Työ mahdollistaa osaamisen näkyväksi tekemiseen ja osaamisen kehittämisen systemaattisesti. Säännölliset osaamiskeskustelut, valmennukset ja esimerkiksi erilaiset työssä oppimisen mahdollisuudet tukevat työntekijöiden oppimista ja hyvinvointia. Myös koulutus- suunnittelu, henkilöstösuunnittelu ja mm. osamistarpeiden ennakointi pohjautuu jatkossa entistä vahvemmin strategiaan ja tukee kehittymistä kohti haluttua tavoitetta olla huippuosaava uudistuskykyinen organisaatio.

Oman värinsä vuoteen toivat myös kevään 2019 eduskuntavaalit ja hallitusohjelmavaikuttaminen. Kuntaliiton johto ja asiantuntijat olivat mukana hallitusohjelmaneuvoittelujen asiantuntijakuulemisissa ja olemme mukana keskeisissä tälle hallitus-

kaudelle asetetuissa työryhmissä. Onnistuimme saamaan hallitusohjelmaan useita tavoitteitamme, mutta hallitusohjelma sisältää kunnille myös runsaasti uusia tehtäviä ja velvoitteita. Vaikka valtio on luvannut rahoittaa uudet tehtävät täysimääräisesti, on huoli kunnissa suuri. Kuntatalous on historiallisen vaikeassa tilanteessa koko maassa ja kevään 2020 epidemia kiristää tilannetta entisestään.

Vuosi 2020 on käynnistynyt poikkeusoloissa maailman laajuisen koronaepidemian johdosta. Valmiuslaki on otettu käyttöön, terveydenhuolto toimii tehostetusti poikkeusoloissa, koulut ja päiväkodit toimivat rajoitetusti. Eristysmääräyksistä johtuen elinkeinotoimintaa on jouduttu rajoittamaan ja kuntien lisääntyneiden kustannusten lisäksi myös tulot romahtavat. Huhtikuussa 2020 kukaan ei osaa vielä ennustaa kriisin kestoa ja vaikutuksia. Tämä vuosi tulee jäämään historiaan synkkänä ajanjaksona, jonka vaikutukset tulevat näkymään vielä pitkään.

Minna Karhunen

2

Kuntaliiton strategia ja uudistuminen

2.1 Vaikuttava kumppani kunnille -strategiapäivitys

Kuntaliiton strategia ”Onnistuva Suomi tehdään lähellä” päivitettiin vuoden 2019 aikana.

Kuntaliiton strategian päivittämisen taustalla olivat erityisesti seuraavat ajankohtaiset asiat:

- » Uusi hallituskausi ja Kuntaliiton hallitusohjelmata-voitteiden mukainen edunvalvonta
- » Uuden hallituksen kuntapolitiikka
- » Sote-uudistuksen seuraavat vaiheet
- » Kuntaliiton organisaation ja toimintatapojen uudistamistarpeet

Strategian päivittämistä ovat ohjanneet seuraavat Kuntaliiton ennakointiprosesseissa tunnistetut, analysoidut ja priorisoidut muutosilmiöt, jotka muuttavat maailmaa, Suomea, kuntia ja Kuntaliittoa nyt ja tulevaisuudessa:

- » Digitalisaatio
- » Ilmastonmuutos ja luonnonvarat
- » Kaupungistuminen
- » Alueellinen erilaistuminen
- » Eriarvoistuminen
- » Demokratian murros

Kuntaliiton päivitetty strategia hyväksyttiin valtuuskunnan syyskokouksessa 28.11.2019. Päivittämiseen osallistettiin koko Kuntaliiton organisaatio, luottamushenkilöt sekä asiakkaat ja sidosryhmät. Päivittämisen tukena hyödynnettiin myös laajaa verkkoai-riihi-työkalua keväällä 2019.

Kuntaliiton päivitetty strategia ”Vaikuttava kumppani kunnille” linjaa Kuntaliiton toiminnan painopisteet ja tavoitteet tuleviksi vuosiksi. Sen avulla suunnataan keskeisimmät kuntien edunvalvonnan, kehittämisen sekä liiton oman uudistamisen toimenpiteet.

Vaikuttava kumppani kunnille

Strategian kantavana teemana on toiminnan vaikuttavuus. Kuntaliitto haluaa olla vaikuttava kumppani kunnille luomalla kestävää pohjaa kuntien työlle ja hyvinvoinnille, toimimalla yhteiskunnallisena suun-

nannäyttäjänä ja erilaisten kuntien äänenä. Tässä onnistumiseen tarvitaan uutta osaamista, kuntien erilaisuuden huomioimista sekä ennakoivaa työotetta. Kuntaliitto haluaa myös olla muutoskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on vakaalla pohjalla.

Vaikuttavuus on kuntien kestävyyttä

Kestävyydellä tarkoitamme taloudellisesti, sosiaalisesti, ekologisesti ja teknologisesti kestäviä kuntia ja palvelurakenteita.

Vaikuttavuus on suunnan näyttämistä

Kuntaliitto toimii rohkeana ja ennakoivana isojen yhteiskunnallisten kysymysten esille nostajana ja suunnannäyttäjänä.

Vaikuttavuus tehdään erilaistuvilla kunnilla

Kuntien erilaistuminen ja moniäänisyys huomioidaan yhä vahvemmin Kuntaliiton toiminnassa. Se edellyttää rohkeampaa segmentointia. Panostetaan kuntatyypiverkostojen toimintaan ja niiden fasilitointiin (suuret kaupungit, seutukaupungit, kehyskunnat sekä pienet ja harvaan asutut kunnat).

Vaikuttavuus tehdään verkostoissa

Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme arvojen mukaista rajoja ylittävää toimintaa. Edistään verkostomaista toimintaa ja tuetaan verkostojen tavoitteiden asiantantaa.

Vaikuttavuus vaatii uudenlaista osaamista

Kuntaliitto on kuntien edunvalvonnan, asiantuntijatiedon, yhteiskehittämisen, verkostohallinnan ja näiden yhdistämisen huippuosaaja. Olemme muutoksia ennakoiva ja uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin.

Vaikuttavuus vaatii vakaata taloutta

Kuntaliiton talous on tasapainossa ja Kuntaliitto-konserni on vakavarainen.

Tavoitteeseen 2 ”Kestävät ja elinvoimaiset kunnat erilaisissa toimintaympäristöissä” liittyneet toimenpiteet:

- » Koulutuspalvelujen järjestämisen kestävyys turvataan eriytyvässä kuntakentässä: Kehitetään koulutus palveluna -ratkaisuja sekä edistetään koulutusmuotojen yli meneviä toimintamuotoja (KOPA-projekti) sekä selvitetään koulutuksen rahoituksen muutosperusteet.
- » Toteutamme onnistuneesti USO5-verkostoprojektin sekä Elinvoiman eväät -projektin.

Tavoitteeseen 3 ”Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteiden onnistunut toimeenpano” liittyneet toimenpiteet:

- » Tehdään omaa edunvalvontaa laajalla rintamalla hallitusohjelmatavoitteiden edistämiseksi
- » Nostetaan julkiseen keskusteluun Kuntaliiton hallitusohjelmatavoitteita sekä osallistutaan liiton kannalta tärkeiden teemojen käsittelyyn.

Kuntaliiton sisäisen uudistumisen kärkitavoitteiksi vuodelle 2019 asetettiin:

- 1. Kuntaliiton strategia päivitetään**
- 2. Uusi ilmiö- ja asiakaslähtöinen toimintamalli ja rakenteet on suunniteltu ja otettu testikäyttöön**
- 3. Uusia tapoja toteuttaa edunvalvontaa, kehittämistä ja neuvontapalveluja kokeillaan rohkeasti**
- 4. Kirkastetaan Kuntaliiton rooli tietotalona, kehitetään tietotuotteita ja suunnitellaan uusi analytiikka-toiminto Kuntaliiton toimintaa tukevaksi kivijalaksi (TIEDOSTAMO-ohjelma)**

Näistä tavoitteet 1 ja 2 ovat toteutuneet. Tavoitteissa 3 ja 4 on edetty kohtuullisen hyvin.

2.3 Toimintamallikokeilu

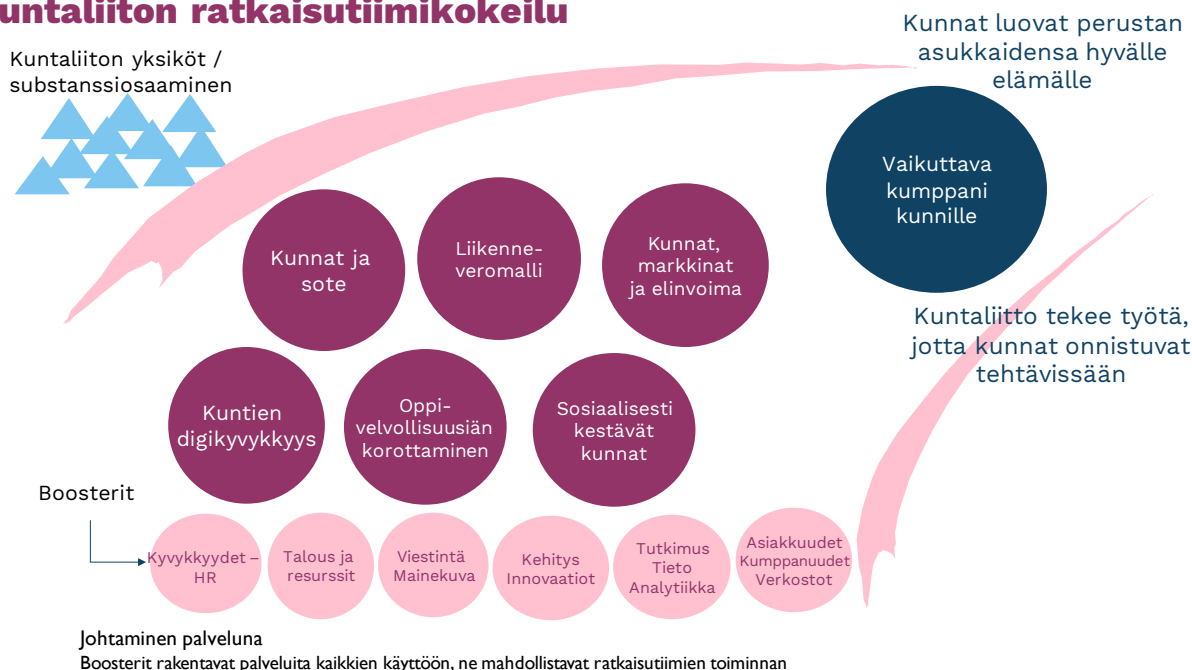
Kuntaliiton uudistumisen kärkihankkeena oli edellä kuvatun tavoitteen 2 mukainen toimintamallikokeilu. Kokeilu alkoi syksyllä 2019 ja sen johtopäätöksiä tehdään keväällä 2020 tätä kirjoitettaessa. Toimintamallikokeiluun siivittävät tekijät olivat:

- » Kuntaliiton vaikuttavuuslähtöinen strategia.
- » Tarve löytää uusia tapoja toimia laaja-alaisten yhteiskunnallisten ja kuntia haastavien ilmiöiden ratkaisemiseksi.
- » Ilmiöt sekä ilmiöihin liittyvien syy- ja seuraussuhteiden moninaisuus ja niiden vaikeasti hahmotettava luonne. Ulos sektoreista niin Kuntaliitossa kuin kunnissakin.
- » Yhä voimakkaammin toisistaan eriytyvien kuntien ja kuntatyyppien haasteet sekä erityisesti suurten kaupunkien tarpeet ja odotukset Kuntaliitolle.

- » Osaamisen läpivirtaus:
 - » Kuntaliiton osaamisen yhdistäminen yli yksikörajojen sekä osaamisen kasvattaminen.
 - » Substanssi-, generalisti- ja boosteriosaamisen yhdistäminen
 - » Kuntien ja sidosryhmien osaamisen kasvava hyödyntäminen sparraamaan ja täydentämään Kuntaliiton osaamista.
- » Yhä paremman lisäarvon tuottaminen kunnille – enemmän kuin ne osaavat pyytää.

Toimintamallikokeilu perustui toisistaan erilaisille tiimeille, joita kutsuttiin nimellä Ratkaisutiimit. Tiimeille valittiin vetäjiksi Ratkaisumestarit ja tiimien jäseniksi monipuolisesti Kuntaliiton asiantuntijoita ja johtoa. Ratkaisutiimejä tukemaan identifiointiin ns. boosteri-tiimejä, joiden tavoitteena oli tukea eri muodoissaan tiimien toimintaa ja ratkaisujen suunnittelua. Toimintamallikokeilusta ja mahdollisesta uudesta toimintamallista raportoidaan ja päätetään vuoden 2020 aikana.

Kuntaliiton ratkaisutiimikokeilu

2.4 Kuntaliiton brändityö ja visuaalisen ilmeen uudistus

Kuntaliiton brändityö huipentui 13.1.2020, kun uusi visuaalinen ilme julkistettiin. Kuntaliiton brändin ja visuaalisen ilmeen uudistustyötä tehtiin vuoden 2019 syyskuusta lähtien.

Uusi visuaalinen ilme kuvastaa aiempaa moni-ilmeisempää, tulevaisuususkoisempaa, rohkeampaa ja kokeilevampaa Kuntaliittoa. Kuntaliitto haluaa uudella ilmeellään korostaa sitä, että liitto on lähellä arkea, joka kunnissa luodaan.

Brändityön kohteena olivat Kuntaliiton logo, brändivärit, typografia ja muut graafiset elementit.

Uuden ilmeen myötä päivittyivät animaatiokonsepti, piktogrammit ja kuvapankki: brändikuvat, tiimikuvat, asiantuntijakuvat ja kuntapalvelukuvat.

Visuaalinen ilme näkyy kaikissa Kuntaliiton kanavissa ja materiaaleissa: verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, **videoissa**, julkaisuissa, markkinointi- ja uutiskirjeissä, PowerPoint-pohjissa, Word-pohjissa, roll upeissa, messuosastoilla, rekrytointi-ilmoituksissa, julisteissa, kulkukorteissa, käyntikorteissa jne.

Visuaalisen ilmeen uudistamisesta vastasi Viestintäyksikkö, ja uudistustyössä osallistettiin Kuntaliiton henkilöstöä ja luottamushenkilöjohtoa.

Brändityö tehtiin yhdessä viestintätoimisto Milttonin kanssa.

Bränditarina

Hyvä arki luodaan lähellä. Hyvä arki luodaan kunnissa.

Me Kuntaliittona mahdollistamme ja varmistamme, että jokainen kunta onnistuu tärkeässä tehtävässään. Yhdessä rakennamme koko Suomen hyvinvointia – kaikkien meidän arkea ja juhlaa, tätä päivää ja tulevaa.

Elämme monella tapaa murroksellista aikaa, joka muuttaa arkeamme vauhdilla. Uudistuminen ei ole aina helppoa, mutta yhdessä me pystymme siihen.

Kuntaliitto uskaltaa sanoa, mikä on parhaaksi. Ei vain sitä, mitä haluttaisiin kuulla. Katsomme rohkeasti eteenpäin ja viitoitamme suuntia. Haemme ratkaisuja ja kokeilemme, mikä toimisi parhaiten – aina kunnan erityisyyden huomioon ottaen.

Kuntaliitto tuo kunnat yhteen, luo osallisuutta ja vuoropuhelua.

Se tekee meistä koko Suomen kokoisen vaikuttajan.

Ilmeen pohjana on liiton uusi strategia, jonka pohjalta muotoiltiin Kuntaliiton bränditarina.

KUNTA
LIITTO

KOMMUN-
FÖRBUNDET

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

KUNTA
LIITTO | Association
of Finnish
Municipalities

Kuntaliitolla on logovalikoimassaan neljä erilaista versiota ja mahdollisuus lukemattomiin väriyhdistelmiin.

Varsinaisten brändikuvien lisäksi kuvapankissa on kuvia Kuntaliiton tiimeistä, asiantuntijoista ja kuntapalveluista.

2.5 Henkilöstö uudistumisen voimavarana

Henkilöstön kokonaismäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Kuntaliiton henkilöstömäärä oli keskimäärin 234 vuonna 2019, josta KT Kuntatyönantajien osuus oli keskimäärin 61. Vakituksia työsuhteita oli 191 ja määräaikaista 43. Määräaikaisten työntekijät työskentelivät joko sijaisina tai osittain tai kokonaan rahoitettavissa projekteissa. Henkilöstökulut muodostavat yli puolet kaikista Kuntaliiton kustannuksista. Henkilöstökulut olivat vuonna 2019 18,4 miljoonaa euroa, josta KT Kuntatyönantajien osuus oli 4,6 miljoonaa euroa. Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne on pysynyt entisen kaltaisena.

Kuntaliiton tavoitteena on edistää työhyvinvointia ylläpitämällä avointa, arvostavaa ja luottamuksellista ilmapiiriä, jossa kaikilla on hyvä työskennellä ja jossa suvaitaan erilaisuutta ja rakentavaa keskustelua. Työterveyshuollon ja työnantajan välinen ennaltaehkäisevä työ sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja työkyvyn ylläpitämiseksi on ollut vaikuttavaa. Sairauspoissaolot per henkilö laskivat 28 % edellisestä vuodesta ja sairauspoissaoloprosentti oli 2 %. Painopiste on siirtynyt ennaltaehkäisevään työhön, jonka osuus sairauspoissaolon kustannuksista on 46 %.

Kuntaliitossa seurataan säännöllisesti henkilöstön hyvinvoinnin tilaa. Esimiehillä on keskeinen rooli tässä työssä. Käytössä on työkyvyn hallintamalli, jonka tavoitteena on parantaa henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista sekä tunnistaa työkykyä uhkaavat tekijät mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Henkilöstön hyvinvoinnin tilaa seurataan lisäksi säännöllisesti toteutettavilla henkilöstökyselyillä sekä vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Kuntaliitto tekee myös tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa työkyvyn ylläpitämiseksi ja työperäisten sairauksien ennaltaehkäisemiseksi. Keskeisimpinä tavoitteina on kohentaa osatyökykyisten työssäjaksamista yksilöllisen terveysohjannan avulla sekä lisätä työntekijöiden tietoisuutta työhyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä.

Kuntaliiton strategian ”Vaikuttava kumppani kunnille” linjaa Kuntaliiton toiminnan painopisteet ja tavoitteet. Sen avulla suunnataan keskeisimmät

kuntien edunvalvonnan, kehittämisen sekä liiton oman uudistamisen toimenpiteet. Strategiassa oleva painopiste ”vaikuttavuus vaatii uudenlaista osaamista” linjaa Kuntaliiton tavoitteeksi olla kuntien edunvalvonnan, asiantuntijatiedon, yhteiskehittämisen, verkostohallinnan ja näiden yhdistämisen huippuosaaja sekä muutoksia ennakoiva ja uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin.

Osana tavoitteiden toteuttamistyötä Kuntaliitossa on käynnistetty joulukuussa 2019 Osaamisprojekti. Projektissa määritellään Kuntaliiton strategiaa tukevat kriittisten osaamiset ja niiden kuvaukset. Projektissa määritellään myös Kuntaliiton osaamisen johtamisen toimintamalli eli se, miten kartoitamme ja kehitämme osaamistamme ja potentiaaliamme systemaattisesti. Työ mahdollistaa osaamisen näkyväksi tekemiseen ja osaamisen kehittämisen systemaattisesti. Säännölliset osaamiskeskustelut, valmennukset ja esimerkiksi erilaiset työssä oppimisen mahdollisuudet tukevat työntekijöiden oppimista ja hyvinvointia. Myös koulutussuunnittelu, henkilöstösuunnittelu ja mm. osaamistarpeiden ennakointi pohjautuu jatkossa entistä vahvemmin strategiaan ja tukee kehittymistä kohti haluttua tavoitetta olla huippuosaava uudistuskyykyinen organisaatio.

2.6 Asiakkuudet ja verkostot

Vuosi 2019 oli Kuntaliiton systemaattisen asiakkuustyön kolmas toimintavuosi. Jo tätä ennen on luotu Verkostoituva Kuntaliitto -toimintatapa, jonka varaan asiakkuustyötä on voitu rakentaa. Jäsenkenttä on segmentoitu erityyppisiin asiakasryhmiin, joiden tarpeisiin pyritään vastaamaan entistä räätälöidymillä palveluilla ja edunvalvonnalla. Tavoitteena on tuottaa kunkin kunnan jäsenmaksulle entistä enemmän katetta ja lisäarvoa.

Keskeinen muoto Kuntaliiton toiminnassa sekä asiakkuuksien hallinnassa ja kontaktoinnissa ovat kuntaverkostot, joita on Kuntaliiton koordinoimina lukuisia. Kaupunkipoliittinen työryhmä, Kehyskuntaverkosto, Seutukaupunkiverkosto ja uusi 2019 perustettu Pienten kuntien verkosto ovat esimerkkejä eri kuntatyyppistä edustavista verkostoista. Kuntaliitto koordinoi myös lukuisia toimiala- ja toimin-

tokohtaisia verkostoja. Verkostojen kautta pyritään vahvistamaan vuorovaikutusta kuntien ja Kuntaliiton välillä, jakamaan tietoa sekä valmistelevaan kuntien edunvalvontaan ja kehittämiseen liittyviä asioita.

Kuntaliiton asiakastytyväisyyttä on mitattu jo useamman vuoden ajan ns. strategisessa asiakastytyväisyytutkimuksessa. Vuoden 2019 osalta useita päämittareita koskevat arviot olivat lievässä laskusuunnassa. Kuitenkin näkemys vaikuttavuudesta eli ”Kuntaliiton toiminnalla ja palveluilla on merkittävä vaikutus kunnan toimintaan” oli kohonnut hieman. Kuntaliiton ”kivijalka” eli luottamus Kuntaliiton toimintaan sekä siihen, että Kuntaliitto tuntee kuntien toiminnan, saivat parhaimmat arviot. Eniten kehitettävää on edelleen Kuntaliiton suunnannäyttäjän roolissa.

Arviot toiminnan kehittymisestä kokonaisuutena nousivat hieman viime vuodesta. Myönteisimmät arviot antoivat yli 100 000 asukkaan, 20 000–50 000 asukkaan ja 2000–5000 asukkaan kunnat. Myönteisempiä arvioita perusteltiin liiton aktiivisella otteella sote-uudistuksen valmistelun aikana sekä näkyvyydellä ja vahvemmalla otteella uuden toimitusjohtajan aikana.

Edunvalvonta koettiin edelleen Kuntaliiton tärkeimmäksi tehtäväksi. Edunvalvontatehtävässä on perinteisesti vaikea saavuttaa korkeita arvosanoja, sillä sille asetetaan muita päätehtäviä suuremmat odotukset ja liiton toiminnasta riippumattomien tekijöiden vaikutus on merkittävä. Jäsenten arvioiden mukaan edunvalvonnassa kokonaisuutena on onnistuttu hieman edellisvuotta paremmin.

Päätulokset:

29 %

arvioi Kuntaliiton toiminnan kokonaisuutena parantuneen viimeisen vuoden aikana (2018: 28 %)

74 %

suosittelee Kuntaliiton palveluita kollegoilleen (2018: 76 %)

53 %

arvioi tuntevansa hyvin Kuntaliittoa ja sen toimintaa (2018: 61 %)

78 %

arvioi Kuntaliiton tuntevan hyvin kuntien toiminnan edellytykset (2018: 85 %)

61 %

arvioi, että Kuntaliiton toiminnalla ja palveluilla on merkittävä vaikutus vastaajan kunnan toimintaan (2018: 55 %)

2.4 Kuntaliiton talous

Vuosikertomuksen talousluvut käsittävät Kuntaliiton luvut vuodelta 2019 ilman KT Kuntatyönantajien osuutta. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus oli 17,1 miljoonaa euroa (vuosi 2018: 17,1 miljoonaa euroa). Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus oli 1,8 miljoonaa euroa. (1,8 miljoonaa euroa).

Suurimmat kuluerät muodostavat henkilökulut 13,7 miljoonaa euroa (13,7 miljoonaa euroa), ulkopuoliset palvelut 2,4 miljoonaa euroa (2,7 miljoonaa euroa) ja ICT-kulut 2,0 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa). Toiminnallinen tulos oli 1,0 miljoonaa euroa alijäämäinen (-1,3 miljoonaa euroa)

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuotot 9,0 miljoonaa euroa (-2,5 miljoonaa euroa) olivat vuonna 2019 poikkeuksellisen suuret johtuen pääomamarkkinoiden joulukuun 2018 notkahduksen korjausliikkeestä jo alkuvuonna 2019 sekä konsernin sisäistä osinkotuotoista KL-Kuntahankinnat Oy:ltä, jolla rahoitettiin Hansel Oy:n 35 %:n osakekannan osto.

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 7,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen (-3,8 miljoonaa euroa).

Kuntaliiton kassavirta ja maksuvalmius olivat koko vuoden 2019 hyvällä tolalla.

Taseen loppusumma 31.12.2019 on 116,7 miljoonaa euroa (107,4 miljoonaa euroa). Suomen Kuntaliitto ry:llä ei ollut vuonna rahoituslaitoslainoja.

Tarkempia tietoja Kuntaliiton taloudesta saa vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

3

Toiminnan keskeisimmät tulokset 2019

3.1 Lakiasiat

Kuntalain korjaussarja

Uutta kuntalakia (410/2015) on sovellettu kokonaisuudessaan kuluva valtuustokauden alusta. Valtiovarainministeriö asetti työryhmän ja kaksi jaostoa arvioimaan kuntalain korjaustarpeita ja tekemään tarvittavat muutosehdotukset. Työryhmän toimikausi on 15.8.2019–30.9.2020. Tarkastelun kohteena on kertyneiden kokemusten perusteella esimerkiksi kunnan riskienhallinta, talouden arviointimenettely, toiminta markkinoilla eräiden yksityiskohtien osalta sekä kuntayhtymien omistajaohjaus. Kuntaliiton lakiyksikkö osallistuu valmistelutyöhön sekä taloutta ja hallintoa tarkastelevissa jaostoissa että jaostojen työtä yhteensovittavassa työryhmässä. Mahdollisten muutosten on tarkoitus tulla voimaan valtuustokauden alussa 1.6.2021.

Sote-uudistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu oli vuonna 2019 kaksijakoinen. Alkuvuonna Sipilän hallituksen ehdottamien uudistusten käsittely eduskunnan perustuslakivaliokunnassa leimasi tuon uudistuksen loppuvaiheita. Lakiyksikkö osallistui erityisesti perustuslaillisten edellytysten arviointiin kuntien kannalta. Rinteen/Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisen uudistuksen käynnistyttyä edunvalvonnallinen painopiste oli erityisesti omaisuusjärjestelyjen ja rahoituksen sekä kuntien palvelutuotannon edellytysten arvioinnissa.

Hankinta-Suomi

Kuntaliitto aloitti Hankinta-Suomi -yhteistyössä kansallisen hankintastrategian valmistelun valtiovarainministeriön kanssa. Kuntaliitossa valmistelusta on vastannut lakiyksikkö. Kuntaliiton ja ministeriön yhteisellä valmisteluprosessilla taattiin kuntien näkemysten laaja huomioiminen. Kansallinen hankintastrategia valmistuu vuonna 2020.

KEINO-verkosto

Kuntaliitto on osa Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaista osaamiskeskus

KEINOa. KEINOn toiminnoista Kuntaliitossa vastaa pääosin lakiyksikkö. KEINO lanseerasi vuonna 2019 KEINO-akatemia eli julkisten hankintojen strategisen johtamisen ja vaikuttavuuden kehittämisohjelman, johon osallistuvat niin pienet kuin suuret kunnat Pellosta Helsinkiin.

Esteellisyysrobotti – väsymättä oikeuden puolesta

Vuonna 2019 Kuntaliiton palvelutoiminta otti ennenkokemattoman digiloikan. Lakiyksikön palvelukseen astui esteellisyysrobotti, joka vastaa kysymyksiin esteellisyydestä. Chatbot perustuu tekoälyyn. Se voi tehdä virheitä erityisesti uransa alussa, mutta kokeneet ihmismenitorit ohjaavat aloittelevaa taitajaa koko ajan. Uusi työntekijämme oppii virheistään: koulutuksen jälkeen se ei tee samaa virhettä toista kertaa. Palvelun luotettavuus kasvaa käytön myötä koko ajan. Esteellisyysrobotin käyttöönotto ja koulutus antavat ensikäden tietoa tekoälyn mahdollisuuksista ja rajoituksista.

3.2 Kuntatalous

Kuntien verotulot

Kuntatalousyksikön vuosi käynnistyi tilinpäätöksenakkoarviotietojen julkaisulla, joista ilmeni, että kuntatalous oli mennyt edellisenä vuonna heikkoon kuntoon. Alkuvuodesta kävi ilmeiseksi, että kuntien verotulojen tilityksissä oli jotain pielessä. Yhdessä verottajan ja valtionvarainministeriön kanssa aloitettiin selvitystyö tilitysviiveen löytämiseksi. Alussa syyksi otaksuttiin tilirekisteriuudistusta ja siihen liittyvien eri järjestelmäyhdympintojen toimimattomuutta. Vasta kesän jälkeen ilmeni, että tulorekisteriongelmien olivatkin vain sivuosassa ja verokorttiuudistus sekä siihen liittyvä asiakaskäyttämisen muutos oli tilitysjättämien taustalla.

Taloustietolaki ja rafo

Taloustietolaki meni valiokuntien kautta eduskunnan hyväksymäksi. Kuntatalousyksikkö lanseerasi rafossa Kuntatalouden terveystarkastus -tuotteen tukemaan kuntien taloutta ja elinvoimaa. Tarkastuksia tehtiin kauden aikana neljä. Rafoon laadittiin myös kuntatalouden julkaisu ”Elinvoima, kasvu ja työllisyys kuntatalouden haasteina”. Tämän lisäksi kuntatalousyksikkö laati automaattisen talousraportoinnin suosituksia ja koulutti niistä. Vuonna 2019 käynnistettiin myös toinen Tietojohdaminen kunnissa -verkostoprojekti yhdessä FCG:n kanssa tukemaan kuntia talousraportoinnin muutoksessa.

Kestävän Kuntatalouden Komponentit ja kuntayhtymien sisäisten tarkastajien verkosto

Kuntatalousyksikkö käynnisti yhdessä FCG:n kanssa suunnittelun yhteisen Kuntaliitto-konsernin ”Kestä-

vän Kuntatalouden Komponentit” hankkeeksi. Tämän lisäksi käynnistettiin kuntien ja kuntayhtymien sisäisten tarkastajien verkosto, johon kuuluu nyt 98 jäsentä. Verkostolle on järjestetty etäkoulutuksia ja keskustelutilaisuuksia Teams-ympäristössä.

Kuntatalousyksikkö on myös ollut mukana valmistelemassa kuntalain taloutta koskevien säännösten päivittämistä sekä osallistunut kuntien ja kuntayhtymien kirjanpidon yleisohjeiden päivittämiseen kirjanpitolausuntakunnan kuntajaostossa. Asiantuntijat osallistuivat vuoden aikana lukuisiin työryhmiin, antoivat lausuntoja sekä ohjeistivat ja vastasivat kuntien lähettämiin kysymyksiin.

EU:n rakennerahastohankkeita koordinoivan TEM:in kanssa saatiin aikaiseksi linjaus, että KHOn päätöksellä kuntien ja kuntayhtymien verottomien toimintojen hankintojen alvien lopullisuudella ei ole takautuvia vaikutuksia keskeneräisiin hankkeisiin ja että ne viedään läpi alkuperäisten rahoituspäätösten mukaisesti. Verottaja antoi 2019 alv-ohjeet niin terveyden- ja sairaanhoitopalveluihin, sosiaalihoitopalveluihin kuin koulutuspalveluihin liittyen. Tähän on liittynyt verrattain paljon ohjeistamista ja kouluttamista.

Väestöennusteen vaikutusarvio kuntien talouteen

Syksyllä 2019 julkistettiin uuden väestöennusteen vaikutusarvio kuntien talouteen, josta ilmeni mm. sopeuttamismahdollisuuden suuruus, ikääntyneiden kasvava määrä sekä syntyvyyden jatkuva lasku. Kuntatalousyksikkö käynnisti Perlacon Oy:n tekemänä

Kuntaliiton ja maakuntien toimeksiannosta Muutto- liikkeen hinta -selvityksen.

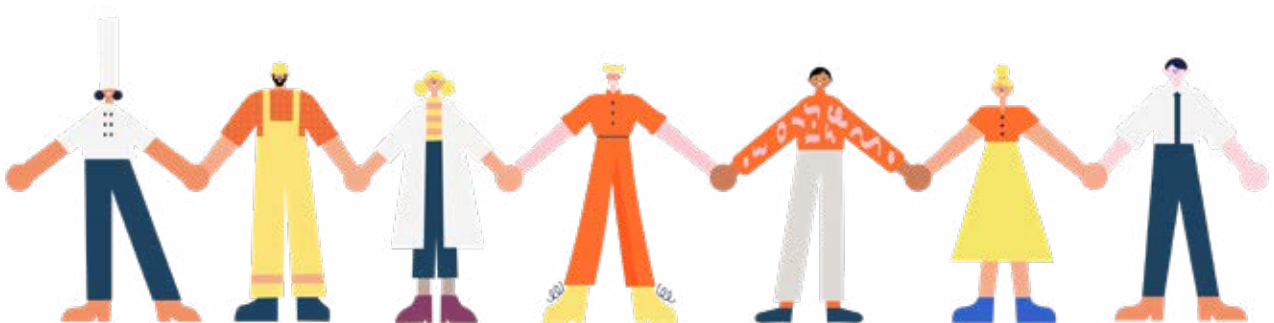
Vierailuja kuntatalousyksikössä

Vuoden 2019 aikana monet eri tahot kävivät vierailulla kuntatalousyksikössä. Näitä olivat muun muassa, YLE:n toimitusjohtaja ja toimittajat, Kuntarahoitusta, Inspira Oy, VM:n kunta- ja aluehallinto-osasto sekä suurimpien kaupunkien, Oulun, Lahden, Tampereen, Vantaan ja Helsingin taloussuunnittelu. Kuntarahoituksen kanssa järjestettiin yhteinen Riskienhallintapäivä.

Kuntaliiton vuoden tiimiksi valittiin Taloustorstai-tiimi, joka jatkoi erittäin pidettyä Taloustorstain striimauksia pitkin vuotta. ARVOA-lastensuojelun toimintakykymittarituote siirtyi osaksi FCGn tuotteistoa. Lisäksi tuottavuusvertailu-tuotetta on kehitetty parantamalla käytettävyyttä ja visuaalista ilmettä.

Kuntaliiton kaupunkipoliittinen ryhmä valmisti kannanotot, joissa todettiin tarve lähteä kehittämään kuntien verontilitysjärjestelmää, jossa verojen ennustettavuutta ja riskin kantoa voitaisiin parantaa. Asian tiimoilta on keskusteltu mm. Ruotsin kuntaliiton veroasiantuntijoiden kanssa.

Kuntatalousyksikkö osallistui pohjoismaiden kuntatalousyksiköiden tapaamiseen. Kuntatalousohjelman valmistelu ohjelman sihteeristössä kehystä ja budjettiriihtä varten. Eduskuntavaalivuonna ohjelma oli kevään kehykseen päivitusluontoisempi. Osallistuttiin Kuntaliiton hallitusohjelmataavoitteiden laadintaan kuntatalouden näkökulmasta.

3.3 Kuntakehitys, demokratia ja johtaminen

Innovaatio- ja kokeilutoiminta

Kuntaliitossa on tehty aktiivista työtä innovaatio- ja kokeilutoiminnan saralla yhteistyössä kuntien, kansallisten toimijoiden sekä muiden Pohjoismaiden kanssa. Konkreettisina tuotoksina on ollut muun muassa yhteistyössä Kuntaliiton muiden Pohjoismaiden sisarorganisaatioiden kanssa ja Tanskan julkisen sektorin innovaatiokeskuksen (COI) kanssa toteutettu Innovaatiobarometri 2018 -kyselytutkimus. Päätuloksia on julkistettu muun muassa Norjan Stavangerissa syyskuussa 2019 järjestetyssä Smart City -seminaarissa.

Innovaatiobarometri-tutkimus tuotti uutta tietoa innovaatioiden ja kokeilujen yleisyydestä, innovaatiotoiminnan edisteistä ja esteistä kunta-alalla sekä nosti esille runsaasti käytännön esimerkkejä. Innovaatiobarometrin sisältämän kokeilutoimintaa koskevan osion tulokset osoittivat, että innovaatiot ja kokeilut ovat osa kehittämistoimintaa lähes kaikissa kunnissa ja kuntayhtymissä ja että kokeilulla kehittämisellä on suuri vaikutus niiden kykyyn sopeutua muuttuvaan toimintaympäristöön.

Vuonna 2019 jatkettiin kokeilujalostamotoimintaa kolmen kokeilujalostamon kautta. Niistä yksi toteutettiin yhteistyössä ympäristöministeriön Sosiaalisesti kestävät kaupungit -ohjelman ja kuuden suurimman kaupungin kanssa ja kaksi jalostamo 13 kunnan kehittämistiimin kanssa.

» [Innovaatiotoiminta](#)

Johtaminen, demokratia ja osallisuus

Kuntaliitossa on yhdessä erilaisten yhteistyökumppanien ja sidosryhmien kanssa tuotettu ja välitetty uutta tietoa sekä tehty kehittämistyötä johtamisen, demokratian ja osallisuuden saralla. Vuonna 2017 toiminnassa ovat korostuneet erityisesti kunnanvaltuutetut eduskunta- ja EU-vaaleissa, kunnissa tarjottavat suorat osallistumis- ja vaikuttamistavat, erityisesti osallistuva budjetointi sekä osallisuuden mittaaminen. Johtamisen puolella on tuettu niin kuntien ammatillista ja poliittista johtoa tarjoamalla

tietoa ja vertaistukea mm. johtajasopimuksiin, kehityskeskusteluihin ja viestintään.

» [Osallistuminen ja vuorovaikutus](#)

» [Johtaminen ja kehittäminen](#)

Hyvinvoinnin edistäminen laajasti

Kuntaliitto on vuonna 2019 jatkanut työtä laajan hyvinvointinäkemys eli HYTEN parissa, tavoitteina hyvinvoinnin käsityksen laajentaminen eri kuntien eri tehtävien näkökulmasta, toiminnan kehittäminen, HYTEN yhä systemaattisempi vieminen kuntiin sekä kuntien hyvinvointitiedolla johtamisen vahvistaminen.

Hyvinvoinnin tarkastelua laaja-alaisena kokonaisuutena on tuettu Kuntaliitossa muun muassa kehittämällä sähköistä hyvinvointikertomusta (SHVK) sekä viestimällä päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista (EVA). Laajaa HYTEä on Kuntaliitossa edistetty myös Kunta hyvinvoinnin kehittäjänä -verkostoprojektin (KUHE) ja sen osana toteutetun hyvinvointienakoinnin sekä Arkeen voimaa -toimintamallin avulla tehdyn työn kautta.

» [Hyvinvoinnin edistäminen](#)

Hyvinvointiennakointi

Osana Kunta hyvinvoinnin edistäjänä -verkostoprojektia toteutettiin hyvinvointiennakoinnin prosessi, jossa tarkasteltiin miltä hyvinvoinnin edistäminen näyttää vuonna 2030. Kunnista kootut monialaiset tiimit keräsivät omasta työstään ja arjestaan hyvinvointiin liittyviä hiljaisia signaaleja, joiden pohjalta tuotettiin neljä erilaista skenaariota hyvinvoinnin tulevaisuudesta. Tämän työn pohjalta pohdittiin toimenpiteitä ja ratkaisuja, miten vahvistaa positiivisia kehityssuuntia ja miten estää negatiiviset skenaariot. Hyvinvointiennakoinnin tuotoksina syntyivät myös piirrosvideo ja opas.

» [Hyvinvointiennakointi](#)

Sosiaalisesti kestävät kunnat

Osana Kuntaliiton toimintamallikokeilua käynnistyi lokakuussa 2019 yksikkörajat ylittävän Sosiaalisesti kestävät kunnat -ratkaisuryhmän toiminta. Ratkaisuryhmämallilla haetaan uudenlaista poikkialhinnol-

lista työtapaa ja toimenpiteitä yhteen kestäväan kehityksen keskeisimmistä osa-alueista. Tavoitteena on vahvistaa kuntien osaamista ja kehittämisinnostusta sosiaalisen kestävyuden kysymyksissä. Loppuvuonna 2019 koottiin sosiaaliseen kestävyysliittymiä ilmiöitä sekä muodostettiin yhteistä käsitystä ja toimia, joilla vaikuttavuustavoitteeseen päästään. Ryhmän toiminta jatkuu vuonna 2020.

Alkuvuonna 2019 toteutui Sosiaalisesti kestävä kaupunki-projekti, jossa Espoo, Turku, Vantaa, Tampere, Oulu ja Jyväskylä yhdessä Kuntaliiton ja tutkijoiden sekä asiantuntijoiden kanssa kehittävät osaamista, keinoja ja toimia sosiaalisen kestävyysparantamiseksi.

Tutkimusohjelman ARTTU2 jälkivaihe

Kuntaliiton koordinoiman laajan ARTTU2-tutkimusohjelman virallisen päätöksen jälkeen keskityttiin vuonna 2019 niin kutsuttuun jälkihoitoon, toisin sanoen ohjelman aikana syntyneen laajan tietotuotannon tulosten ja johtopäätösten kiteyttämiseen sekä oppien ja evästysten välittämiseen paitsi kunnille myös kansallisella tasolla käynnissä olleeseen maakunta- ja sote-uudistukseen. Tutkimusohjelman keskeiset tulokset ja johtopäätökset julkaistiin ohjel-

man loppuraportissa Kuntauudistukset leveämpiä hartioita etsimässä, joka on kokonaisuudessaan saatavissa myös ruotsinkielisenä ja keskeisiltä osiltaan myös englanninkielisenä. Syksyllä 2019 käynnistettiin myös uuden tutkimusohjelman valmistelu, jotta varmistettaisiin myös jatkossa pitkäjänteisen ja systemaattisen vertailutiedon tuottaminen erilaistuvasta kuntakentästä paikalliseen päätöksentekoon ja johtamiseen, Kuntaliiton edunvalvontaan sekä kehittämisen- ja palvelutoimintaan.

» [ARTTU2-tutkimusohjelma](#)

Vuoden valtuutettu -kilpailu

Vuoden valtuutettu -kilpailu järjestettiin Kuntaliiton toimesta ensimmäistä kertaa keuhällä 2019. Kilpailuun ehdotettiin yhteensä 46 valtuutettua 35 kunnasta. Ehdokkaita nimesivät niin yksittäiset kuntalaiset, kunnanjohtajat kuin kunnanhallitukset ja -valtuustotkin yhteisesti.

Kilpailun tavoitteena on antaa julkista arvostusta kuntien luottamushenkilöiden työlle sekä kehittää valtuutettujen taitoja, valtuustotyön yhteistyötä ja kuntien uudistumista. Asiantuntijaraati painotti arvioinnissa erityisesti luottamushenkilön uudistamis- ja yhteistyötaitoja. Luottamushenkilöiden rooli korostuu entisestään kuntalaisten osallisuuden, uudenlaisten toimintatapojen ja kunnan yhteistyömuotojen kehityksessä.

Raatiin kuuluivat puheenjohtajana Kuntaliiton hallituksen varapuheenjohtaja Tapani Tölli, Kuntaliiton toimitusjohtaja Minna Karhunen, Tammelan kunnanjohtaja Kalle Larsson ja Helsingin varavaltuutettu, nuorisöjärjestö Allianssin puheenjohtaja Elisa Gephard sekä KDJ-yksikön asiantuntijoita.

Asiantuntijaraadin päätöksellä vuoden valtuutetuksi valittiin Asikkalan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Hilka Kemppi. Vuoden valtuutettu -tunnustus luovutettiin 12.6.2019 Oulussa kunta- ja nuorisöjärjestö Allianssin puheenjohtaja Elina Järvelinille. Voittaja sai tähän tarkoitukseen erikseen suunnitellun rintamerkin, ja voittajan valtuusto Kuntaliiton ja Kuntasäätiön myöntämän 10 000 euron stipendin käytettäväksi valtuuston koulutukseen ja kehittämiseen.

» [Vuoden valtuutettu](#)

3.4 Tietoyhteiskunta

TukuDigi

Helmikuussa 2020 valtiovarainministeriö myönsi kunnille valtionavustusta toimintatapojen tai palveluprosessien uudistamiseksi. Myönnetty rahoitus oli yhteensä 8,27 miljoonaa euroa ja kohdistui 27 digitalisaatiohankkeelle. Kuntaliiton Tulevaisuuden kunnan digitalisaatio (TukuDigi) -projektin vaikutus osaan myönnettyistä avustuksista oli sekä suoraa että epäsuoraa. Projektin kautta luodun verkoston avulla löydettiin yhteisiä kehityskohteita, joista yhteen päätettiin hakea valtiovarainministeriön avustusta. Yhteisessä hakemuksessa olivat mukana Jyväskylä, Pori, Varkaus sekä Turun kaupunki hakemuksen jättäjänä. Kohderyhmä- ja tarvelähtöinen palveluvierintä kunnissa uuden sukupolven julkaisualustalla -hanke sai valtiovarainministeriön avustusta enintään 437 600 euroa. Avustusta myönnettiin myös muutamille hankkeille, joihin TukuDigi - projekti on epäsuorasti vaikuttanut.

Elokuussa 2019 Kuntaliiton TukuDigi-projektin kutsumana Espoon kaupunki, OKM, OPH, VM, CSC ja VRK kokoontuivat keskustelemaan tarpeesta tehdä kansallinen, yhteinen tietomalli liittyen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan, joka on kuntien lakisääteinen tehtävä. Työ päätettiin käynnistää kolmen työpajan sarjalla, johon kutsuttiin mukaan Tampere eVaka-kehittämiseen liittyen ja sen kautta tieto levisi myös muihin suuriin kaupunkeihin. Kuhunkin työpajaan osallistui noin 25-30 eri henkilöä, edellä mainittujen lisäksi myös Turun, Helsingin, Vantaan ja Oulun kaupungeista. Lisäksi Mikkeli seurasi työn kehittymistä Teamsin kautta. Työn viimeistely jatkuu 2020 Kuntaliiton johdolla ja viranomaisten yhteistyönä.

TukuDigi-projektissa on käynnistetty Kuntien avoin kehitys -verkostoyhteistyö. Yhteistyöverkostoon osallistuu yli 20 kaupunkia ja kuntaa sekä edustajia kuntayhtymistä ja kuntien omistamista inhouse-yhtiöistä. Verkostoon on vapaa pääsy. Yhteistyöverkoston kautta on saatu sekä tietoa kuntien tarpeista kuntien yhteisiin kehityshankkeisiin, että Kuntaliiton toimintaa ja roolia ajatellen. Näitä ajatuksia on viety eteenpäin Kuntaliiton sisäiselle kehitysryhmälle.

Lisäksi projektissa tuettiin kuntien yhteisten ratkaisujen jatkokehitystä ja niiden hallintaa hyödyntäen projektissa jalostettuja hallintamallimateriaaleja. Näitä tuotteita ovat esim. Varaamo ja Tavastia Events. Kuntaliiton rooli edellä mainittujen avointen tuotteiden kehityksen koordinoijana on vahvistunut ja yhteistyö kuntien sekä yhteistyöalueiden kanssa jatkuu.

HALI

Hälytysajoneuvojen liikennevaloetusjärjestelmä, eli HALI on Oulussa kehitetty ohjelmistoratkaisu, jolla voidaan seurata hälytysajoneuvojen paikatietoa ja välittää sitä liikennevalojärjestelmään ja liikennekameroihin. Järjestelmän avulla ajoneuvoille voidaan järjestää hälytysajon aikana vihreät valot ja varmistaa näin turvalliset risteystilanteet. Järjestelmä on ollut käytössä Oulussa jo vuosia ja levinnyt vähitellen eri puolille Suomea. Oulun kaupunki pyysi vuonna 2017, että Kuntaliitto ottaisi asian selvittelyyn, tavoitteena löytää järjestelmälle kansallinen koordinaatio. Alueilla, jossa järjestelmä on ollut käytössä, ei ole sattunut yhtään hälytysajoneuvojen liikennevalo-onnettomuutta silloin, kun järjestelmä on ollut päällä. Tämä on säästänyt ihmishenkiä, kustannuksia ja parantanut pelastushenkilöstön työturvallisuutta ajoneuvoissa. HALI-yhteistyön ympärille on luotu TukuDigissä hallintamalli, jonka avulla toimintaa voidaan jatkaa järjestelmällisesti. HALI:n 2-vaiheen pilotointiin onnistuttiin projektin tuella saamaan lisärahoitusta Palosuojelurahastosta vuonna 2019. Samoin vuodelle 2020 ITM Finland saatiin sitoutumaan yhdeksi rahoittajaksi.

Kyberhyökkäykset

Syksyllä 2019 lähetettiin Kuntaliiton yleiskirje otsikolla "Kyberhyökkäykseen liittyvistä uhkakuvista tiedottaminen" kaikkiin kuntiin. Kirjeessä annettiin ohjeet olla yhteydessä Kyberturvallisuuskeskukseen, mikäli kunta joutuu tietoturvaloukkauksen kohteeksi sekä pyydettiin nimeämään kunnan edustaja vasta perustettuun kuntien tietoturvavastaavien verkostoon. Verkostossa oli alkuvuodesta 2020 jo yli 200 henkeä yli sadasta kunnasta.

3.5 Ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat

Käännöstoiminta

Kuntaliiton käännöstiimi (käännös- ja kielipalvelut) käynnisti 2019 aikana kunnallisten kääntäjien verkoston. Kaksi- ja ruotsinkielisissä kunnissa työskenteleviltä kääntäjiltä tiedusteltiin kiinnostusta liittyä Kuntaliiton koordinoimaan verkostoon. Yhteystiedot koottiin CRM:ään ja kääntäjiltä kysyttiin heidän toiveitaan perustettavan verkoston toiminnasta, mahdollisista viestintäkanavista ja Kuntaliiton 2021 järjestettävästä kääntäjäseminaarin ohjelmasta. Yhteensä noin 55 kääntäjää Suomen eri kunnista ovat liittyneet Kuntaliiton koordinoimaan kääntäjäverkostoon.

EU- ja KV-toiminta, maahanmuutto ja yhdenvertaisuus

Kansainvälisissä ja EU-asioissa vuoden 2019 painopiste oli EU-puheenjohtajuudessa 1.7.-31.12.2019. Kuntaliitto määritteli EU-poliittiset tavoitteensa pu-

heenjohtajakaudelle ja järjesti sekä Helsingissä että Kuntaliiton Brysselin toimistossa useita tapahtumia. Puheenjohtajakaudella voitiin tuoda esiin kuntasektorin merkittävä asema ja tehtävät EU:n toimintapolitiikoissa. Kuntaliiton osallistuminen Suomen puheenjohtajakauden valmisteluihin ja toteuttamiseen oli tärkeää, sillä suuri osa kunnissa tehtävistä päätöksistä kytkeytyy EU:n päätöksentekoon.

Kuntaliiton asiantuntijat osallistuivat ministeriöiden ja valtioneuvoston kanslian kuulemisiin ja työryhmiin, joissa valmisteltiin Suomen EU-puheenjohtajakauden tavoitteita ja tapahtumia. Kuntaliiton näkemyksiä esiteltiin ”Euroopan alueiden komitea ja Suomen EU-puheenjohtajakausi” -julkaisussa, jonka toimittamiseen Kuntaliitto osallistui. Kuntaliitto järjesti Turussa Euroopan alueiden komitean hallituksen kokouksen yhdessä Turun kaupungin kanssa. Kokous oli Suomen virallisessa EU-puheenjohtajakauden kalenterissa oheistapahtumien listalla ja puheenjohtajakauden sivuilla julkaistiin tiedote kokouksesta. Kuntaliitto osallistui myös alueiden komitean ympäristövaliokunnan kokouksen järjestämiseen Espoossa.

Brysselin toimiston vuosi 2019 oli kiireinen. Vaalivuosi, Suomen EU-puheenjohtajuus, uusi parlamentti ja viimein myös uuden komission nimitys vaikuttivat toimiston työhön.

Kuntaliitto laati myös Eurovaaliohjelman toukokuussa 2019 pidettyjä Euroopan parlamentin vaaleja varten. Ohjelmassa tuotiin esiin kuntien ja maakuntien liittojen keskeiset näkökulmat parlamentin ja komission uutta toimikautta varten.

Toukokuussa 2019 julkistettiin opas ”Kaikkien kasvojen kunta -opas yhdenvertaisuuden edistämiseen kunnan toiminnassa”. Opas on tarkoitettu kunnan viranhaltijoille, toimihenkilöille ja luottamushenkilöille. Kaikkien kasvojen kunta -opas tuotettiin osana oikeusministeriön RainbowRights-hanketta yhteistyössä pilottikuntien Oulun, Kuopion, Tampereen, Vaasan ja Utsjoen kanssa. Hanke sai rahoitusta Euroopan unionin perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuus -ohjelmasta.

Eduskunnan tarkastusvaliokunta antoi vuoden 2019 helmikuussa mietinnön kotouttamisen kehittämistä ja esitti useita toimenpide-ehdotuksia. Kuntaliitto analysoi mietinnön toimenpide-ehdotusten vaikutuksia kuntiin. Analyysin perusteella vuoden 2019 aikana Kuntaliitto korosti kotouttamisen ja työllisyyden vahvaa yhteyttä kotoutumisen edistämässä.

Ruotsinkielinen toiminta

Ruotsinkielisessä toiminnassa käynnistettiin viestintäasiantuntijoiden verkosto. Verkostoon kuuluu noin 25 kaksikielisen ja ruotsinkielisten kuntien tiedottajaa ja viestintäasiantuntijaa. Verkosto tapaa konkreettisesti kaksi kertaa vuodessa ja pitää kokousten välissä yhteydessä mm. Facebookin kautta. Kuntaliiton rooli verkostossa on vahva.

Ruotsinkielisen koulutustoiminnassa tuettiin 2019 vuoden aikana vahvasti ruotsin- ja kaksikielisten kuntien johtoryhmiä niille suunnattujen valmennusten kautta. Valmennuksissa on ollut esillä sekä oikeudelliset kysymykset, ihmisten johtaminen, viestintä että muut johtamiseen liittyvät aiheet.

3.6 Alueet ja yhdyskunnat

Simulaatiolla tietoa kuntien arjesta MRL-valmisteluun

Kuntaliiton hallituksen linjaamien maankäytön ja rakentamisen kehittämistä koskevien tavoitteiden mukaisesti Rinteen/Marinin hallitusohjelmaan kirjattiin tavoitteiksi kuntien kaavamonopolin ja kaavahierarkian säilyttäminen maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa sekä kuntien maapolitiikan turvaaminen lunastuslain uudistuksessa. Kuntaliitto tiedotti ja keskustelutti aktiivisesti kuntia lakiuudistuksista ja välitti kannanottoja valmisteluun korostaen yleiskaavoituksen ja pitkäjänteisen, kestävä maapolitiikan merkitystä.

Kuntaliitto toteutti yhdessä kuntien kanssa ns. kuntakaavasimulaatiohankkeen, joka yhdessä alustavista pykäläluonnoksista annettujen kommenttien kanssa osoitti, ettei yksi kuntakaavataso riitä kaikille. Maankäyttö- ja rakennuslakia valmisteleva työryhmä linjasi kommenttien ja simulaation johdosta, että kuntien yleiskaava ja asemakaava säilytetään erillisinä kaavamuotoina ja niitä kehitetään yhden kuntakaavan mallin tarkastelusta saatujen tulosten pohjalta. Kuntaliitto on lisäksi vaikuttanut aktiivisesti siihen, että myös rakentamista koskevat alustavat pykäläluonnokset lähetetään kommentteille ennen hallituksen esityksen kokoamista. Kuntaliitto on myös osallistunut aktiivisesti maapolitiikan välineitä ja lunastusmenettelyjä koskevaan keskusteluun.

311 kunnan yhteinen kannanotto liikenneinfraan

Kuntaliitto viesti kuntien kannalta keskeisistä liikennepoliittisista tavoitteista hallitusohjelmaa ja valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa varten. Kuntaliitto toteutti keväällä 2019 Liikenneinfra kuntoon -kampanjan tarpeesta saada valtion jatkuvasti rapistuva tie- ja rataverkko kuntoon nostamalla liikennehoidusta valtion budjetissa. Kampanjaan sisältyi kannanotto, jonka allekirjoitti 311 kuntajohtajaa. Kuntaliitto teki vaikuttamistyötä tiedon lisäämiseksi kuntien isosta vastuunkannosta liikennejärjestelmän toimijoina ja rahoittajina.

Kunnat rahoittavat noin 45 prosenttia Suomen liikenneväylien kunnossapidon ja investointien kokonaiskustannuksista. Kuntaliitto osallistui Väyläviraston tutkimukseen Tie- ja ratahankkeiden kiinteistötaloudelliset vaikutukset ja kunnan rahoitusosuus. Sen tulokset kertovat, että valtakunnallisesta infra-
sta ei synny maankäyttö- ja kiinteistökehityshyötyjä ilman, että kaupungit panostavat vahvasti niiden omaan infraan, asumiseen ja palveluihin. Kuntaliitto tuki kuntaryhmien osallistumista valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun. Kuntaliiton tavoitteena on, että valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämiseen saadaan ennakoitavuutta, pitkäjänteisyyttä, vaikuttavuutta ja jatkuvaa yhteistyötä.

Kuntien järjestämisvastuuseen työllisyyspalveluissa tähtäävän kokeilun eteneminen

Kuntaliitto ajoi vahvasti viime hallituskaudella päättyneiden työllisyyskokeilujen kokemuksiin perustuen vahvempaa roolia kunnille työllisyyspalveluiden järjestämisessä. Aihe nousi selkeänä kirjauksena hallitusohjelmaan ja kirjauksen toteutuminen on edennyt laajan kokeilun muodossa vahvasti eteenpäin. Kokeilussa kunta vastaa työnhakijoiden palveluprosessista ja työllisyyttä edistävien palvelujen tarjonnasta. Tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille.

Edunvalvontatyön onnistumisen taustalla on vahva vaikuttaminen puolueisiin, tiivis yhteistyö kuntien kanssa, vahva viestinnällinen panostus erityisesti työllisyystiistai -live-lähetysten muodossa sekä kuntien valmistelua tukevien työllisyysklinikoiden toteuttaminen. Kokeilun käynnistymisen valmistelu on ollut monivaiheista ja vahva talon sisäinen työskentely mm. työllisyysryhmässä on ollut tiivistä ja tuloksellista. Kuntaliitto on hyödyntänyt edunvalvonnassa myös uudenlaista kumppanuussopimusta talon ulkopuolisen työllisyysasiantuntijan kanssa asiantuntemuksen vahvistamisessa aiheen ympärillä. Kokemukset kumppanuussopimuksen mukaisesta asiantuntijayhteistyöstä ovat olleet hyviä ja yhteistyö on ollut tuloksellista.

Maaseutu- ja pienkuntapainopisteet 2019 sekä uuden pienkuntaverkoston toiminnan käynnistäminen

Kuntaliiton hallitus hyväksyi ”Kunta maaseudulla – maaseutu kaupungissa” – maaseutu- ja pienkuntapainopisteet Kuntaliiton asiakkuus- ja ohjelmatyössä keväällä 2019. Painopisteitä työstettiin Kuntaliiton pienten kuntien neuvottelukunnassa, useissa työpaikoissa sekä laajassa yhteistyössä liiton eri yksiköiden asiantuntijoiden kanssa. Läpileikkaavia painopisteitä ovat digitalisaatio, ilmastomuutos sekä työn murros. Muilla kunnan eri toimialat kattavilla painopistealoilla tuodaan esille erityisesti maaseudun ja pienten kuntien kannalta olennaiset ongelmat ja haasteet, joita voidaan ratkaista mm. uudistamalla toimintamalleja ja vahvistamalla kuntien yhteistyötä. Keskeisimpien edunvalvonta- ja kehittämisteemojen lisäksi määritellään miten aiheeseen liittyvää valmistelua ja tiedontuotantoa tehdään ja kehitetään.

Painopisteiden pohjalta uuden pienkuntaverkoston toiminta käynnistettiin syksyllä 2019

Verkoston tavoitteena on Kuntaliiton asiakkuusmallin mukaisesti tiivistää keskusteluyhteyttä kuntiin ja tarjota keskustelu- ja kehittämisfoorumi pienille kunnille ja maaseutuasioille. Verkosto tulee koostumaan muiden kuntaverkostojen tapaan kunnan- ja kaupunginjohtajista. Käsiteltävistä asioista riippuen mukaan tapaamisiin kutsutaan myös toimialajohtajia. Toiminnassa ja viestinnässä hyödynnetään perinteisten tapaamisten lisäksi etäkokouksia sekä Maaseutu LIVE -lähettyksiä. Pienten kuntien verkosto on saanut paitsi Kuntaliiton hallituksessa, myös kohderyhmässä hyvän vastaanoton, mikä näkyy esimerkiksi kiinnostuksena osallistua verkoston puheenjohtajistoon.

Ensimmäinen opas kuntien ympäristönsuojelumääräysten laatimiseen julkaistu

Kuntaliiton alueet ja yhdyskunnat -yksikössä laadittiin vuoden 2019 aikana kautta aikojen ensimmäinen opas kuntien ympäristönsuojelumääräysten laatimiseen. Opas on suunnattu ympäristönsuoje-

lumääräysten valmistelijoille ja päättäjille. Kunnan ympäristönsuojelumääräysten laatimiselle ei ole aikaisemmin julkaistu varsinaista ohjetta ja käytännöt ovat vaihdelleet eivätkä nämä paikalliset normit ole toivotulla tavalla palvelleet kuntien päätöksentekoa paikallisten ympäristöolosuhteiden huomioimisessa.

Oppaan tarkoituksena on informaatiotuen lisäksi nostaa esiin ympäristönsuojelumääräysten soveltamisalaa ja sen kehittämistarpeita. Se tuotettiin Kuntaliiton ja ympäristöministeriön yhteisesti rahoittamassa hankkeessa, jonka tavoitteena oli yhdenmukaistaa ja sujuvoittaa määräysten antamista sekä kannustaa kuntia laatimaan ja päivittämään määräyskokoelmiaan.

Kunnan ympäristönsuojelumääräyksillä tarkoitetaan ympäristönsuojelulain nojalla asetettavia kunnallisia määräyksiä, joiden tarkoituksena on täydentää paikallista ympäristönsuojelua. Kuntaliitossa tehdyn selvityksen mukaan vuonna 2014 noin kaksi kolmasosaa kunnista oli antanut ympäristönsuojelumääräyksiä, joten ne ovat suhteellisen laajasti käytetty normiohjausmenetelmä. Ympäristöolosuhteissa ja niihin kohdistuvissa paineissa on runsaasti paikallisia eroja. Kunnan ympäristönsuojelumääräykset ovat keino huolehtia paikallisen ympäristön elinkelpoisuudesta olosuhteisiin parhaiten soveltuvilla normeilla.

Kuntaliiton tavoitteet kaivoslakiuudistukseen

Kaivostoiminta vaikuttaa merkittävästi kaivospaikkakuntien maankäyttöön ja talouteen. Toistaiseksi kunnilla on ollut heikot mahdollisuudet vaikuttaa kaivostoiminnan sijoittumiseen eikä kaivostoiminnasta kunnille aiheutuvia kuluja ole tulonsiirroin korvattu kunnille. Kuntaliitto toi jo vuoden 2011 kaivoslakiuudistuksen yhteydessä esiin vaatimuksen saada kaivostoiminta kiinteistöveron piiriin. Tuolloin vaatimus ei mennyt toivotulla tavalla läpi lakiin. Kuntaliitto ennakoi kaivosasian tulevan esille eduskuntavaalien 2019 yhteydessä ja Rinteen hallitusohjelmaa laadittaessa. Kuntaliitto toi esiin vaatimukset koskien kuntien vaikutusmahdollisuuksia ja tulonsiirtoja julkaisemalla aiheesta kirjoituksia, osallistumalla kuulemisiin ja vaikuttamalla ministeriöiden

valmisteleviin virkamiehiin. Kuntaliiton kirjoituksia ja esityksiä kiitettiin ja siteerattiin yli puoluerajojen, kaivoslain uudistus tuli ennakoidusti hallitusohjelmaan ja sitä koskeva kirjaus ja kaivoslain uudistuksen tavoitteet olivat Kuntaliiton toiveen eli kuntien edun mukaisia

Kunnille merkittäviä terveys- ja talousvaikutuksia aiheuttavien sisäilma-asioiden nostaminen korkealle ja konkretian tasolle

Kuntaliitto on nostanut kunnille merkittäviä terveys- ja talousvaikutuksia aiheuttavien sisäilma-asioiden hoitamisen näkyväksi ja konkretian tasolle. Kuntaliitto on onnistunut muodostamaan toimivia kumppanuuksia kunnille tärkeän tutkimus- ja selvityksiäpiiriin äärelle ja hankkinut yhteistyössä FCG:n kanssa Kuntaliitto-konsernin toteutettavaksi merkittäviä valtioneuvoston kilpailuttamia ja erillisrahoittamia tutkimus- ja kehittämishankkeita.

Hankkeita valmisteltaessa ja niiden tuloksia hyödynnettäessä on onnistuttu luomaan valtakunnan tason päättäjille tietopohjaa sisäilmaongelmien järkeville ratkaisumalleille. Aihepiiriin hankkeissa Kuntaliitos- sa valmistui syksyllä 2019 selvitys rakennuskannan suunnittelun, johtamisen ja ylläpidon sekä sisäilma-asioiden huomioimisesta kunnassa strategisella tasolla. Myös sisäilmaongelmien selvitysprosesseja ja eniten parannusta aiheuttavia toimenpiteitä kar- toitettiin.

Kuntaliiton hanketoiminta aihepiirissä jatkuu ja kes- kittyy parhaillaan sisäilmainvestointien priorisoi- tikeinoihin ja toteutustapoihin. Hankkeessa syntyy myös jatkossa muihin tarpeisiin hyödynnettävissä olevaa tilastollista aineistoa kuntien toimitiloista muiden kuin sote-toimitilojen osalta, joista vastaavia tietoja koottiin aiemmin sote-uudistuksen valmiste- lun yhteydessä Maakuntien tilakeskus Oy:n toimesta.

Kunnallisen jätehuollon toimintaedellytysten edistäminen EU:n jätedirektiivien toimeenpanossa

Kuntaliitto vaikutti aktiivisesti EU:n muutettujen jät- edirektiivien toimeenpanon valmisteluun Suomessa.

Kuntaliiton vaikuttamistoiminta näkyi muutoksina Suomen jätelainsäädäntöön pohtineen laajapohjai- sen työryhmän työn ehdotuksissa. Toteutuessaan keskeiset muutosehdotukset edistäisivät koko- naisuutena kunnallisen jätehuollon toiminta- ja kehittämismahdollisuuksia kohti kierrätysmyönteistä yhteiskuntaa. Kuntaliitto neuvotteli useasti myös pakkausten tuottajien kanssa yhteistyöstä pakkaus- jätteiden kiinteistökeräyksen järjestelyistä. Kuntien ja pakkausten tuottajien kesken saatiinkin aikaiseksi yhteinen tahtotila ja toimintamalli kotitalouksien pakkausjätteiden kierrätyksen edistämiseksi. Jätela- kiehdotusta ei saatu Suomessa valmiiksi 2019, joten vaikuttaminen jatkuu vielä vuoden 2020 puolella.

3.7 Opetus ja kulttuuri

Kuntaliiton sivistyspoliittinen ohjelmatyö

Vuoden 2019 aikana opetus- ja kulttuuriyksikkö valmisti Kuntaliiton sivistyspoliittisen ohjelman Sivistyksen suunta 2030. Ohjelmassa linjataan Suomen Kuntaliiton keskeisiä tavoitteita sivistyspolitiikassa vuoteen 2030. Ohjelma perustuu Kuntaliiton strategiaan sekä strategian keskeisiin painopisteisiin. Ohjelman valmistelussa hyödynnettiin Kuntaliiton verkostoja sekä Kuntaliiton yksiköiden asiantuntemusta. Kuntaliiton hallitus käsitteli ohjelmaluonnosta kahdesti ja hyväksyi ohjelman 19.9.2019.

Sivistyspalveluilla tarkoitetaan ohjelmassa varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, vapaata sivistystyötä,

aikuiskoulutusta, taiteen perusopetusta, kuntien kulttuuritoimintaa ml. taide- ja kulttuurilaitokset, kirjastopalveluja sekä liikunta- ja nuorisopalveluja. Ohjelma löytyy verkkojulkaisuna suomeksi ja ruotsiksi.

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Oppivelvollisuuden laajentaminen on maan hallituksen keskeisin koulutuspoliittinen tavoite. Kuntaliitto on ollut askeleen edellä ja ennakoitua asiaa arvioimalla jo keväällä 2018 oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvän maksuttomuuden kustannuksia. Kuntaliiton arvioita on hyödynnetty runsaasti asiasta käydyssä julkisessa keskustelussa.

Kuntaliitto ei ole kannattanut oppivelvollisuuden laajentamista mekaanisena toimenpiteenä, mutta

on halunnut nyt olla vaikuttamassa uudistukseen kuntien ja koulutuksen järjestäjien näkökulmasta. Lähtökohtana on ollut kuntien ja koulutuksen järjestäjien lisävelvoitteiden minimoiminen sekä järjestämisestä aiheutuvien kustannusten täysimääräinen korvaaminen. Tärkeää on, että uudistus on myös toiminnallisesti toteuttamiskelpoinen. Kuntaliiton opetus- ja kulttuuriyksikön asiantuntijat ovat ennakkoivasti miettineet ehdotuksia toteuttamiskelpoisten ratkaisujen löytämiseksi.

Kuntaliitto on edustettuna uudistuksen projektiryhmässä sekä seurantaryhmässä. Ryhmien toimikausi päättyy vuoden 2021 lopussa.

Koulutus palveluna – koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus -verkostoprojektin valmistelu ja esiselvitys

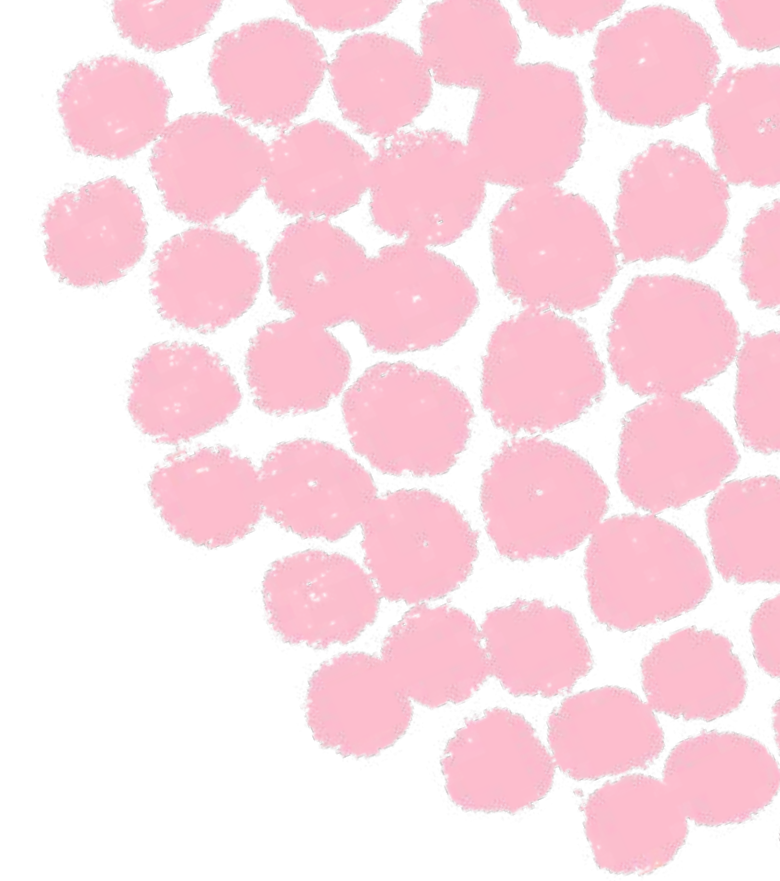
Kuntien väestömuutosten, taloudellisten haasteiden ja työelämän muuttuvien vaatimusten pohjalta lähdettiin vuonna 2019 valmistelemaan verkostoprojektia, jonka tavoitteeksi tuli etsiä toimivia ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja koulutuksen saatavuudelle ja saavutettavuudelle erilaistuvissa kunnissa. Vuosina 2020–2021 toteutettavalle Koulutus palveluna -verkostoprojektille (KOPA) laadittiin suunnitelma, jota edelsi syksyllä 2019 tehty esiselvitys kuntien ja koulutuksenjärjestäjien tilanteesta muuttuvassa toimintaympäristössä.

Osana esiselvitysvaihetta marraskuun lopulla järjestettiin ennakkotyöpaja Koulutus palveluna -verkostoprojektille. Mukaan hakeneista verkostoprojektiin valittiin lopulta kolmetoista pilottialuetta. Kaiken kaikkiaan verkostoprojektiin osallistuu 44 kuntaa, 7 koulutuskuntayhtymää, 4 osakeyhtiötä sekä yksittäinen ammattikorkeakoulu ja liikelaitos.

Koulutus palveluna -verkostoprojekti nähtiin niin tärkeäksi, että opetus- ja kulttuuriministeriö lupautui mukaan projektiin merkittävänä osarahoittajana.

Jatkuva oppiminen

Opetus- ja kulttuuriyksikön asiantuntijat ovat laajojen keskusteluiden pohjalta laatineet Kuntaliiton linjaukset jatkuvan oppimisen kokonaisuuteen.

Valmistelu tehtiin vuorovaikutuksessa monien eri yhteistyökumppaneiden ja omien kuntaverkostojen kanssa.

Hallituksen jatkuvaa oppimista koskevien linjausten toteuttamista varten opetus- ja kulttuuriministeriö asetti Jatkuvan oppimisen uudistus -hankkeen. Hankkeen parlamentaarisen jatkuvan oppimisen uudistusryhmän työtä tukemaan asetettiin laaja-alainen seurantaryhmä, jossa Kuntaliitto on mukana. Työryhmän toimintakausi päättyy 31.12.2020

Lasten ja nuorten harrastaminen – ns. Suomen malli

Pääministeri Sanna Marinin hallitus asetti työryhmän ns. Suomen mallin toteuttamiseksi, jossa Kuntaliitto on edustettuna. Tässä työskentelyssä Kuntaliitto on nostonut esille kuntien monimuotoisen roolin lasten ja nuorten vapaa-aikapalveluiden järjestämisessä sekä korostanut kuntien keskeistä roolia vapaa-ajan toimintojen alustana ja koordinaattorina. Kuntaliitto on esittänyt kehittämistoimenpiteitä, joilla lasten ja nuorten hyvinvointia edistäviä vapaa-aikapalveluita voidaan kehittää laaja-alaisesti aina 29 ikävuoteen asti.

3.8 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sote-studio

Vuonna 2019 vakiinnutettiin sosiaali- ja terveysyksikön webcast-lähetys Sote-studio. Sote-studiossa Kuntaliiton ja yhteistyökumppaneiden asiantuntijat käsittelevät ajankohtaisia sosiaali- ja terveydenhuollon aiheita. Sote-studio on asiakasystävällinen tapa saada tuoretta tietoa ajankohtaisista sote-asioista.

Vuoden aikana webcast-lähetyksissä käsiteltiin mm. sote-uudistuksen etenemisestä, lastensuojelulain muutoksia, uudistettua terveydenhuollon laatuopasta, hallitusohjelmaa ja valtion vuoden 2020 budjettia kuntien kannalta, Kuntaliiton julkaisemia sote-kustannusvertailuja sekä sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista.

Webcast-lähetyksiä voi seurata suorina lähetyksinä tai tallenteina jälkikäteen yksin tai työyhteisön kanssa. Tallenteet ovat katsottavissa osoitteessa kuntaliitto.fi/kuntaliiton-webcastit.

» [Sote-studio](#)

Lastensuojelun jälkihuollon resurssien turvaaminen

Kuntaliitto onnistui lastensuojelun jälkihuollon lakimuutoksen yhteydessä turvaamaan kunnille peruspalvelujen valtionosuuksien 120 milj. euron lisäyksen vuosina 2020–2023 lastensuojelun jälkihuoltovelvoitteen laajenemisen vuoksi.

Kuntien kustannukset kasvavat laajenevan tehtävän mukaisesti neljänä seuraavana vuonna lain tultua voimaan 2020 alusta. Tämä tarkoittaa, että noin 2 500 nuorta tulee neljänä peräkkäisenä vuonna lastensuojelun jälkihuollon piiriin eikä jälkihuollosta ikärajan vuoksi poistuisi ketään.

Eduskunnan hyväksymä muutos jälkihuollon ikärajan nostosta tehtiin kansanedustajan lakialoitteen pohjalta. Koska kysymyksessä ei ollut hallituksen esitykseen perustuva lakimuutos, sen kustannusvaikutuksia ei ollut lainkaan arvioitu. Kuntaliittoa ei myöskään kutsuttu kuultavaksi valiokuntaan lakialoitetta käsiteltäessä. Kuntaliitto onnistui kuitenkin

tekemään realistiset arviot laajenevan tehtävän kunnille aiheuttamista lisäkustannuksista, jotka hyväksyttiin sellaisenaan.

AKUSTI-foorumi

AKUSTI-foorumi on kuntien, sairaanhoitopiirien, Kuntaliiton sekä kansallisten toimijoiden yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon muutoksia tukeva verkosto. AKUSTI kokoaa sairaanhoitopiirien sekä kaupunkien ja kuntien näkemyksiä ja vaikuttaa yhteisten tavoitteiden suuntaisesti kansallisessa kehittämistyössä.

AKUSTI valmistelee ja käynnistää yhteisiä projekteja ja selvityksiä. Vuonna 2019 tehtiin Kehityskompassi, käyttäjäkeskeisen sote ICT-kehittämisen työkalu, joka tuotettiin osana sote-organisaatioiden digivyykyysprojekti DIGIPAM:ia. Kehityskompassi-työkalu auttaa tunnistamaan kehittämisen hyviä käytäntöjä ja välttämään sudenkuoppia organisaatioiden kehittämisessä.

Vuoden 2019 lopussa tuotettiin kuntapäättäjille [animatiivideo](#) sote-ICT-investointien kohdentamisesta ja päättäjien roolista mm. asiakas- ja potilastietojärjestelmien muutostilanteissa.

AKUSTI:ssa aloitettiin AKUSTI-areenat eli vuoro-vaikutteiset etäseminaarit työpajoineen, joissa käsitellään sote-tiedonhallintaan ja ICT-järjestelmiin liittyviä ajankohtaisia asioita toimintälähtöisesti. Seminaarit löytyvät tallenteina [Kuntaliiton sivuilta](#).

» [Akusti-foorumi](#)

Sotekuja – Valmius ja varautuminen sote-rakenteissa -hanke

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Kuntaliiton yhteisessä hankkeessa kehitettiin ja päivitettiin sote-organisaatioiden valmiutta ja jatkuvuudenhallintaa muuttuvassa toimintaympäristössä ja uusia uhkakuvia vuosina 2017–2019. Kehittämisen kohteina olivat myös valmiutta ja jatkuvuudenhallintaa tukeva turvallisuus- ja toimintakulttuuri ja valmiussuunnittelun osaamisen lisääminen osana sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista. Sote-varautumisen hankkeessa työsti Kuntaliiton kehittämän kuntien

jatkuvuudenhallinnan Kuja-mallista varautumiseen ja valmiussuunnitteluun sopiva työkalu myös sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön.

Hankkeessa julkaistiin suomeksi ja ruotsiksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille ohjeet valmius- ja jatkuvuudenhallinnan suunnittelusta, sopimusperusteisen varautumisesta ja kyberturvallisuudesta. Sotekuja-hankkeen sähköisiä oppaita oli hankkeen päättymiseen mennessä ladattu yli 4 000 kertaa.

Ohjeistusten jalkautumista tuettiin alueellisilla koulutuksilla ja koulutusmateriaaleilla. Koulutuksiin osallistui yhteensä noin 350 henkilöä kunnista, sairaanhoitopiireistä ja ympäristöterveydenhuollon organisaatioista sekä valvontaviranomaisia.

» [Sotekuja-hanke](#)

Sote-tietotuotteet

Sote-yksikkö tuotti vuonna 2019 kunnille ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymille erilaisia tietotuotteita niiden oman talouden ja toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon, ohjaamiseen ja kehittämiseen sekä muiden yhteistyökumppaneiden käyttöön.

Suurten kaupunkien terveyden- ja vanhustenhuollon kustannusvertailuissa on mukana kymmenen suurinta kaupunkia. Vertailussa ovat mukana perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kustannusten lisäksi tiedot ikäihmisten ympärivuorokautisesta hoidosta ja kotihoidosta. Vertailussa mukana olevissa kaupungeissa asuu 41 % Manner-Suomen väestöstä. Kustannukset on ikävakioitu.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvertailut koostuvat yhteensä 11 kunnan ja kahden monitoimialaisen sote-kuntayhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten vertailusta. Vertailun piirissä oli vuoden 2018 kustannusten osalta yhteensä 20 kuntaa. Kustannukset ovat ikävakioitu.

Suurimpien kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon nettotoimintamenot julkaistaan kolme kertaa vuode-

nessä. Vertailuissa on mukana 48 suurinta kaupunkia ja kahdeksan monitoimialaista kuntayhtymää, yhteensä 104 kuntaa, joissa asuu 76 % Manner-Suomen väestöstä. Kustannukset ovat sekä ikä- että tarvevakioitu.

Lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus julkaisee kolme kertaa vuodessa ajantasaistiedot sairaaloiden ja sairaanhoitopiirien taloudesta, toiminnasta ja resursseista.

4

Kuntaliiton päättöksenteko

Kuntaliiton ylin päättävä toimielin on valtuuskunta. Valtuuskunta mm. valitsee hallituksen sekä vahvistaa liiton talousarvion ja tilinpäätöksen. Kuntien edustajista koostuvassa liiton valtuuskunnassa on 76 jäsentä. Kuntaliiton valtuuskunta valitaan joka neljäs vuosi jäsenenäänestyksellä.

Kuntaliiton hallitus edustaa Kuntaliittoa ja huolehtii liiton hallinnosta ja taloudesta. Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Hallituksella on työvaliokunta, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

Kuntaliitossa on sääntöjen mukaan kaksi neuvottelukuntaa, Pienten kuntien neuvottelukunta ja Ruotsinkielinen neuvottelukunta (Svenska delegationen), jotka valtuuskunta asettaa.

Kuntaliiton osana toimii kuntatyönantajatehtäviä hoitava KT Kuntatyönantajat. KT:n asemaa ja toimintaa säätelee Laki kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta (254/1993). Lain 2 §:n mukaan KT:n päätösvaltaa käyttää sen valtuuskunta, jonka valtiovarainministeriö asettaa Kuntaliiton valtuuskunnan ehdotuksen mukaisesti. Valtuuskunnassa on 11 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuuskunnan jäsenet edustavat kunnallista työnantajaa ja ovat keskeisessä luottamushenkilö- tai palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään tai kuntien keskusjärjestöön.

Valtuuskunta

Valtuuskunta kokoontui vuonna 2019 sääntömääräisesti kaksi kertaa. Valtuuston puheenjohtaja oli 31.12.2019 saakka Mauri Pekkarinen (Kesk.) Jyväskylästä. Pekkarisen tilalle puheenjohtajaksi valittiin 1.1.2020 alkaen Markku Pakkanen (Kesk.) Kouvolasta. Ensimmäinen varapuheenjohtaja oli 31.12.2019 saakka Joona Räsänen (SDP) Lohjalta. Räsänen tilalle ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi 1.1.2020 alkaen valittiin Kim Berg (SDP) Vaasasta. Valtuuskunnan toinen varapuheenjohtaja on Markku Markkula (Kok.) Espoosta.

Hallitus

Hallitus kokoontui vuonna 2019 kaikkiaan 9 kertaa ja hallituksen työvaliokunta 16 kertaa.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Sirpa Paatero (SDP) Kotkasta 29.11.2019 saakka. Käytännössä Sirpa Paatero jättäytyi pois Kuntaliiton toiminnasta 12.6.2019 hänen tultua nimitetyksi valtioneuvoston jäseneksi. Valtuuskunta valitsi Paateron tilalle hallituksen puheenjohtajaksi 29.11.2019 Joona Räsänen (SDP) Lohjalta. Hallituksen ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimii Sari Rautio (Kok.) Hämeenlinnasta ja toisena varapuheenjohtajana Tapani Tölli (Kesk.) Tyrnävältä.

Neuvottelukunnat

Hallituksen apuna erityisesti asiantuntijatehtäviä varten toimivat pienten kuntien neuvottelukunta ja ruotsinkielinen neuvottelukunta. Neuvottelukunnat antavat hallitukselle ja valtuuskunnalle omat toimintakertomuksensa.

Pienten kuntien neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Esko Ahonen (Kesk.) Lestijärveltä ja varapuheenjohtajana Lasse Vertanen (SDP) Evijärveltä.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi 29.11.2019 saakka Thomas Blomqvist (RKP) Raaseporista. Käytännössä Thomas Blomqvist jättäytyi pois Kuntaliiton toiminnasta 13.6.2019 tultua nimitetyksi valtioneuvoston jäseneksi. Blomqvistin tilalle neuvottelukunnan jäseneksi ja puheenjohtajaksi valittiin 29.11.2019 Mikko Ollikainen (RKP) Maa- lahdesta. Neuvottelukunnan varapuheenjohtajana toimii Peter Sjökvist (SDP) Närpiöstä.

KT Kuntatyönantajien valtuuskunta

Työmarkkina-asioissa ylintä päätösvaltaa käyttää valtiovarainministeriön nimeämä KT Kuntatyönantajien valtuuskunta. Nykyisen valtuuskunnan toimikausi on 1.1.2018–31.12.2021. Valtuuskuntaan kuuluu 11 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimii henkilöstöjohtaja Kirsi-Marja Lievonen (SDP) ja varapuheenjohtajina terveys- ja hyvinvointijohtaja Taina

Niiranen (Kesk.) ja palvelujohtaja Jorma Haapanen (Kok.).

Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten, päättää valtuuskunnan tasauspaikoista sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin

valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksessä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä ja henkilökohtaista varajäsentä. Näin ollen vaalilautakunnassa on tällä toimikaudella 8 jäsentä ja 8 varajäsentä. Vaalilautakunnan puheenjohtajana toimii Annika Kokko (Kok.), 1. varapuheenjohtajana Pekka Tuuri (SDP) ja 2. varapuheenjohtajana Helena Pakarinen (Kesk.).

Kuntaliiton hallituksen, hallituksen työvaliokunnan, valtuuskunnan, neuvottelukuntien, KT:n valtuuskunnan ja vaalilautakunnan jäsenet

Hallitus

Varsinaiset jäsenet

Räsänen Joona, pj.	SDP (29.11.2019 alkaen)
Paatero Sirpa, pj.	SDP (29.11.2019 asti)
Rautio Sari, I vpj.	Kok.
Tapani Tölli, II vpj.	Kesk.
Kankaanniemi Toimi	PS
Kokko Annika	Kok.
Korhonen Martti	Vas.
Lehtonen Harri	SDP
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
Lumela Meri	Vihr.
Lyly Lauri	SDP
Nylander Mikaela	RKP
Rantanen Tuomas	Vihr.
Rautava Risto	Kok.
Sankelo Janne	Kok.
Taponen Merja	Kesk.

Varajäsenet

Autto Heikki	Kok.
Blomqvist Thomas	RKP (29.11.2019 asti)
Hertell Sirpa	Vihr.
Honkasalo Veronika	Vas.
Ikonen Anna-Kaisa	Kok. (29.11.2019 alkaen)
Karjalainen Mira	Kesk.
Korhonen Ari	SDP
Kostiainen Leena	Kok. (29.11.2019 asti)
Lepola Kaisa	SDP
Mäkinen Tapani	Kok.
Ollikainen Mikko	RKP (29.11.2019 alkaen)
Pelttari Pekka	Kesk.
Reijonen Minna	PS
Röppänen Neeta	SDP
Saario Mari	Vihr.
Seppälä Topi	Kesk.
Talvitie Mari-Leena	Kok.

Hallituksen työvaliokunta

Varsinainen jäsen

Paatero Sirpa, SDP (29.8.2019 saakka)
Lyly Lauri, SDP (29.8.-12.12.2109)
Räsänen Joona, SDP (12.12.2019 alkaen)
Rautio Sari, Kok.
Tölli Tapani, Kesk.
Lumela Meri, Vihr
Korhonen Martti, Vas.
Kankaanniemi Toimi, PS
Nylander Mikaela, RKP

Henkilökohtainen varajäsen

Lyly Lauri, SDP (29.8.2019 saakka)
Röppänen Neeta (29.8.2019-12.12.2019)
Lyly Lauri, SDP (12.12.2019 alkaen)
Kokko Annika, Kok.
Taponen Merja, Kesk.
Rantanen Tuomas, Vihr.
Honkasalo, Veronika, Vas.
Reijonen Minna, PS
Blomqvist Thomas, RKP (29.8.2019 saakka),
Ollikainen Mikko, RKP (12.12.2019 alkaen)

Valtuuskunnan jäsenet

Varsinaiset jäsenet

Helsingin vaalipiiri

Asko-Seljavaara Sirpa
Kaleva Atte
Urho Ulla Marja
Jalovaara Ville
Kivekäs Otso
Diarra Fatim
Harjanne Atte
Malin Petra
Borgarsdóttir Sandelin Silja

Uudenmaan vaalipiiri

Markkula Markku
Perttu Helinä
Vestman Heikki
Patinen Jussi
Kiljunen Kimmo
Pahlman Irma
Räsänen Joona (31.12.2019 asti)
Sistonen Markku (1.1.2020 alkaen)
Havula Tapio
Aura Anssi
Raunu Päivi
Liimatainen Tiina
Andersson Otto

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Kattelus Lauri
Mikkola Mari
Pokki Pertti
Ruottu Annina
Sarlund Katri
Rinne Pirjo

Satakunnan vaalipiiri

Laitinen-Pesola Jaana
Jokinen-Anttila Leena
Jalonen Vesa
Saarinen Pauli

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Saxberg Mirita
Niskanen Dani-Joakim
Apter Ted
Heinäluoma Eveliina
Vanhanen Reetta
Vesikansa Sanna
Ohisalo Maria
Arhinmäki Paavo
Rantala Marcus

Kok.
Kok.
Kok.
SDP
Vihr.
Vihr.
Vihr.
Vas.
RKP

Laiho Mia
Lehmuskallio Paula
Tamminen Sami
Koroma-Hintikka Maria
Sistonen Markku (31.12.2019 asti)
Korpi Marianne
Kähärä Sirkka-Liisa
Lindberg Arto (20.1.2020 alkaen)
Metsäkivi Sari
Lintula Tiia
Nieminen Eeva-Liisa
Lehto Timo
Walls Anders

Kok.
Kok.
Kok.
Kok.
SDP
SDP
SDP
SDP
Kesk.
Vihr.
Vihr.
Vas.
RKP

Forsblom Toni
Ruohonen Sini
Koivusalo Mari-Eliina
Santalahti Samuli
Lindberg Marko
Rand Jorma

Kok.
Kok.
SDP
Kesk.
Vihr.
Vas.

Marttinen Matias
Viitala Juha
Vuorela Sari
Rantanen Jani

Kok.
SDP
Kesk.
PS

Varsinaiset jäsenet

Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri

Eriksson Tage

Hämeen vaalipiiri

Vahter Merja
Bitter Riku
Nahkuri Miia
Lehtimäki Kirsi-Maarit
Häggman Johanna
Ronkainen Jari
Falk Sonja

Pirkanmaan vaalipiiri

Parhankangas Kirsi
Andersson Jari
Jokinen Jenni
Ala-Herttua Marika
Kuisma Juha
Koto Sonja

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Kirjavainen Marika
Salmisaari Timo
Taavitsainen Satu
Pakkanen Markku
Kuikka Seija
Lehto Raul

Savo-Karjalan vaalipiiri

Berg-Väänänen Nelli
Suhonen Timo
Ojalammi Mari
Kauppinen Markku (kesäkuuhun 2019 asti)
Markkanen Sallamaarit
Saastamoinen Kari (29.11.2019 alkaen)

Vaasan vaalipiiri

Koski Susanna
Berg Kim
Lehtimäki Esko

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Karlsson Bo-Yngve

Åland

Lähteenkorva Jaana
Karjalainen Riitta
Laatikainen Anne
Hyytiä Kari
Talja Martti
Nieminen Mira
Portin Ismo

Kok.
Kok.
SDP
SDP
Kesk.
PS
KD

Kostiainen Leena
Taina Anneli
Järvinen Pekka
Lounasranta Marko
Sarvijärvi Minna
Friman Väinö

Kok.
Kok.
SDP
SDP
Kesk.
Vih.

Leppänen Jouko
Lumitsalo Miika
Harjumaaskola Jarkko
Helminen Kristiina
Tynkkynen Jonne
Aksels Tuulikki

Kok.
SDP
SDP
Kesk.
Kesk.
PS

Törmälä Anssi
Lahtela Esa
Sokka Irja
Saastamoinen Kari (29.11.2019 saakka)
Musikka Sinikka
Leila Savolainen (20.1.2020 alkaen)

Kok.
SDP
SDP
Kesk.
Kesk.
Kesk.

Heinonen Kimmo
Isotalus Tiina
Rintamäki Merja

Kok.
SDP
Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Kerola Mari
 Stenman Ulf
 Nummensalo Kati

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Ojaniemi Kati	Kesk.
Björklund Mikaela	RKP
Rantanen Kimmo	KD

Keski-Suomen vaalipiiri

Heikkinen Maarit (29.11.2019 asti)
 Selin Jaakko (29.11.2019 alkaen)
 Puro Markku
 Pekkarinen Mauri (31.12.2019 asti)
 Honkonen Petri (1.1.2020 alkaen)
 Mäkinen Tuija

Selin Jaakko (29.11.2019 asti)	Kok.
Timperi Kati-Erika (20.1.2020 alkaen)	Kok.
Kalmari Leena	SDP
Honkonen Petri (31.12.2019 asti)	Kesk.
Leila Lindell (20.1.2020 alkaen)	Kesk.
Kuorelahti-Juntunen Pulmu	Vih.

Oulun vaalipiiri

Heikkinen Janne
 Hietala Heli
 Vehkaperä Mirja
 Mulari Keijo
 Hänninen Tuomo
 Paasimaa Veli
 Moilanen Ahti

Heinonen Niilo	Kok.
Laine Sanna	SDP
Mattila Hanna-Leena	Kesk.
Karjalainen Esa	Kesk.
Uusitalo Anna-Kaarina	Kesk.
Räisänen Aki	Vas.
Aavakare Eila	PS

Lapin vaalipiiri

Salmijärvi Petteri
 Ponkala Markku
 Keränen Pertti

-	Kesk.
-	Kesk.
Ahlakorpi Anni	Vas.

Pienten kuntien neuvottelukunta**Varsinaiset jäsenet**

Putus Jaana, Pornainen
 Ekström Anna, Vehmaa
 Sankari Jeremias, Hartola
 Berg Ari, Parikkala
 Tuhkanen Anna-Liisa, Keitele
 Ahonen Esko, Lestijärvi, pj.
 Koskela Lea, Kemijärvi
 Vertanen Lasse, Evijärvi, vpj.
 Tolonen Jussi, Hyrynsalmi
 Runolinna Liljan-Kukka, Pornainen
 Hännikäinen Rauno, Padasjoki
 Savukoski Riitta, Kemijärvi
 Ylhäinen Taito, Masku
 Roivas-Korhonen Soile, Hausjärvi
 Karv Thomas, Uusikarlepyy

Henkilökohtainen varajäsen

Kalliokivi Markus, Pukkila	Kesk.
Siiri Marja-Leena, Eurajoki	Kesk.
Nordenswan Kaj, Hattula	Kesk.
Luukkonen Erkki, Puumala	Kesk.
Tolonen Tarja, Ristijärvi	Kesk.
Kultalahti Terhi, Evijärvi	Kesk.
Ruotsalainen Martti, Simo	Kesk.
Häkkinen Pekka, Hankasalmi	SDP
Aholainen Anne, Leppävirta	SDP
Koivisto Anni, Utsjoki	SDP
Myllys Ahti, Rantasalmi	Kok.
Madekivi Sirkka, Punkalaidun	Kok.
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	PS
Nordberg Aulis, Utsjoki	Vas.
Örnell-Backman Jenny, Kemiönsaari	RKP

Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Varsinaiset jäsenet

Blomqvist Thomas, Raasepori, pj. (29.11.2019 asti)
Ollikainen Mikko, Maalahti, pj. (29.11.2019 alkaen)
af Hällström Nina, Espoo
Ingo Christoffer, Mustasaari
Wikman Camilla, Kokkola
Blomqvist-Liljeblad Anna-Kajsa, Kristiinankaupunki
Vörlund-Wallenius Terhi, Turku
Månsson Björn, Helsinki
Sjökqvist Peter, Närpiö, vpj.
Helin Erica, Parainen
Heimberg Ulf, Raasepori
Sundqvist Lisen, Pietarsaari
Nyholm Henrik, Helsinki
Apter Ted, Helsinki
Lehtonen Mona, Parainen
Andersen Jonny, Maarianhamina

Henkilökohtainen varajäsen

Lindqvist Kaj, Sipoo	RKP
Lindqvist Kaj, Sipoo	RKP
von Schoultz Catharina, Porvoo	RKP
Norrgård Martin, Vaasa	RKP
Brännbacka-Brunell Brita, Pietarsaari	RKP
Mangs Carl-Gustav, Kaskinen	RKP
Ducander Sebastian, Parainen	RKP
Ismark Runa, Helsinki	RKP
Åkers Rebecca, Mustasaari	SDP
Boldt Hildur, Helsinki	SDP
Kalhari Veronica, Espoo	SDP
Ittonen Jarmo, Pietarsaari	Vas.
Gran Birgitta, Hanko	Vas.
Långsjö Camilla, Sipoo	Kok.
Oinonen Rolf, Lohja	Vihr.
Sara Kemetter, Maarianhamina	Åland

KT:n valtuuskunta

Varsinainen jäsen

Haapanen Jorma, Kirkkonummi, vpj.
Leisimo Eino, Jyväskylä
Valtonen Sinikka, Turku
Lievonen Kirsi-Marja, Helsinki, pj.
Määttänen Petra, Turku
Majalahti Juha, Eura
Niiranen Taina, Parkano, vpj.
Riikonen Olli, Tohmajärvi
Ojansuu-Kaunisto Kirsi, Hämeenlinna
Koskinen Marko, Kitee
Heikkinen Pekka, Tuusula

Henkilökohtainen varajäsen

Pirhonen Jarmo, Kuopio	Kok
Rahkonen Hannu, Lahti	Kok
Raukko Päivi, Hämeenlinna	Kok
Vainio Eero, Petäjävesi	SDP
Alho Olli, Siuntio	SDP
Halonen Hilka, Kemi	SDP
Ruhanen Seppo, Hirvensalmi	Kesk.
Laine Marja-Leena, Hyvinkää	Kesk.
Nordström Paula, Lohja	Vihr.
Kärkkäinen Ilpo, Sonkajärvi	PeusS
Luosujärvi Riitta, Kemi	Vas.

Vaalilautakunta

Varsinainen jäsen

Kokko Annika, pj.
Tuuri Pekka, I vpj.
Pakarinen Helena, II vpj.
Elo Tiina
Koikkalainen Mikko
Sandvik Ossi
Österholm Minna
Rekimies Mikko

Henkilökohtainen varajäsen

Markkanen Jouni	Kok.
Korhonen Ari	SDP
Miettinen Ilkka	Kesk.
Kankaanpää Risto	Vihr.
Leppänen Joonas	Vas.
Konttinen Heimo	PS
Hällfors Christoffer	RKP
Portin Ismo	KD

KUNTA LIITTO

kuntaliitto.fi
twitter.com/kuntaliitto
facebook.com/kuntaliitto
instagram.com/kuntaliitto

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N SÄÄNNÖT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf.

Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Municipalities tai The Association of Finnish Local and Regional Authorities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte, Gemeinden und Regionen Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux et Régionaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirja- ja asiakirjakielestä.

3 §

Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

4 §

Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen osana toimii Kunnallinen työmarkkinalaitos. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tehtävistä säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993).

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 §

Taloudellinen toiminta

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

6 §

Yhdistykseen liittyminen

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 §

Yhdistyksestä eroaminen

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä. Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen kokouksessa, vaalipiirikohtaisilla kuntapäivillä eikä yhdistyksen jäsenäänestyksessä eikä oikeutta asettaa ehdokkaita yhdistyksen toimielimiin.

8 §

Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehotus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehotus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

9 §

Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraaviksi neljäksi vuodeksi. Vuosittaista jäsenmaksua muutetaan samassa suhteessa kuin kuntien maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot ovat keskimäärin muuttuneet neljän edellisen vuoden aikana.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosaa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 15 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien

jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla. Ahvenanmaan kuntien jäsenmaksu on lisäksi alennettu 25 prosentilla edellä mainitulla tavalla määräytyvästä jäsenmaksusta.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertomella.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksu noudattaa 2 momentissa määrättyä muutosperustetta. Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määrääjäksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 §

Kuntien maksuosuus Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle

Kuntien maksuosuudesta Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993).

11 §

Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

12 §

Toimielimet

Yhdistyksen toimielimet ovat:

- 1) valtuuskunta
- 2) hallitus
- 3) vaalilautakunta
- 4) vaalipiirikohtaiset kuntapäivät
- 5) Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskunta, josta säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993) ja
- 6) ruotsinkielinen neuvottelukunta
- 7) pienten kuntien neuvottelukunta.

Edellä 1 momentin 2-3 ja 5-7 kohdassa mainittujen toimielinten jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimiä ja neuvottelukuntia.

Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

13 §

Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten, päättää valtuuskunnan tasauspaikoista sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksessä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä ja henkilökoh- taista varajäsentä.

14 §

Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi

Valtuuskuntaan kuuluu 76 jäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 66 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävissä vaaleissa (vaalipiiri- paikat).

Lisäksi valtuuskuntaan valitaan yhdeksän jäsentä tasauspaikoilta (tasauspaikat).

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan lisäksi yksi jäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi jatkuu siihen asti, kunnes uusi valtuuskunta on järjestäy- tynyt.

Valtuuskunnan jäsenille valitaan varajäseniä valtuuskunnan vaalissa mukana olleen ehdo- kaslistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin ehdokaslistalta on valittuja jäseniä.

Jos jäsenen todetaan menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimi- kaudeksi vaalipiirin asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen. Edellä mainitussa tilanteessa vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäinen valitsematta jäänyt ehdokas. Jollei kaikkia varajäsenen toimia saada täytetyksi, varajäsenten määrä jää vajaaksi.

Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

15 §

Valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaali sekä tasauspaikkojen täyttäminen

Valtuuskunnan jäsenet valitaan vaalipiireittäin, jotka määräytyvät siten kuin vaalilaissa (714/1998) säädetään maan jakamisesta vaalipiireihin eduskuntavaaleja varten.

Valtuuskunnan 66 vaalipiiripaikkaa jaetaan vaalipiirien kesken niiden asukasluvun suhteessa. Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Valtuuskunnan vaali suoritetaan yhdistyksen jäsenäänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden tai muun vaalilautakunnan määräämän teknisen apuvälineen avulla.

Suhteellinen vaali suoritetaan vaalilautakunnan vahvistamia ehdokaslistoja käyttäen siten, että varsinainen jäsen voi jakaa äänensä yhdelle tai useammalle oman vaalipiirin ehdokaslistalle. Varsinaisella jäsenellä on vaalissa asukaslukuaan vastaava äänimäärä, joka määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Valtuuskunnan yhdeksän tasauspaikkaa määräytyvät ehdokaslistojen saamien äänimäärien perusteella siten, että valtuuskunnan vaalin jäsenäänestyksessä määräytynyt vaalitulos saatetaan vastaamaan ehdokaslistojen vaalipiireissä saamia yhteenlaskettuja äänimääriä vaalijärjestyksessä tarkemmin määrättävällä tavalla.

Vaalijärjestyksessä on valtuuskunnan vaalia koskevat täydentävät määräykset.

Valtuuskunnan asettama vaalilautakunta vahvistaa vaalin tulokset.

16 §

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät

Vaalipiirikohtaisille kuntapäiville voidaan osallistua, jos vaalilautakunta niin päättää, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta.

Varsinaiset jäsenet valitsevat edustajat vaalipiirikohtaisille kuntapäiville. Edustajien määrä määräytyy kunnan asukasluvun mukaan seuraavasti:

- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 000 tai vähemmän, valitaan yksi edustaja.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 001–50 000, valitaan kaksi edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 50 001–100 000, valitaan kolme edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on yli 100 000, valitaan neljä edustajaa.

Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Yhdistyksen varsinaisella jäsenellä on kokouksessa kunnan asukaslukua vastaava äänimäärä. Äänimäärä jakautuu tasan paikalla olevien varsinaisen jäsenen edustajien kesken.

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät hyväksyvät vaalipiirien ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten.

Kutsu vaalipiirikohtaisille kuntapäiville on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti taikka julkistamalla kutsu yhdistyksen kotisivuilla vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

17 §

Valtuuskunnan tehtävät

Päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää valtuuskunta, jollei näissä säännöissä ole määrätty erikseen muuta.

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

- 1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 3) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja pienten kuntien neuvottelukunta;
- 4) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi keskuskauppakamarin hyväksymä KHT-yhteisö, jonka piiristä nimetään vastuuhenkilöt;
- 5) todeta valtuuskunnan vaalipiirikohtaiset jäsenmäärät;
- 6) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta;
- 7) vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;
- 8) vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 9) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;
- 10) päättää Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain tarkoittamista työmarkkinalaitoksen taloudenhoitoa koskevista asioista;
- 11) tehdä valtiovarainministeriölle ehdotus Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä;
- 12) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;
- 13) hyväksyä vaalijärjestys ja valtuuskunnan työjärjestys;
- 14) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä; sekä
- 15) päättää yhdistyksen purkamisesta.

18 §

Valtuuskunnan kokoukset

Valtuuskunta kokoontuu viimeistään kolmen kuukauden kuluessa valtuuskunnan vaaleista hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamiseksi ja vaalilautakunnan asettamiseksi.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisenä taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös voi koskea myös vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

19 §

Hallituksen kokoonpano

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

20 §

Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

- 1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määräämistä ole annettu muulle toimielimelle;
- 3) päättää hallituksen ja työvaliokunnan työjärjestyksestä, toimisäännöistä ja toimiston organisaatorakenteen perusteista;
- 4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastuualuejaostaan;
- 5) päättää Kunnallisen työmarkkinalaitoksen johtajan ottamisesta ja erottamisesta;
- 6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;
- 7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden

myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä

8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta;

9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytäryhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;

10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

21 §

Hallituksen työskentely

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt. Jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen, kutsun voi toimittaa ensimmäinen varapuheenjohtaja ja tämänkin ollessa estynyt tai esteellinen, toinen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun.

Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Kuitenkin jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kuukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan tällöin kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät vaalissa tasan, ratkaistaan vaali arvalla.

22 §

Asioiden esittely hallituksen kokouksessa

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastuualuejaon pohjalta, jollei hallitus päättä yksittäisessä asiassa muuta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

23 §

Työvaliokunta

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

24 §

Neuvottelukunnat

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimitisäännössä määrätty tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomioon otettavista seikoista määrätään toimitisäännössä.

25 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjauksesta;
- 2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;
- 3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä
- 4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määräämistä tehtävistä.

26 §

Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

27 §

Yhdistyksen tilit

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuositain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

28 §

Aloitteet ja kysymykset

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä jäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

29 §**Nimenkirjoitus**

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

30 §**Yhdistyksen purkautuminen**

Yhdistyksen purkautuessa on sen varat, sen jälkeen kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.

Hyväksytty Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan kokouksessa ~~22.23.5.2019~~ 2020

Suomen Kuntaliitto ry

Valtuuskunnan työjärjestys

1 §

Valtuuskunnan järjestäytyminen

Valtuuskunnan toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja, joka avaa kokouksen ja johtaa puhetta siihen saakka, kun valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuuskunnan jäsenet istuvat kokouksissa ryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

2 §

Kokouskutsu ja esityslista

Valtuuskunnan kutsuu koolle yhdistyksen hallitus.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin valtuuskunnan jäsenelle ja läsnäolo-oikeutetulle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista- ~~(ks.~~ sääntöjen 18.56 §).

Jos kokoukseen voidaan osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla (etäosallistuminen), kokouskutsussa on mainittava

- etäosallistumismahdollisuudesta ja että etäosallistuminen on mahdollista vain kokouksen aikana (vrt. sääntöjen 18.6 §)
- missä asioissa etäosallistuminen on mahdollista (ks. sääntöjen 18.4 §)
- mitä teknisiä apuvälineitä etäosallistumisessa voidaan käyttää
- miten etäosallistuminen kokoukseen on mahdollista
- onko etäosallistumisen avulla päätöksentekoon osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen rajoitettua ja jos on, millä tavalla (ks. sääntöjen 18.6 §)
- miten jäsenen tunnistaminen todetaan etänä osallistuvien osalta.

Esityslista laaditaan suomeksi ja ruotsiksi. (Ks. sääntöjen 2 §)

3 §

Esityslistan julkaiseminen yleisessä tietoverkossa

Esityslistat julkaistaan yhdistyksen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan yksityisyyden suojan edellyttämät henkilötiedot sekä salassa pidettävät tiedot.

4 §

Kokouksen päätösvaltaisuus ja läsnäolo-oikeus

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet valtuuskunnan jäsenistä on läsnä. (Sääntöjen 18.45 §)

Kokouspaikalla läsnä olevat jäsenet ja varajäsenet todetaan allekirjoitettujen läsnäololistojen mukaisesti tai nimenhuudolla. Tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen välityksellä kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja varajäsenet todetaan tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen välityksellä annetun ilmoituksen mukaisesti tai nimenhuudolla (ks. YhdL 17.2 §).

Todettuaan läsnä olevat jäsenet puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet jäsenet ja läsnä olevat varajäsenet.

Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle tai sihteerille.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuskunnan menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun. (Säntöjen 18.67 §)

5 §

Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuuskunta toisin päätä. Käsittelyn pohjana on hallituksen ehdotus.

Jos hallitus on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuuskunta on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuuskunta on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

6 §

Puheenvuorot

Kokouksen alussa puheenjohtaja voi antaa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuuskunnan ryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä.

Esityslistan mukaisen asian käsittelyn yhteydessä puheenvuorot annetaan siinä järjestyksessä, kuin ne on pyydetty. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. puheenvuoron hallituksen puheenjohtajalle ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, varatoimitusjohtajalle, ruotsinkielisen toiminnan johtajalle ja muulle läsnäoloon oikeutetulle; sekä
2. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Ryhmäpuheenvuoro saa kestää seitsemän minuuttia ja muu puheenvuoro kolme minuuttia, jollei puheenjohtaja toisin päätä.

7 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

8 §**Ehdotukset ja keskustelun päättäminen**

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jollei puheenjohtaja toisin päätä.

Muussa kuin vaaliasiassa tehty ehdotus, jota ei ole kannatettu, tai ehdotus, joka sisältää vaihtoehtoja, raukeaa.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

9 §**Päätöksen toteaminen**

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuskunnan päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuskunnan yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuskunnan päätökseksi.

Päätöksen yhteydessä voidaan hyväksyä siihen liittyviä ponsia.

10 §**Äänestykseen otettavat ehdotukset**

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

11 §**Äänestystapa**

Äänestys on toimitettava avoimesti. Tarvittaessa voidaan suorittaa koeäänestys. Puheenjohtaja saattaa äänestystavan valtuuskunnan hyväksyttäväksi.

12 §**Äänestys- ja päätöksentekojärjestys**

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuskunnan hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa. (Ks. YhdL 27.1 §)

Edellä mainitusta poiketen yhdistyksen päätökseksi tulee sääntöjen muuttamista, yhdistyksen purkamista tai yhdistyksen omaisuuden pääosan luovuttamista koskevassa asiassa se

mielipide, jota on kannattanut vähintään kolme neljäsosaa äänestyksessä annetuista äänistä. (Ks. YhdL 27.1 § 3-kohta, sääntöjen 17.2 §:n 14-kohta)

Annettuja ääniä laskettaessa ei huomioida äänestyksestä pidättäytyneitä, tyhjiä ja hylättyjä ääniä. Etänä osallistuvan valtuuskunnan jäsenen, joka ei reagoi äänestykseen, katsotaan äänestävän tyhjää.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan yhdistyksen sääntöjen tai yhdistyslain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimitamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Jos äänestykseen on mahdollista osallistua etänä, suoritetaan etänä osallistuvien tunnistaminen salasanan, hallitukselle toimitetun sähköpostiosoitteen, puhelinnumeron tai muun yksilöivän tunnisteiden avulla osallistumisoikeuden ja ääntenlaskennan oikeellisuuden turvaamiseksi. (Ks. YhdL 17.2 §)

13 § Vaalit

Kaikille päätösvallan käyttöön oikeutetuille on turvattava oikeus osallistua ehdokkaiden asettamiseen vaalia varten (YhdL 28 §).

Jos kokoukseen on mahdollista osallistua etänä, hallitus voi päättää, että ehdokkaiden asettaminen on suoritettava ennen kokousta. Tällöin muita kuin etukäteen ehdotettuja ehdokkaita ei saa äänestää. Hallitus päättää ehdokkaiden ennakkoasettamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Vaalit toimitetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Jos suljetuin lipuin järjestettävässä vaalissa on mukana etänä osallistuvia ja käytettävissä oleva tietoliikenneyhteys tai muu tekninen apuväline ei mahdollista vaalisalaisuuden täysimääräistä säilyttämistä, suljetuin lipuin suoritetuksi vaaliksi katsotaan vaali, jossa puheenjohtajalla, ääntenlaskijoilla ja pöytäkirjan tarkastajilla on tieto etänä osallistuvan valtuuskunnan jäsenen vaalissa kannattamasta ehdokkaasta. Puheenjohtajan, ääntenlaskijoiden ja pöytäkirjan tarkastajien on pidettävä salassa tiedot siitä, ketä etänä osallistuvat ovat äänestäneet.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Tasatulos vaalissa ratkaistaan arvalla. (Ks. YhdL 21 §, 29 § 1 ja 4 mom)

14 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuuskunnan jäsenen, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan sihteerille tai kokoushenkilökunnalle. Sama koskee varajäsentä, joka on kutsuttu varsinaisen jäsenen tilalle, kun varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen osallistumaan kokoukseen.

Saatuun luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan jäsenen sijaan on kutsuttava yhdistyksen sääntöjen mukainen varajäsen. Jos esteestä tai esteellisyydestä on ilmoitettu Kuntaliittoon myöhemmin kuin 48 tuntia ennen valtuuskunnan kokouksen alkamista, kutsu lähetetään varajäsenelle, jos se on mahdollista.

15 § Kaksikielisyys

Puheenvuorot voidaan pitää suomeksi tai ruotsiksi. Tehdyt ehdotukset ja päätökset saatetaan tarvittaessa kokouksessa valtuuskunnan jäsenten tietoon molemmilla kielillä.

16 § Pöytäkirja

Kokouksessa tehdyistä päätöksistä laaditaan pöytäkirja suomeksi ja ruotsiksi. (Ks. sääntöjen 2 §)

Pöytäkirja on päivittävä ja sen allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri sekä tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä (ks. YhdL 31.1 §). Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjat julkaistaan yhdistyksen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista pöytäkirjasta poistetaan yksityisyyden suojan edellyttämät henkilötiedot sekä salassa pidettävät tiedot.

17 § Etäosallistuminen valtuuskunnan kokoukseen

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä etänä kokouksen aikana tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla (reaaliaikainen etäosallistuminen). Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua ennen kokousta (ennakkoäänestys), jos valtuuskunta päättää ennakkoäänestysmahdollisuudesta ja tähän liittyvästä äänestys- ja vaalijärjestyksestä. (Vrt. sääntöjen 18.4 §)

Hallituksen päätös etäosallistumisen mahdollisuudesta voi koskea kaikkia tai vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista. (Ks. sääntöjen 18.4 §)

Siltä osin kuin tässä työjärjestyksessä ei ole muuta määrätty, hallitus päättää tarkemmista etäosallistumista koskevista määräyksistä. Hallitus päättää muun muassa

- missä kokouksessa etäosallistuminen on mahdollista
- missä asioissa etäosallistuminen on mahdollista
- onko jäsenillä ennakollinen ehdotuksenteko-oikeus asioihin, joita käsitellään kokouksessa, jossa etäosallistuminen on mahdollista
- jos ennakollinen ehdotuksenteko-oikeus on mahdollista, mihin mennessä ennen kokousta ehdotuksenteko-oikeutta on käytettävä ja missä ehdotukset on nähtävillä ennen kokousta
- miten etäosallistuminen kokoukseen on mahdollista (postitse, tietoliikenneyhteyden vai määrätyn teknisen apuvälineen avulla)
- etäosallistumisessa käytettävistä teknisistä apuvälineistä
- äänestyksen ja ääntenlaskennan järjestelyistä, esimerkiksi siitä, miten äänestykseen osallistutaan, miten äänestys salataan suljetussa lippuäänestyksessä ja miten ilmoitetaan en äänestä tai tyhjä -vaihtoehdot
- rajoitetaanko etänä osallistuvan henkilön puhevaltaa kokouksessa, esimerkiksi oikeutta ottaa osaa keskusteluun tai esittää kysymyksiä etänä. Puheoikeutta voidaan rajoittaa esimerkiksi teknisistä taikka kokouksen käytännön järjestämiseen liittyvistä syistä
- etäosallistumiseen liittyvistä muista käytännön menettelytavoista ja yksityiskohdista.

Etäosallistumisen järjestämisessä voidaan käyttää ammattimaisen palveluntarjoajan apua. Hallitus päättää palveluntarjoajan käyttämisestä.

18 §

Reaaliaikaisen etäosallistumisyhteyden katkeaminen

Jos reaaliaikainen etäosallistumismahdollisuus katkeaa joltakin valtuuskunnan jäseneltä kesken kokouksen, jäsenen on ilmoitettava viipymättä yhteyden katkeamisesta kokouksen puheenjohtajalle tai sihteerille. Jos yhteys katkeaa yhdistyksestä johtuvasta syystä, kokous on keskeytettävä yhteyden korjaamisen ajaksi.

Jos reaaliaikainen etäosallistuminen kokoukseen estyy yhdistyksestä johtumattomasta syystä, kokous voidaan saattaa loppuun kokouspaikalla olevien osallistujien toimesta.

1719 §

Työjärjestyksen muuttaminen

Tämän työjärjestyksen muuttamisesta päättää valtuuskunta.

Valtuuskunta 27.8.2020

Kokoustiedot

Aika Torstai 27.8.2020 klo 14.00–18.00
Paikka Kuntatalo, luentosali ja neuvotteluhuoneet
 Toinen linja 14, Helsinki

Kokousohjelma

Torstai 27.8.2020

Klo

13.00-	Ilmoittautuminen	luentosalin aula, ravintola Kalliokivi
14.00	Kokouksen avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Markku Pakkanen</i> Kokousasioiden 1 § – 6 § käsittely	luentosali
15.30	Valtuustoryhmien kokoukset	Kuntatalon kokoushuoneet
	Kok.	B 3.6 3. kerros
	SDP	B 3.1 3. kerros
	Kesk.	B 3.8 3. kerros
	Vihr.	B 3.2 3. kerros
	Vas.	B 3.3 3. kerros
	PS	B 1.4 1. kerros
	RKP	B 1.2 1. kerros
	KD	B 1.3 1. kerros
	Ahvenanmaa	B 1.1 1. kerros
16.30	Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu	Kokoushuone B 3.5, 3. kerros
17.00	Kokous jatkuu <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Markku Pakkanen</i> Kokousasioiden käsittely jatkuu, 7 § – 20 §	luentosali
	Kokouksen päättäminen	

Valtuuskunta 27.8.2020

Asiat

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 3 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 4 Esityslistan hyväksyminen
- 5 Päätösasioiden esittely
- 6 Ajankohtaiskatsaus
- 7 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2019
- 8 Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2019
- 9 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2019
- 10 Muutos Kuntaliiton sääntöihin ja valtuuskunnan työjärjestykseen
- 11 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä
- 12 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä
- 13 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen tehtävästä
- 14 Eronpyynnöt Kuntaliiton hallituksen jäsenen ja varajäsenen tehtävistä ja täydennysvalinnat
- 15 Suomen kuntasäätiö sr:n hallituksen täydentäminen
- 16 Eronpyynnöt Kuntaliiton valtuuskunnan vaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen tehtävistä ja täydennysvalinnat
- 17 Valtuuskunnan sihteerin varahenkilön nimeäminen
- 18 Seuraava kokous
- 19 Muut asiat
- 20 Kokouksen päättäminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Lausuntopyyntö 30.4.2020 VN/1985/2020-OKM-1

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Suomen Kuntaliitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Oppivelvollisuuden laajentaminen ja siihen liittyvät rakenteelliset ratkaisut ovat hallituksen keskeisin koulutuspoliittinen tavoite.

Kuntaliiton käsityksen mukaan erityisesti rakenteelliset uudistukset ovat koulutuspoliittisesti perusteltuja.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi oppivelvollisuuslaki ja laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi näihin uusiin annettaviin lakeihin liittyen perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia, opintotukilakia, koulumatkatukilakia, ylioppilastutkinnosta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja.

Hallituksen esitys liittyy hallitusohjelman kirjauksiin oppivelvollisuusiän korottamisesta 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamisesta, toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämisestä. Esityksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa sekä varmistaa jokaiselle mahdollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan varmistetaan, että jokainen perusopetuksen päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuuden korottamisen lisäksi hallitusohjelman mukaan vahvistetaan peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta.

Kuntaliitto on kannanotoissaan pitänyt keskeisenä koulutuspoliittisena tavoitteena, että jokainen perusopetuksen päättävä nuori suorittaa vähintään toisen asteen koulutuksen tai tutkinnon. Kuntaliiton käsityksen mukaan jokaisella perusopetuksen päättävällä nuorella tulee olla tosiasialliset valmiudet toisen asteen opiskeluun ammatillisessa tai lukiokoulutuksessa. Tällä hetkellä näin ei ole. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että perusopetusta ja sen rakenteita kehitetään sekä järjestämisen joustavoittamiseen pyritään nykyistä voimallisemmin koulutusjatkumon vahvistamiseksi. Perusopetuksessa syntynyttä osaamisen vajetta tai haasteita hyvinvoinnissa ei ratkaista vain laajentamalla oppivelvollisuutta. Jotta jokainen perusopetuksen päättävä nuori suorittaisi toisen asteen tutkinnon tarvitaan kohdennettujen tukitoimen ja rahoitustason kohottamisen lisäksi kokonaisvaltainen arvio nykyrakenteiden tarkoituksenmukaisuudesta ja tavasta edetä opinnoissa.

Nyt lausunnolla oleva esitys sisältää mekaanisena toimenpiteenä tehtävän oppivelvollisuusiän korottamisen lisäksi rakenteellisia uudistuksia, jotka oikein toteutettuina voivat mahdollistaa nuorille nykyistä paremmin joustavat oppimisen polut ja tien toisen asteen tutkintoon.

Perusopetuksen päättävälle esitetään säädettäväksi hakeutumisvelvollisuus. Perusopetuksen järjestäjällä olisi velvollisuus ohjata ja valvoa hakeutumista. Lisäksi perusopetuslakiin ehdotetaan tehostettua opinto-ohjausta erityisesti niille perusopetuksen oppimäärää suorittaville oppilaille, jotka tarvitsevat perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea.

Perusopetuksen järjestäjän, asuinkunnan sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu rakennettaisiin esityksen mukaan ”saattaen vaihtaan” –periaatteella. Erillään olevat nivelvaiheen koulutukset yhdistettäisiin esityksen mukaan uudeksi tutkintokoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi.

Kuntaliitto pitää esitettyjä rakenteellisia uudistuksia tarkoituksenmukaisina. Ne palvelevat tavoitetta saada kaikki nuoret suorittamaan vähintään toisen asteen koulutus tai tutkinto. Kuntaliitto muistuttaa, että nämä uudistukset ovat toteutettavissa myös ilman oppivelvollisuusiän nostamista 18 vuoteen.

Kuntaliitto kiinnittää huomiota myös siihen, että sosiaali- ja terveystoimen palveluilla on keskeinen merkitys siihen, että jokaisella nuorella on tosiasialliset mahdollisuudet suorittaa toisen asteen koulutuksen tai tutkinnon.

Oppivelvollisuusiän laajentaminen ja maksuttomuus

Esityksessä ehdotetaan oppivelvollisuuden laajentamista koskemaan perusopetuksen jälkeistä toisen asteen koulutusta siihen asti, kun henkilö täyttää 18 vuotta.

Oppivelvollisuutta laajennettaessa laajenee myös velvollisuus antaa maksutonta opetusta (HE 309/1993 vp). Opetuksen ohella on myös välttämättömien opetusvälineiden, kuten oppikirjojen oltava ilmaisia. Lisäksi perustuslakivaliokunta on (PeVM 25/1994 vp) katsonut, että maksuttomuus kattaa myös tarpeelliset koulukuljetukset ja riittävän ravinnon.

Oppivelvollisuuden laajentaminen 18-vuotiaaksi asti tuo automaattisesti opiskelijalle oikeuden perustuslain mukaiseen maksuttomaan opetukseen.

Kuntaliitto kiinnittää huomiota vaikutusten arvioinnin merkityksellisyyteen arvioitaessa onko esitetty oppivelvollisuusiän laajentaminen siihen asti kun henkilö täyttää 18 vuotta oikeasuhtainen ja saavutetaanko oppivelvollisuuden laajentamisella sille asetut tavoitteet. Oppivelvollisuuden laajentaminen kohdistuu koko ikäluokkaan. Heistä 85 prosenttia suorittaa jo nykyisin toisen asteen koulutuksen.

Esityksen mukaan oppivelvolliset olisivat tietyin edellytyksin oikeutettuja myös majoitus- ja matkakorvauksiin. Koulutuksen järjestäjä päättäisi ja maksaisi majoitus- ja matkakorvauksen hakemuksesta opiskelijalle aiheutuneista kustannuksista. Kuntaliitto katsoo, että nämä kustannukset tulee täysimääräisesti korvata koulutuksen järjestäjille aiheutumisperiaatteen mukaisesti.

Maksuton toinen aste

Oppivelvollisuutta laajennettaessa toteutetaan maksuton toisen asteen koulutus kaikille oppivelvollisina toisen asteen koulutuksen aloittaneille.

Esityksessä ehdotetaan, että perusopetuksen jälkeen suoritettava ammatillinen tutkinto tai lukiokoulutus ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto olisivat jatkossa täysin maksuttomia sen kalenterivuoden loppuun asti, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Ehdotettujen muutosten myötä maksuttomia olisivat osaamisen hankkimiseksi tarvittavat oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet. Opetus ja päivittäinen ruokailu ovat jo nykyisin maksuttomia toisen asteen koulutuksessa.

Esityksessä säädettäisiin myös koulumatkojen maksuttomuudesta. Koulumatkojen maksuttomuus toteutettaisiin nykyisen koulumatkatukijärjestelmän puitteissa muuttamalla koulumatkatukilakia.

Esityksessä laajennetaan maksuttomuutta kuitenkin toisen asteen koulutuksen loppuun. Oikeus on tällöin laajempi kuin oppivelvollisuuden laajentaminen edellyttää.

Kuntaliitto pitää oppivelvollisuuden laajentamiseen esitettyä rahoitusta riittämättömänä suhteessa uudistuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Tämän takia Kuntaliitto to-

teaa, että kustannuksia saadaan vähennettyä esimerkiksi rajoittamalla koulumatkojen maksuttomuutta vain oppivelvollisiin.

Uusi perusopetuksen jälkeisen nivelvaiheen koulutuskokonaisuus

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös uusi laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta. Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen yhdistettäisiin nykyiset perusopetuksen ja toisen asteen tutkintotavoitteisen koulutuksen väliin sijoittuvat nivelvaiheen koulutukset: perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Uuden koulutuskokonaisuuden tavoitteena olisi antaa valmiuksia tutkintotavoitteiseen koulutukseen hakeutumiseen ja tutkinnon suorittamiseen sekä selkeyttää opiskelijan jatkoopinto- ja urasuunnitelmia. Uusi valmentavan koulutuksen koulutuskokonaisuus olisi tarkoitettu sekä oppivelvollisille että muille valmiuksia tarvitseville henkilöille. Vaikeimmin vammaisille opiskelijoille tarkoitettu työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus säilyisi nykyisellään.

Kuntaliitto pitää säädettäväksi ehdotettua uutta lakia tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta merkittävänä rakenteellisena uudistuksena. Kuntaliiton käsityksen mukaan se parantaa perusopetuksen päättävien oppilaiden ja päättäneiden opiskelijoiden mahdollisuuksia suorittaa toisen asteen tutkinto yksilöllisten opinto-
polkujen avulla.

Uuden perusopetuksen jälkeisen nivelvaiheen koulutuskokonaisuuden toteutukseen voidaan käyttää olemassa olevien nivelvaiheen koulutusten - perusopetuksen lisäopetuksen, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen - rahoituspohjaa.

Kuntaliiton kysely kunnille koronakriisin jälkihoidosta

Kuntaliiton kunnille huhtikuun 2020 lopussa toteuttama Kuntapulssi-kysely osoittaa, että kunnat suhtautuvat oppivelvollisuuden laajentamiseen tällä hetkellä hyvin varauksellisesti. Lähes kaikki kunnat (91–93 %) pitävät oppivelvollisuusiän nostamista tarpeettomana nykyisessä koronatilanteessa. Tästä ollaan samaa mieltä sekä erityyppisissä että erikokoisissa kunnissa.

Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että koronakriisiä seuraa pitkäaikainen tarve tasapainottaa julkista taloutta. Lisäksi sekä ammatillisen että lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitusta on edellisten hallituskausien aikana leikattu. Julkisen talouden tasapainotustoimenpiteet tulevat todennäköisesti kohdistumaan myös palveluiden rahoitukseen. Vaarana on, että tasapainotustoimenpiteiden seurauksena julkisten

palveluiden perusrahoitusta vähennetään jatkossa huomattavasti enemmän kuin nyt toteutettaviin uudistuksiin suunnataan lisärahoitusta. Tämä johtaisi siihen, että jatkossa kunnat joutuisivat järjestämään nykyistä enemmän palveluita alemmalla kokonaisrahoituksella, mikä rapauttaisi palveluita. Poikkeusoloissa olisi parempi keskittyä turvaamaan olemassa olevat palvelut ja niiden rahoitus, ei lisäämään kuntien tehtäviä ja velvoitteita.

Esitys kuntien ja koulutuksen järjestäjien kannalta

Esityksen mukaan toisen asteen koulutuksessa säilytetään vapaa hakeutumisoikeus. Toisen asteen koulutuksen järjestäminen säilyy myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään erilliseen järjestämislupaan perustuvana. Tehtävä on tällöin kunnille vapaaehtoinen. Kuntien velvollisuus rahoittaa toisen asteen koulutusta asukaskohtaisen rahoitusosuuden kautta säilyy ennallaan.

Kunnille ei siis ole esityksen mukaan tulossa velvoitetta järjestää toisen asteen koulutusta eikä uutta tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta.

Kunnille ja koulutuksen järjestäjille ei myöskään säädettäisi vastuuta koulumatkojen järjestämisestä. Koulumatkojen maksuttomuus toteutettaisiin nykyisen koulumatkatukijärjestelmän puitteissa muuttamalla koulumatkatukilakia.

Kunnille ja koulutuksen järjestäjille tulee "saattaen vaihtaan"-periaatteella ohjaus- ja valvontavastuu. Asuinkunnalle tulee viimekätinen vastuu ohjata ja osoittaa oppivelvolliselle koulutuspaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa (TELMA) koulutuksessa.

Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että esitys ei saa johtaa siihen, että joillekin kunnille voi syntyä tosiasiallinen velvoite järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta etenkin harvan oppilaitosverkon alueella.

Toimeenpanon aikataulu

Oppivelvollisuuslaki ja siihen liittyvät muut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2021. Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettava laki ja siihen liittyvät muut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022.

Kuntaliitto pitää oppivelvollisuuslain voimaan tulon aikataulua liian kireänä. Oppivelvollisuusiän nostamista tulee siirtää koronatilanne ja sen vaikutukset huomioiden. Kuntaliiton käsityksen mukaan laki voisi tulla voimaan aikaisintaan 1.8.2022.

Vaikutusten arviointi

Kuntaliitto toteaa, että oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutuksia on pääosin arvioitu vain yksittäisten toimenpiteiden osalta. Sen sijaan uudistuksen vaikutusten arviointi koko koulutusjärjestelmän osalta jää ohueksi. Avoimeksi jää esimerkiksi se, miten uudistukseen esitetyn rahoituksen riittämättömyys heikentää mahdollisuuksia saavuttaa yhteiskunnan koulutukselle asettamia tavoitteita. Vaikutusten arvioinnissa ei myöskään juurikaan arvioida uudistuksen aiheuttamia käyttäytymismuutoksia.

Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että uudistuksesta aiheutuvat kustannukset ovat pääosin opiskelijan uusien tai kasvavien opintososiaalisten etujen kustannuksia. Tällöin uudistus on yhteydessä suunnitteilla olevaan sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen. Hallitus on siten valmistelemassa oppivelvollisuus uudistusta ilman kokonaisuudistusta sen yhteydestä sosiaaliturvauudistukseen.

Perustuslaillinen arviointi

Oppivelvollisuuden laajentamiseen ja alle 18-vuotiaiden oppivelvollisten toisen asteen opetuksen maksuttomuuteen liittyvät kysymykset ovat sisällöllisesti uusia perustuslain kannalta. Oppivelvollisuuden laajenemisesta toisen asteen koulutukseen ja sen maksuttomuudesta sekä oppivelvollisuudesta ei juuri ole perustuslakivaliokunnan aiempaa lausuntokäytäntöä.

Kuntaliitto korostaa perustuslakivaliokunnan lausunnon ja valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin merkitystä. Kuntaliitto pitää tärkeänä, että perustuslaillisen arvioinnin myötä ei kunnille tai koulutuksen järjestäjille synny tosiasiallisia uusia tehtäviä, joita ei ole osattu valmistelussa ja esimerkiksi kustannusarvioinnissa ottaa huomioon.

Kuntaliitto pitää tärkeänä, että perustuslakivaliokunta arvioi esityksen perustuslain mukaisuuden erityisesti siitä näkökulmasta, ettei esityksessä oppivelvollisuuden laajennuksen osalta oppivelvollisuuden suorittamiseksi annettavan koulutuksen järjestäminen ei ole minkään tahon velvollisuutena. Lisäksi Kuntaliitto korostaa perustuslakivaliokunnan arviota koulutuksen maksuttomuuden osalta sekä koulutuksen saavuutta alueellisen ja kielellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Kustannukset

Kuntaliitto toteaa, että uudistuksen toteuttamisen kustannukset on aliarvioitu. Kustannukset on tarkistettava oikealle tasolle ja kustannukset on korvattava täysimääräisesti kunnille sekä opetuksen ja koulutuksen järjestäjille.

Mikäli hallitus ei varaa uudistuksen toteuttamiseksi riittävää rahoitusta, ei uudistusta tule toteuttaa. Toissijaisesti on myös tutkittava mahdollisuudet vähentää kustannuksia esimerkiksi etuuksia karsimalla.

	OKM	Kuntaliitto	ero
Oppimateriaalit. (sis. ICT-tuen ja opintokäynnit yms.)	78 800 000	93 800 000	-15 000 000
Ohjaus ja tuki, kunnat ja koulutuksen järjestäjät	15 340 000	19 740 000	-4 400 000
Koulumatkat ja majoitus: lukio ja ammatillinen	1 500 000	1 500 000	
Ylioppilastutkintomaksujen poistaminen YTL	5 500 000	5 500 000	
Koulumatkat, KELAn koulumatkatuki	35 100 000	35 100 000	
Kansanopistot	3 400 000	2 700 000	700 000
Yhteensä	139 640 000	158 340 000	-18 700 000
Oppimateriaalilisän poisto	-11 100 000	-11 100 000	
Yhteensä	128 540 000	147 240 000	

Hallituksen esitysluonnoksen kustannusarvio pitää sisällään useita kustannuseriä, joiden määrittäminen ei ole kovin vahvalla pohjalla. Mikäli jatkovalmistelun aikana tulee esille uutta kustannuksiin vaikuttavaa tietoa, Kuntaliitto varaa oikeuden arvioida hallituksen kustannuslaskentaa uudelleen.

SUOMEN KUNTALIITTO

KUNTALIITTO HOLDING OY

TILINPÄÄTÖS

01.01.2019 - 31.12.2019

Emoyhtiö	sivu
Tuloslaskelma	2
Tase	3
Konserni	
Tuloslaskelma	4
Tase	5-6
Konsernin rahoituslaskelma	7
Liitetiedot	8-17
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	18
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	19

Tasekirja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä, eli 31.12.2029 asti (KPL 2:10.1 §).

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt, eli 31.12.2025 asti (KPL 2:10.2 §).

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 2542168-8
Kotipaikka Helsinki

Kuntaliitto Holding Oy

TULOSLASKELMA	31.12.2019	31.12.2018
LIKEVAIHTO	0,00	0,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-14 000,00	-17 200,00
Henkilösivukulut	-38 385,78	80,23
Eläkekulut	0,00	-27,30
Henkilöstökulut	-52 385,78	-17 147,07
Liiketoiminnan muut kulut	-62 432,08	-78 722,67
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-114 817,86	-95 869,74
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	2 550 000,00	1 550 000,00
Korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	42 235,73	27 854,14
Muilta	4,52	0,32
Korkokulut ja muut rahoitus kulut		
Saman konsernin yrityksiltä	-67 746,47	-56 086,77
Muilta	-25 350,48	-25 379,12
Rahoitustuotot ja -kulut	2 499 143,30	1 496 388,57
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILIN- PÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	2 384 325,44	1 400 518,83
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	2 384 325,44	1 400 518,83

Kuntaliitto Holding Oy

TASE

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
------------------	-------------------	-------------------

PYSYVÄT VASTAAVAT**Aineelliset hyödykkeet yhteensä****Sijoitukset**

Osuudet saman konsernin yrityksissä	38 656 352,55	38 656 352,55
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	38 656 352,55	38 656 352,55

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Lyhytaikaiset**

Saamiset saman konsernin yrityksiltä	9 167 819,90	7 993 589,53
Siirtosaamiset	10 062,48	12 005,58
Rahat ja pankkisaamiset	5 084 797,79	3 499 535,67

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 262 680,17	11 505 130,78
-------------------------------------	----------------------	----------------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ	52 919 032,72	50 161 483,33
---------------------------	----------------------	----------------------

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
--------------------	-------------------	-------------------

Oma pääoma

Osakepääoma	338 282,00	338 282,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	36 722 797,21	36 722 797,21
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	6 251 239,11	4 850 720,28
Tilikauden voitto	2 384 325,44	1 400 518,83
Oma pääoma yhteensä	45 696 643,76	43 312 318,32

Lyhytaikainen

Ostovelat	1 892,65	724,16
Velat saman konsernin yrityksille	7 220 496,31	6 846 136,85
Muut velat	0,00	1 262,00
Siirtovelat	0,00	1 042,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	7 222 388,96	6 849 165,01

Vieras pääoma yhteensä	7 222 388,96	6 849 165,01
-------------------------------	---------------------	---------------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	52 919 032,72	50 161 483,33
-----------------------------	----------------------	----------------------

Kuntaliitto Holding Konserni**TULOSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIIKEVAIHTO	84 970 451	91 751 071
Liiketoiminnan muut tuotot	500 722	11 170 874
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	-1 997 780	-2 386 886
Varaston muutos	20 157	0
Ulkopuoliset palvelut	-17 252 783	-17 733 242
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-19 230 406	-20 120 128
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-33 807 519	-35 575 588
Henkilösivukulut	-1 490 568	-1 835 389
Eläkekulut	-5 022 766	-5 412 971
Henkilöstö kulut yhteensä	-40 320 853	-42 823 948
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 151 172	-5 285 134
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 151 172	-5 285 134
Liiketoiminnan muut kulut	-22 334 021	-26 155 344
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-565 278	8 537 390
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä		11 232
Muilta	28 372	200 574
Osinkotuotot muilta	5 120	5 120
Rahoitustuotot yhteensä	33 492	216 927
Korkokulut ja muut rahoitus kulut		
Saman konsernin yrityksille		-35 999
Muille	-167 902	-106 484
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Kurssi- ja myyntitappiot	-27 441	-361 130
Rahoituskulut yhteensä	-195 343	-503 613
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-161 851	-286 686
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILIN- PÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-727 129	8 250 704
Tilikauden verot	-955 257	-1 089 022
Vähemmistöosuus	149 530	140 546
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-1 532 857	7 302 228

Kuntaliitto Holding Konserni
TASE

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	951 980	520 449
Aineettomat oikeudet	356 427	290 288
Liikearvo	1 465 402	1 616 667
Konserniliikearvo	8 871 788	10 545 434
Muut pitkävaikutteiset menot	773 373	763 462
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	12 418 970	13 736 299
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	92 000	92 000
Koneet ja kalusto	1 583 064	2 008 628
Muut aineelliset hyödykkeet	55 379	22 125
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 730 443	2 122 754
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	873 569	873 902
Muut osakkeet ja osuudet	602 637	602 637
Sijoitukset yhteensä	1 476 207	1 476 539
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 625 620	17 335 592
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	20 157	32 386
Vaihto-omaisuus yhteensä	20 157	32 386
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	15 346 041	14 210 597
Myyntisaamiset konsernilta	497 997	630 184
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	9 167 821	7 982 706
Lainasaamiset	18 254	36 025
Lainasaamiset konsernilta	0	10 883
Laskennalliset verosaamiset	6 470	48 265
Muut saamiset	736 817	285 511
Siirtosaamiset	10 994 817	13 114 286
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	36 768 216	36 318 457
Rahoitusarvopaperit		
Osuudet saman konsernin yrityksistä		
Muut osakkeet ja osuudet (rah.om.)		
Muut arvopaperit	250 000	250 000
Rahoitusarvopaperit yhteensä	250 000	250 000
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankki saamiset yhteensä	24 674 018	25 380 523
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	61 712 392	61 981 365
VASTAAVAA YHTEENSÄ	77 338 012	79 316 957

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	338 282	338 281
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	36 722 797	36 722 797
Muuntoero	-420 528	-373 986
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	10 149 558	3 226 626
Tilikauden voitto (tappio)	-1 532 856	7 302 228
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	45 257 253	47 215 946
VÄHEMMISTÖ-OSUUS		
Vähemmistöosuus	66 145	210 815
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	165 663	223 194
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Velat saman konsernin yrityksille	3 583 387	3 583 387
Laskennallinen verovelka	189 910	302 647
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	268 423	575 846
Pääomalainat	125 000	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	4 166 721	4 461 880
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	300 000	417 261
Saadut ennakot	8 990 244	7 138 491
Ostovelat	3 952 728	3 883 854
Ostovelat saman konsernin yrityksille	107 926	233 182
Muut velat	3 618 607	3 426 622
Muut velat konserni	700 230	1 432 083
Siirtovelat	10 012 496	10 673 627
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	27 682 232	27 205 119
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	31 848 952	31 667 000
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	77 338 012	79 316 957

Kuntaliitto Holding -konserni
RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto	-565 278	8 537 390
Oikaisut liikevoittoon	4 098 834	5 093 813
Käyttöpääoman muutos	232 088	473 879
Maksetut korot	-167 902	-142 483
Osingot, kurssivoitot ja -tappiot	6 051	-144 203
Maksetut verot	-1 036 012	-1 165 844
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	2 567 781	12 652 552
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-2 232 928	-2 032 894
Aineettomien ja aineell. hyödykkeiden luovutustulot	-190 863	18 757
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	167 786
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 423 791	-1 846 351
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-117 261	-870 801
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-307 420	-3 754 657
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos	0	460 581
Muuntoero	-425 813	2 128 671
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-850 494	-2 036 206
RAHAVAROJEN MUUTOS	-706 505	2 994 373
Rahavarat 1.1.	25 630 523	13 866 155
Rahavarat 31.12.	24 924 018	16 860 527

Kuntaliitto Holding konserni

Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2019

Kuntaliitto Holding Oy on Suomen Kuntaliiton kokonaan omistama tytäryhtiö. Kuntaliitto Holdingin ja tytäryhtiöiden muodostama konsernitilinpäätös sisältyy Suomen Kuntaliitto ry -konserniin, jonka emoyhtiö on Suomen Kuntaliitto ry. Konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa osoitteesta:

Suomen Kuntaliitto ry.

Toinen linja 14
00530 HELSINKI

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty
Emoyhtiö Kuntaliitto Holding Oy
Tytäryhtiö Kunta-Efeko
Tytäryhtiö KL-Tarkastuspalvelut Oy
Tytäryhtiö KL-Kustannus Oy
Tytäryhtiö Kuntaliitto Palvelut Oy
Tytäryhtiö FCG Finnish Consulting Group konserni ja tytäryritykset

Kuntaliitto Holding Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja muiden tilinpäätösten laadintaan vaikuttavien säännösten mukaan.

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.
Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.
Konsernin sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu

Osakkuusyritykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyrityksen tilikauden tuloksesta on esitetty rahoituserissä.

Laskennalliset verovelat ja saamiset on merkitty taseeseen

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin.
Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskipäivän kurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.
Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroissa.

Sellaiset projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuottoja ei jaksoteta.

Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaisesti.

Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan konsernin yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisistä hankintahinnoista.

Suunnitelman mukaiset poistoajat:

Rakennukset	20-30 vuotta	
Tutkimusalus	15 vuotta	
Laboratoriokalusto	7 vuotta	
Toimistokalusteet	7 vuotta	
Ajoneuvot	4 vuotta	
ATK-laitteet	3 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet	5 vuotta	
Kehittämismenot	5 vuotta	
Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta	
ICT-ohjelmat, käyttöoikeudet	3 vuotta	
Ohjelmistot	5 vuotta	
Liikearvo	5 vuotta	
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta	*
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	

*Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömästi hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintameno- tai sitä alempaan markkinahintaan.

Tilikausi

Kyseessä on tilikausi 1.1.2019- 31.12.2019.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kuntien eläkevakuutuksen kautta lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä jonka eläkevakuutukset on hoidettu eläkevakuutus yhtiöiden kautta.

Varhaiseläkemenoperusteinen maksu

Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärän. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on kertynyt kunkin jäsen yhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2019 on yhteensä 706 miljoonaa euroa. (v. 2018 yht. 653 milj. euroa). (Lähde:Keva.fi)

KI-Kustannus Oy:n eläkevastuu on arvioitu Finanssivalvonnan säännösten mukaan tehdyn laskelman perusteella ja kirjattu pakolliseksi varaukseksi.

Osakeyhtiölain toimintakertomustiedot

Hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Yhtiön jakokelpoiset varat ovat tilinpäätöshetkellä 45 358 361,746 euroa. Yhtiön tilikauden voitto oli 2 384 325,44 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa tilikaudelta 2019 maksetaan 0,14 euroa osakkeelta

Yhtiön osakkeiden määrä osakelajeittain ja kutakin osakelajia koskevat yhtiöjärjestyksen pääasialliset määräykset.

Yhtiön osakepääoma on 338 282 euroa ja osakkeiden lukumäärä 35 340 867 kappaletta.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Koronaviruspandemian kesto ja sen aiheuttama poikkeustila tulee vaikuttamaan Kuntaliitto Holding Oy:n tilanteeseen välillisesti tytäryhtiöiden tilanteen kautta. Mikäli poikkeustila jatkuu pitkään, tytäryhtiöiden liiketoiminta tulee kärsimään ja vaarantaa niiden osingonmaksukyvyn jo keväällä 2020 ja keväällä 2021.

	Kpl	konsernin- omistus- osuus %	emoyhtiön om.osuus %	10
Tytäryhtiöosakkeet				
KL-Tarkastuspalvelut, Helsinki	4	100	100	
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1 000	100	100	
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100	100	
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	25	100	100	
FCG-Finnish Consulting Oy, Helsinki	19 679 000	100	100	

FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt**Omistukset konserniyhtymyksissä**

	konsernin om.osuus %	emoyhtiön om.osuus %
Tytäryhtiö FCG Koulutus Oy	100	100
Tytäryhtiö FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy	100	100
Tytäryhtiö FCG Konsultointi Oy	100	100
Tytäryhtiö FCG International Oy	100	100
Tytäryhtiö FCG International Danismanlik Hizmetleri Limited Sirketi, Turkki 1.	100	
Tytäryhtiö FCG City Portal Oy 21.7.2015 alkaen	100	100
Tytäryhtiö FCG Talent Oy 1.11.2015 alkan	100	100
Tytäryhtiö FCG Smart Transportation Oy, 8.8.2018 alkaen	75	75
Tytäryhtiö FCG Flowmedik Oy, 1.8.2018 alkaen	100	100
Tytäryhtiö Fmedik Sweden AB 12.2.2018 alkaen		
Tytäryhtiö Finnish Consulting Group Asia Pte. Ltd, Singapore	100	100
Tytäryhtiö FCG ANZDEC Ltd, Uus Seelanti	100	100
Tytäryhtiö Finnish Consulting Group SRL, Romania	100	100
Tytäryhtiö LLC Finnish Consulting Group, Ukraina	100	90
Tytäryhtiö FCG SIPU International Ab, Ruotsi	100	100
SIPU AB , Ruotsi	60	
Tytäryhtiö POHL Consulting & Associates GmbH	100	100
Tytäryhtiö POVVIK EAD, Bulgaria	100	100
Tytäryhtiö FCG Swedish Development AB, Ruotsi 1.6.2016	100	100
FCG Kenya Ltd, Kenia	98	
Osakkuusyhtiö Oü Projektikeskus, Viro		
Oü Projektikeskus	27,3	27,3

Tuloslaskelman liitetiedot

84 970 451 198

Liikevaihto markkina-alueittain (1000 Eur))

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Eurooppa	67 342	74 389		
Aasia ja Oseania	10 773	13 282		
Afrikka	6 027	3 543		
Latinalainen Amerikka	1 027	537		
	85 169	91 751	0	0

Liikevaihto liiketoimintaryhmittäin (1000 Eur)

	2019	2018	2019	2018
Koulutus , konsultointi ja asiantuntijapalvelut	37 869	45 104		
Infra ja talo	17 788	16 717		
Vesi ja ympäristö	24 461	24 612		
Kustannus- ja julkaisutoiminta toiminta	2 404	2 174		
Sijoitus ja rahoitustoiminta	0	0		
Muu myynti	2 647	3 144		
	85 169	91 751	0	0

<u>Liiketoiminnan muut tuotot (1000 Eur)</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	15	10 367		
Vuokratuotot	159	119		
Muut tuotot	137	685		
	311	11 171	0	0
	2019	2018	2019	2018
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin *)	779	797	0	0
<u>Henkilöstökulujen erittely</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Palkat ja palkkiot	33 807 519	35 575 588	14 000	17 200
Eläkekulut	5 022 767	5 412 970		
Muut henkilösivukulut	1 490 568	1 835 389		
Henkilöstökulut yhteensä	40 320 854	42 823 947	14 000	17 200
<u>Johdon ja hallituksen palkat ja palkkiot</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
	1 683 140	1 309 034	14 000	17 200
<u>Poistot ja arvonalennukset</u>	Konserni 2019	Konserni 2018		
Liikearvo	377 690	89 507		
Kehittämismenot	190 845	102 689		
Aineettomat hyödykkeet	163 182	85 898		
Muut pitkävaikuttiset menot	265 806	260 926		
Rakennukset ja rakennelmat	234 979	0		
Koneet ja kalusto	210 874	494 545		
Muut aineelliset hyödykkeet	0	175		
Konserniliikearvo	2 707 796	4 251 394		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	4 151 172	5 285 134		
<u>Liiketoiminnan muut kulut</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Vuokrat	3 616 033	3 748 525	0	0
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	1 110 523	1 141 020	0	818
Ict - ja toimistokulut	3 237 745	3 450 757	0	0
Markkinointi	821 033	796 345	0	0
Matkat	2 985 056	3 216 717	0	650
Konsernipalvelut	1 207 768	429 994	49 623	59 994
Ulkopuoliset palvelut	8 585 475	1 275 958	3 000	7 738
Muut	559 588	12 096 028	9 809	9 523
	22 334 021	26 155 343	62 432	78 723

<u>Tilintarkastajan palkkiot</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
KPMG Oy				
Tilintarkastus	69 083	74 522	3 000	2 819
Lakipalvelut	18 432	73 955	0	0
Muut palvelut	10 513	11 049	0	0
KPMG Ab, Norja				
Tilintarkastus	0	9 770		
KPMG Ab, Ruotsi				
Tilintarkastus	50 260	22 953		
Muut palvelut	0	4 249		
William Buck Ltd, Uusi Seelanti				
Tilintarkastus	5 123	5 011		
TS Audit Consult, Bulgaria				
Tilintarkastus	4 000	3 999		
	157 411	205 507	3 000	2 819
<u>Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Osinkotuotot tytäryhtiöosakkeista	0	0	2 550 000	1 550 000
Osinkotuotot muilta	5 120	5 120	0	0
	5 120	5 120	2 550 000	1 550 000
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Korkotuotot konserniyrityksiltä	15 917	11 232	0	27 854
Muut korkotuotot	70 148	3 055	42 236	0
Muut rahoitustuotot	5 120	5 120	5	0
Korkokulut konserniyrityksille	-36 518	-36 085	0	-56 087
Muut korkokulut	-61 676	-85 745	-67 746	-25 379
Muut rahoituskulut	-71 702	-20 653	-25 350	0
Kurssivoitot ja -tappiot	-83 141	-163 610	0	0
	-161 851	-286 686	-50 857	-53 611
<u>Tuloverot</u>	Konserni 2019	Konserni 2018		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 052 601	1 031 781		
Laskennallisen verosaamisen muutos	10 871	4 655		
Poistoero	-53 152	83 748		
Ruotsin vapaaehtoinen varaus	-55 063	-31 162		
	955 257	1 089 022		

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

<u>Aineettomat oikeudet</u>	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	2 343 711	2 047 557
oikaisu kert.hankintameno/poisto	0	-7 524
Lisäys	229 322	69 340
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	128 790
Vähennys	0	0
Hankintameno 31.12.	2 573 033	2 343 711
Kertyneet poistot 1.1.	2 053 423	1 975 050
oikaisu kert.hankintameno/poisto	7 524	7 524
Tilikauden poistot	163 182	85 898
Kertyneet poistot 31.12.	2 216 606	2 053 423
Menojäännös 31.12.	356 427	290 288

Liikearvo

	Konserni 2019	Konserni 2018
Arvo 1.1.	2 798 254	1 098 536
Lisäys	226 425	1 700 000
Vähennys	0	-281
Hankintameno 31.12.	3 024 679	2 798 254
Kertyneet poistot 1.1.	1 181 588	1 092 080
Vähennysten kertyneet poistot	0	0
Tilikauden poistot	377 690	89 507
Kertyneet poistot 31.12.	1 559 278	1 181 588
Menojäännös 31.12.	1 465 402	1 616 667

Konserniliikearvo

	Konserni 2019	Konserni 2018
Arvo 1.1.	16 889 716	18 089 347
Lisäys	0	994 000
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	1 034 151	1 514 384
Vähennys	0	-3 708 015
Hankintameno 31.12.	17 923 867	16 889 716
Kertyneet poistot 1.1.	13 158 122	10 269 495
Tilikauden poistot	1 345 028	4 251 394
Kertyneet poistot 31.12.	9 052 079	13 158 122
Menojäännös 31.12.	8 871 788	10 545 434

Kehittämismenot

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	841 387	
Lisäys	622 376	275 466
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	65 138
Vähennys	0	0
Hankintameno 31.12.	1 463 763	841 387
Kertyneet poistot	320 938	218 249
Tilikauden poistot	190 845	102 689
Kertyneet poistot 31.12.	511 783	320 938
Menojäännös 31.12.	951 980	520 449

Muut pitkävaikutteiset menot

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	5 129 341	4 482 230
Lisäys	276 051	652 888
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	0
Vähennys	0	-5 776
Hankintameno 31.12.	5 405 393	5 129 341
Kertyneet poistot 1.1.	4 365 880	4 109 056
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	0	4 102
Tilikauden poistot	266 140	260 926
Kertyneet sumupoistot 31.12.	4 632 020	4 365 880
Menojäännös 31.12.	773 373	763 462

Aineelliset hyödykkeet

	Konserni 2019	Konserni 2018
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	92 000	92 000
Vähennys	0	0
Menojäännös 31.12.	92 000	92 000

Koneet ja kalusto

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	9 189 721	8 932 692
oikaisu kert.hankintameno/poisto	4 186	-143 742
Lisäys	161 830	398 327
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	3 124	3 752
Vähennys	179 469	-1 306
Väh. Yrit sis siirrosta	0	0
Hankintameno 31.12.	9 179 391	9 189 721
Kertyneet poistot 1.1.	7 185 279	6 828 790
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	33 969	950 190
oikaisu kert.hankintameno/poisto	0	143 742
Tilikauden poistot	445 018	494 371
Kertyneet sumupoistot 31.12.	7 596 327	7 181 093
Menojäännös 31.12.	1 583 064	2 008 626

Muut aineelliset hyödykkeet

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	22 539	23 214
Lisäys	45 147	25 000
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	1 100
Vähennys, tytäryhtiöt	0	-15 381
Vähennys	11 394	-11 394
Hankintameno 31.12.	56 292	22 539
Kertyneet poistot 1.1.	414	239
Vähennysten kertyneet poistot	0	0
Tilikauden poistot	500	175
Kertyneet poistot 31.12.	913	414
Menojäännös 31.12.	55 379	22 125

Osuudet saman konsernin yrityksissä

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emo 2019	Emo 2018
Hankintameno 1.1.	0	0	38 656 353	38 656 353
Hankintameno 31.12.	0	0	38 656 353	38 656 353

Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	873 902	874 658
Vähennykset	-333	-756
Hankintameno 31.12.	873 569	873 902

Muut osakkeet ja osuudet

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	602 637	602 805
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	0
Vähennys	0	-168
Hankintameno 31.12.	602 637	602 637

Muut pitkäaikaiset saamiset

	Konserni 2019	Konserni 2018
Hankintameno 1.1.	0	167 618
Vähennys	0	-167 618
Hankintameno 31.12.	0	0

Pysyvät vastaavatVaihto-omaisuus

	Konserni 2019	Konserni 2018
Aineet ja tarvikkeet		
Hankintameno 1.1.	32 386	67 122
Lisäys	20 157	0
Varaston muutos	32 386	34 736
Hankintameno 31.12.	20 157	32 386

Konsernisaamiset

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emo 2019	Emo 2018
Myyntisaamiset	497 997	630 185		
Muut saamiset	9 167 820	7 993 589	9 167 820	7 993 589,53
	9 665 817	8 623 774	9 167 820	7 993 590

Siirtosaamiset

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Projektitoimintaan liittyvät saamiset	7 920 069	10 248 997	0	0
Vuokrat	261 369	6 046	0	0
Henkilöstöön liittyvät saamiset	167 895	193 584	0	0
Verot	134 950	101 628	0	0
Muut	2 510 535	2 561 717	10 062	12 006
	10 994 817	13 111 972	10 062	12 006

Laskennalliset verosaamiset

	Konserni 2019	Konserni 2018
	6 470	48 445

Rahat ja pankki saamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on konsernin emoyhtiö.

Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan emoyhtiön rahavaroissa.

Vastaavasti tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa emoyhtiölle.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Osakepääoma 1.1.	338 282	338 282	338 282	338 282
Osakepääoma 31.12.	338 282	338 282	338 282	338 282
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	36 722 797	36 722 797	36 722 797	36 722 797
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	36 722 797	36 722 797	36 722 797	36 722 797
Muuntoero 1.1	-373 986	-135 351	0	0
Tilikauden muutos	-46 542	-238 635	0	0
Muuntoero 31.12	-420 528	-373 986	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	10 528 854	859 148	6 251 239	4 850 720
Tytäryhtiöiden myyntiin liittyvä oikaisu	-316 883	2 384 994	0	0
Edellisen tilikauden kirjausvirheen korjaus	-62 413	-17 335	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	10 149 558	3 226 807	6 251 239	4 850 720
Tilikauden voitto (tappio)	-1 532 856	7 302 046	2 384 325	1 400 519
Oma pääoma yhteensä	45 257 253	47 215 947	45 696 644	43 312 318

Tilinpäätössiirtojen kertymä

	Konserni 2019	Konserni 2018
Tilinpäätössiirtojen kertymän jako verovelkaan ja omaan pääomaan		
Ruotsin vapaaehtoinen varaus	285 788,75	547 474,45
Laskennallinen verovelka *	-61 158,79	120 444,38
Oman pääoman osuus	224 629,96	427 030,07
* Ruotsin vero 21,4 %		
Poistoero erillisyyhtiöiden tilinpäätöksissä	643 757,69	909 515,20
Laskennallinen verovelka	128 751,54	181 903,04
Oman pääoman osuus	515 006,15	727 612,16

Pakolliset varaukset

	Konserni 2019	Konserni 2018
Eläkevaraukset	165 662	223 194
Muut pakolliset varaukset	0	0
	165 662	223 194

Muut velat pitkäaikainen; konserni

	Konserni 2019	Konserni 2018
	3 583 387	3 583 387
	3 583 387	3 583 387

Konsernivelat

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Muut velat	614 280	3 735 787	7 169 645	0
Ostovelat	107 926	233 182	50 851	51 463
Siirtovelat	85 950	1 279 676	0	6 794 674
	808 162	5 248 651	7 220 496	6 846 137

Siirtovelat

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Palkat sosiaalikuluihin	5 084 853	5 134 378	0	0
Verot	33 656	10 147	0	0
Projektitoimintaan liittyvät velat	3 549 264	3 711 046	0	0
Korot	0	0	0	0
Muut	1 344 723	1 891 841	0	1 042
	10 012 496	10 747 412	0	1 042

Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta
annetut vakuudet

Konserni**Konserni****2019****2018**Yrityskiinnitykset *

0

15 001 006

Vuokraoikeuskiinnitykset

Annettu rahoituslimiitin ja pankkitakausten *
vakuudeksi

Leasingvastuut**Konserni****Konserni****2019****2018**

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

843 518

728 157

Myöhemmin maksettavat

619 391

752 873

Toimitilojen vuokravastuut

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

1 949 430

2 132 839

Myöhemmin maksettavat

6 065 504

7 364 932

Koronvaihtosopimukset

Käypä arvo

-1 165

-3 362

Nimellisarvo

600 000

600 000

Pitkäaikaiset lainat jotka erääntyy 5 vuoden jälkeen

Velat saman konsernin yhteisölle

2 388 924

2 388 924

Muut velat

Lähipiiritapahtumat

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat:
yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti
käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa
liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuston
puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat,
liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt,
yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa
tai huomattavaa vaikutusvaltaa

Kuntaliitto Holding Oy

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA KIRJANPITOAINEISTOJEN LAJEISTA

	tositelaji	
Tilinpäätös		paperinen, sidottu
Liitetietositteet	LTT	sähköinen
Päivä- ja pääkirja		sähköinen
Pankkitositteet, OP	1902	sähköinen
Pankkitositteet, Nordea	1914	sähköinen
Ostolaskut Approval	3050	sähköinen
Ostolaskujen suoritukset	3020	sähköinen
Palkkositteet	4010	sähköinen
Muistiotositteet	6010	sähköinen

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä päivänä huhtikuuta 2020

Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset

Joona Räsänen
hallituksen puheenjohtaja

Toimi Kankaanniemi
hallituksen jäsen

Martti Korhonen
hallituksen jäsen

Meri Lumela
hallituksen jäsen

Mikaela Nylander
hallituksen jäsen

Sari Rautio
hallituksen jäsen

Tapani Tölli
hallituksen jäsen

Minna Karhunen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä päivänä kuuta 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heidi Vierros
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Kuntaliitto Holding Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kuntaliitto Holding Oy:n (y-tunnus 2542168-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen

voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 7. huhtikuuta 2020

KPMG OY AB

Heidi Vierros
 KHT

Kuntaliitto Holding Oy - 2019 tilintarkastuskertomus

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja
Kuntaliitto Holding Oy ttk 2019.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)
a7756282-19db-4543-9f22-e86fa59f059d.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Oy Ab
Heidi Vierros (heidi.vierros@kpmg.fi)

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Kuntaliitto Holding Oy ttk 2019.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

ba78fd248dfca20cc4389de012a4ad5ec21a072f0ac75d07ba570139d66168da

Nimi

HEIDI MARJATTA VIERROS

Vahva sähköinen tunnistautuminen

2020-04-07 11:15
EE(S)T

